

ผลการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นขี้กิ้งที่มีต่อความสามารถในการพูด
ของเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุตรวิทยา จังหวัดอุดรธานี

นางวรรณิ แก้วคำศรี

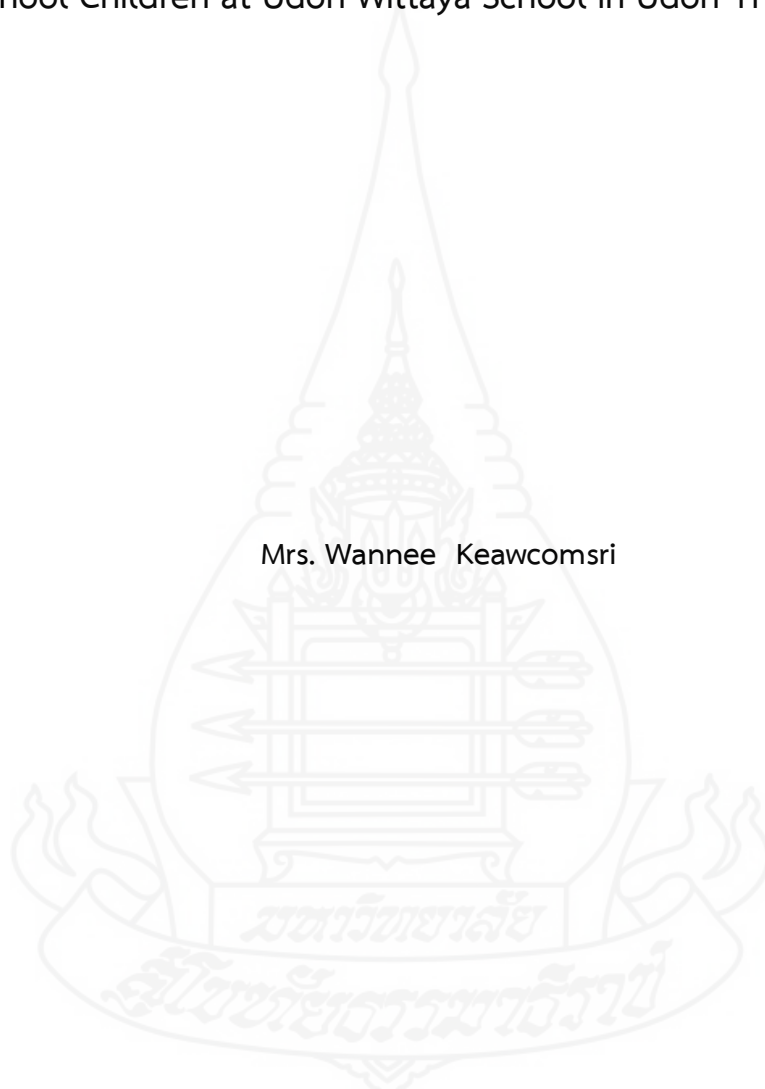

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2558

The Effects of Story Telling with Twitch Puppet on Speaking Ability of
Preschool Children at Udon Wittaya School in Udon Thani Province

Mrs. Wannee Keawcomsri

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Curriculum and Instruction

School of Educational Studies

Sukhothai Thammathirat Open University

2015

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ผลการจัดกิจกรรมการเล่นิทานประกอบหุ่นชักที่มีต่อ
ความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย โรงเรียนอุดรวิทยา
จังหวัดอุดรธานี

ชื่อและนามสกุล นางวรรณิ แก้วคำศรี

แขนงวิชา หลักสูตรและการสอน

สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วัฒนา มัคคสมัน

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2559

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วัฒนา มัคคสมัน)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จีรลักษณ์ รัตนพันธ์)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรรณพ จินะวัฒน์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ผลการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นขี้กิ้งที่มีต่อความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยโรงเรียนอุดรวิทยา จังหวัดอุดรธานี

ผู้ศึกษา นางวรรณิ แก้วคำศรี **รหัสนักศึกษา** 2542101601

ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน)

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วัฒนา มัคคสมัน

ปีการศึกษา 2558

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นขี้กิ้ง

กลุ่มตัวอย่างคือ เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 3 อายุ 5-6 ปี จำนวน 40 คน โรงเรียนอุดรวิทยา ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้คือ (1) คู่มือการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นขี้กิ้ง และ (2) แบบวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่าที่

ผลการวิจัยปรากฏว่า ความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย โรงเรียนอุดรวิทยา จังหวัดอุดรธานี หลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นขี้กิ้ง สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ ความสามารถการพูด การเล่านิทานประกอบหุ่นขี้กิ้ง เด็กปฐมวัย

Independent Study title: The Effects of Story Telling with Twitch Puppet on Speaking Ability of Preschool Children at Udon Wittaya School in Udon Thani Province

Author: Mrs. Wannee Keawcomsri; **ID:** 2542101601;

Degree: Master of Education (Curriculum and Instruction);

Independent Study advisor: Dr. Wattana Makkasman, Assistant Professor;

Academic year: 2015

Abstract

The purpose of this research was to compare speaking ability of Preschool Children at Udon Wittaya School in Udon Thani Province before and after provision of story telling with twitch puppet activities.

The research sample consisted of 40 preschool children, aged 5 – 6 years, studying at the third kindergarten level in the second semester of the 2015 academic year at Udon Wittaya School in Udon Thani province. The research instruments were (1) a teacher's handbook for provision of activities on story telling with twitch puppet, and (2) a test on pre school children's speaking ability. The statistics employed for data analysis were the mean, standard deviation, and t-test.

Research findings showed that the post-learning speaking ability of prechool children at Udon Wittaya School in Udon Thani Province, who partook in activities on story telling with twitch puppet, was significantly higher than their pre-learning counterpart ability at the .01 level.

Keywords: Speaking ability, Story telling with twitch puppet, Preschool children

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วัฒนา มัคคสมัน อาจารย์ที่ปรึกษา วิชาเอกปฐมวัยศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ได้ให้คำปรึกษาและแนะนำ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ มา โดยตลอด ทำให้การศึกษาค้นคว้าอิสระสำเร็จไปด้วยดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์กนกวรรณ ศรีวาปี อาจารย์ประจำสาขาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม นางสาวเพียงกานต์ พวงพะยอม ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ อำเภอเมือง จังหวัดบึงกาฬ และนางนงลักษณ์ โพธิ์คำ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านบึงกาฬ สพป. บึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ที่ได้ให้คำแนะนำตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ และขอขอบคุณ นางนาตนาภค์ เสถียรนาม ผู้อำนวยการโรงเรียนอุดรวิทยา ที่อนุญาตในการศึกษา และใช้เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้

ขอบคุณเจ้าสัวเอกประมวล แก้วคำศรี ที่เป็นผู้สนับสนุนในการศึกษาตลอดถึงเป็นผู้ให้กำลังใจเป็นแรงผลักดันในการศึกษาครั้งนี้จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

นอกจากนี้ขอขอบคุณคณาจารย์ในสาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช และเพื่อนๆ นักศึกษาปริญญาโท วิชาเอกปฐมวัยศึกษา และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ที่กรุณาให้การช่วยเหลือจนการศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้สำเร็จลุล่วงลงด้วยดี

วรรณิ แก้วคำศรี

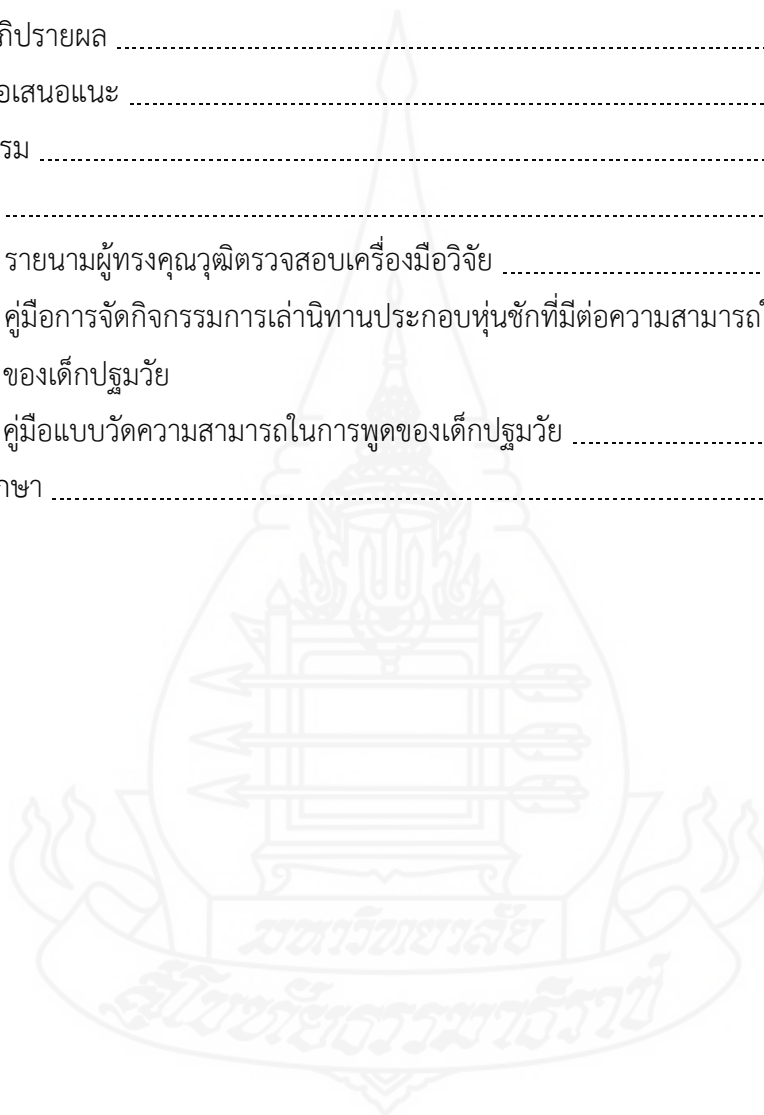
กุมภาพันธ์ 2559

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
สมมติฐานการวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	7
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเล่นนิทานประกอบหุ่นชักสำหรับเด็กปฐมวัย	8
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย	27
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	44
รูปแบบการวิจัย	44
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	44
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	44
การเก็บรวบรวมข้อมูล	51
การวิเคราะห์ข้อมูล	52
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	53
การเปรียบเทียบความสามารถด้านการพูดของเด็กปฐมวัยตามภาพรวมและรายด้าน ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่นนิทานประกอบหุ่นชัก	54

สารบัญ (ต่อ)

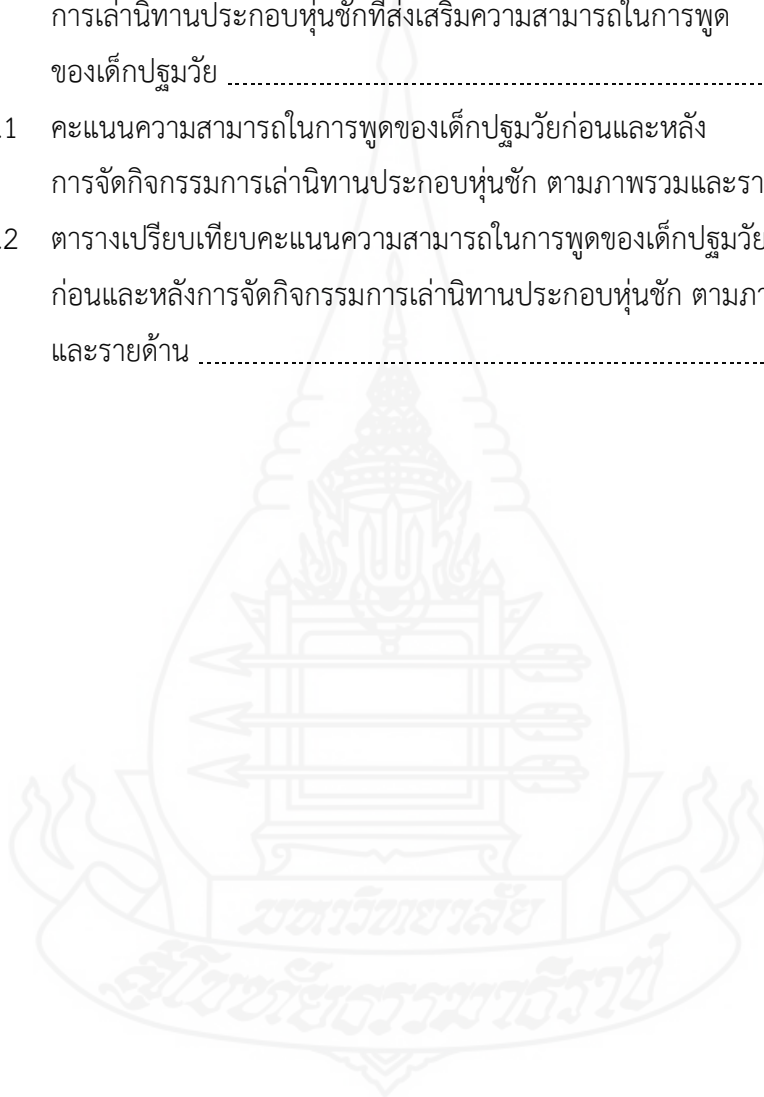
	หน้า
บทที่ 5 สรุปรการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	57
สรุปรการวิจัย	57
อภิปรายผล	59
ข้อเสนอแนะ	66
บรรณานุกรม	67
ภาคผนวก	74
ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	75
ข คู่มือการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นชักที่มีต่อความสามารถในการพูด ของเด็กปฐมวัย คู่มือแบบวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย	80
ประวัติผู้ศึกษา	127

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 การจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นซึก แนวทางในการส่งเสริม ความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย และขั้นตอนการจัดกิจกรรม การเล่านิทานประกอบหุ่นซึกที่ส่งเสริมความสามารถในการพูด ของเด็กปฐมวัย	45
ตารางที่ 4.1 คะแนนความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยก่อนและหลัง การจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นซึก ตามภาพรวมและรายด้าน	54
ตารางที่ 4.2 ตารางเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นซึก ตามภาพรวม และรายด้าน	56

ญ

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 2.1 รูปแบบของหุ่นชัก (Morionette)	24
ภาพที่ 2.2 รูปแบบที่สร้างหุ่นในการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นชัก (Morionette)	24

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัยมีความสำคัญยิ่ง เพราะเด็กปฐมวัยเป็นวัยที่เด็กจะต้องปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมภายนอก มีสังคมที่กว้างขึ้นกว่าแวดวงครอบครัวที่คุ้นเคย เด็กออกจากบ้านมาสู่โรงเรียน การเรียนรู้ระยะนี้จึงเกิดขึ้นจากประสบการณ์ สถานการณ์ต่าง ๆ จะเป็นบทเรียนที่จะฝึกความสามารถในการรับรู้ความเป็นไปต่าง ๆ รอบตัว เด็กสามารถมีปฏิกริยาโต้ตอบแสดงออกและสื่อสารกับผู้อื่นโดยถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกนึกคิดและจินตนาการออกมาเป็นคำพูด เพื่อสื่อภาษาให้ผู้อื่นเข้าใจ ไวโกตสกี (Vygotsky, 1997, p. 81) กล่าวว่า ภาษาเป็นสิ่งที่สัมพันธ์กับการคิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของการพูด (Speech) เขาสรุปไว้ว่า ภาษาพูดเป็นเครื่องมือสำคัญของการคิด ในช่วงต้นของชีวิตเด็กจะใช้ภาษาพูดในการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น เด็กจะใช้การพูดในการบรรยายสถานการณ์ วิเคราะห์ วางแผน และสะท้อนถึงวิธีการแก้ปัญหาในที่สุด

เด็กปฐมวัยสามารถแสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิดของตนโดยใช้ภาษาพูด ระยะปฐมวัยเป็นช่วงที่เด็กพัฒนาภาษาพูดได้เร็ว และเริ่มใช้ภาษาพูดได้ดีการแสดงออกของเด็กปฐมวัยโดยใช้ภาษาพูดเป็นการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดและประสบการณ์ให้ผู้อื่นรับรู้ด้วยการใช้ภาษาพูดซึ่งมีความสอดคล้องกับ ผู้สติ ภูอินทร์ และจิระประภา บุญยนิษฐ์ (2539, น. 8-12) ซึ่งกล่าวไว้ในการแสดงออกของเด็กปฐมวัยว่า การให้เด็กได้มีโอกาสแสดงออกโดยการเล่าเรื่องจะเป็นผลดีต่อพัฒนาการของเด็กในหลาย ๆ ด้าน เช่น ในด้านอารมณ์ การที่เด็กได้เล่าเรื่องต่างๆให้ผู้อื่นฟัง จะช่วยให้เด็กมีโอกาสได้ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดออกมาโดยไม่ต้องเก็บไว้คิดตามลำพังแต่ผู้เดียว เมื่อได้พบเห็นเหตุการณ์ หรือเรื่องที่ทำให้ประทับใจ ตื่นเต้น ตกใจ หรือโศกเศร้า ก็ได้พูดระบายออกมาให้ผู้อื่นได้รับรู้ด้วย ซึ่งเป็นการตอบสนองความต้องการทางอารมณ์ของเด็กในด้านสังคม การที่เด็กได้มีโอกาสพูดคุยกเล่าเรื่องต่างๆ ให้เพื่อนฟัง จะช่วยให้เด็กเป็นที่ยอมรับของผู้อื่น ได้มีโอกาสแสดงความรู้สึก และความสามารถให้ปรากฏแก่เพื่อนๆ ซึ่งจะส่งผลให้เด็กเข้ากับเพื่อนได้ดี นอกจากนี้การพูดของเด็กก็ยังเป็นการส่งเสริมให้เด็กรู้จักใช้ความคิดและอาจก้าวไปไกลถึงระดับการพูดเล่าเรื่องอย่างสร้างสรรค์ซึ่งเป็นการส่งเสริมพัฒนาการทางด้านสติปัญญาของเด็กด้วย ความสามารถในการพูดถือเป็นโอกาสที่เด็กจะได้ใช้ภาษาในการแสดงออกถึงจินตนาการความคิดตลอดจนความประทับใจ การพูดช่วยให้ผู้ใหญ่ทราบได้ว่าเด็กมีความคิด แตกฉานและมีความสามารถในการใช้ภาษาเพียงใด ทั้งยังช่วยให้เข้าใจได้ว่าเด็กได้เรียนรู้กฎเกณฑ์ของ

การใช้ภาษาและวิธีการถ่ายทอดเหตุการณ์ที่ต้องการจะให้ผู้อื่นรับทราบได้ดีแค่ไหนการที่เด็กจะพูดได้นั้น เด็กจะต้องมีประสบการณ์จากการฟังมาก่อน เมื่อเด็กได้ฟังเรื่องราวที่ผู้อื่นเล่า เช่น นิทานตลกๆ ทั้งในด้านเนื้อหาสาระและภาษา ตลอดจนได้เห็นตัวอย่างวิธีการเล่าที่ดี เด็กจะได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน และได้ใช้เรื่องราวเหล่านั้นมาพูดคุยสู่กันฟัง การเล่าเรื่องเป็นกิจวัตรประจำวันของเด็ก เป็นสิ่งที่จำเป็นและมีประโยชน์ต่อชีวิตของเด็ก การที่เด็กได้รับฟังและได้ถ่ายทอดออกมาทั้งในการพูดคุยกักถามและเล่าเรื่องราวจะทำให้เด็กค่อยๆ เข้าใจถึงความรู้สึกของผู้อื่น และเข้าใจการปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้ดียิ่งขึ้น ความสามารถในการพูดเป็นการแสดงถึงการพัฒนาด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัย เด็กปฐมวัยมีความสามารถในการใช้ภาษาพูดเพื่อการสื่อความหมายกับบุคคลอื่นได้แตกต่างกัน ดังจะเห็นได้จากเด็กอายุ 3 ขวบ บางคนรู้คำศัพท์ต่างๆ มากมายสามารถบอกความรู้สึกนึกคิดและความต้องการของตนต่อบุคคลอื่นได้ ในขณะที่เด็กอายุเท่ากันบางคนเพิ่งจะเริ่มหัดพูดหรือบางคนยังพูดไม่ได้เลย ความสามารถในการใช้ภาษาพูดของเด็กปฐมวัยขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง จากความรู้ที่ว่า การพูดของเด็กเกิดจากการเลียนเสียงและการได้รับแรงเสริม ดังนั้นความใกล้ชิดระหว่างเด็กกับคนที่อยู่กับเด็กซึ่งอาจเป็นพ่อหรือแม่หรือคนเลี้ยงหรือคุณครู ในแง่ของการมีปฏิสัมพันธ์ทางการพูดต่อกัน จึงมีความสำคัญต่อการใช้คำศัพท์หรือจำนวนคำที่เด็กจะใช้ในการพูดอยู่มาก เด็กที่ไม่มีใครพูดด้วย หรือพูดด้วยน้อย มักมีพัฒนาการทางภาษาด้อยกว่าเด็กที่มีคนพูดด้วยอยู่เสมอ นอกจากนี้เมื่อเด็กเปล่งเสียงได้ออกไปแล้วได้รับแรงเสริม เด็กจะพูดคำนั้นซ้ำอีก ในทางตรงกันข้ามถ้าพูดคำได้ออกไปแล้วไม่ได้รับความสนใจหรือถูกลงโทษ เด็กจะหยุดพูดคำนั้นๆ อนึ่งการใช้ภาษาหรือคำศัพท์ของเด็กจะถูกต้องเหมาะสมหรือออกเสียงได้ชัดเจนเพียงใดก็ขึ้นอยู่กับ การออกเสียงและการใช้คำพูดของผู้ใกล้ชิดเด็กด้วย จากการสังเกตกับคำอธิบายของนักจิตวิทยาพบว่า เด็กที่อยู่ในหมู่เด็กด้วยกันมักมีภาษาพูดเป็นภาษาเด็กและถ้าเด็กในกลุ่มนั้นยังพูดไม่ค่อยชัด เด็กก็จะพูดไม่ชัดไปด้วย ซึ่งต่างจากเด็กที่อยู่ตามลำพังกับผู้ใหญ่มักใช้ภาษาพูดที่ผู้ใหญ่พูดและออกเสียงคำต่างๆ ได้ชัดเจนเช่นเดียวกับการออกเสียงของผู้ใหญ่ ดังนั้นการเปิดโอกาสให้เด็กได้พูดโต้ตอบกับผู้ใกล้ชิดอยู่เสมอ โดยต้องมีการเสริมแรงให้เด็กเปล่งเสียงคำต่างๆ ให้ถูกต้อง และสอนคำศัพท์ต่างๆ ให้แก่เด็กพูดตามและเข้าใจความหมายของคำนั้นด้วย ย่อมช่วยให้เด็กมีพัฒนาการทางภาษาพูดได้มากขึ้น

ปัจจุบันมีเทคโนโลยีสมัยใหม่มากมายเข้ามามีบทบาทกับการเรียนรู้ทางภาษาพูดของเด็กปฐมวัย และมีบางโอกาสเด็กปฐมวัยได้รับเอาวัฒนธรรมหรือพฤติกรรมจากสื่อเทคโนโลยีโดยไม่รู้ตัว จึงเกิดปัญหาการเลียนแบบพฤติกรรมและการใช้คำพูดที่ไม่เหมาะสมกับวัย จากบริบทของโรงเรียน ชุมชนของผู้ปกครองเป็นชุมชนเมืองและเป็นครอบครัวเดี่ยวไม่มีเวลาดูแลลูก เพราะผู้ปกครองส่วนใหญ่ต้องทำงานประจำตอนเช้านำบุตรหลานมาส่งที่โรงเรียน หลังเลิกเรียนก็ปล่อยให้ลูกหลานอยู่กับโทรทัศน์หรือ คอมพิวเตอร์ จึงเกิดการเลียนแบบพฤติกรรม เช่น การใช้คำพูดที่ไม่เป็นธรรมชาติ พูดไม่เหมาะสมกับวัย การใช้คำพูดผิดเพี้ยน พูดเป็นภาษากำกวม การเล่าเรื่องหรือตอบคำถามไม่ได้ จึงเป็นปัญหาใน

การสื่อสารกับคนรอบข้าง ซึ่ง กุลยา ตันติผลาชีวะ (2542, น. 112) ได้กล่าวว่าสภาพเศรษฐกิจสังคมเปลี่ยนแปลงไป ทำให้ครอบครัวมีขนาดเล็กลงไปเป็นครอบครัวเดี่ยวที่มีพ่อแม่ลูก สมาชิกครอบครัวจะเหงาไม่มีญาติ ไม่มีปู่ย่าตายายคอยดูแลอบรมสั่งสอน และพูดคุยกับเด็กเหมือนสมัยก่อน จึงทำให้เด็กปฐมวัยมีปัญหาทางการพูดยิ่งขึ้น สอดคล้องกับผลสำรวจพัฒนาการเด็กปฐมวัยในประเทศไทยโดยกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข (2553, น. 2) ที่ได้ประเมินโดยใช้แบบคัดกรองและทำการสำรวจทั้งหมดจำนวน 3 ครั้ง ครั้งล่าสุดคือปี พ.ศ.2550 พบว่า พัฒนาการด้านภาษาพูดเด็กไทยมีความล่าช้ามากกว่าด้านอื่นๆ อย่างชัดเจน โดยมีตัวเลขอยู่ที่ร้อยละ 22 นั้นแสดงให้เห็นถึงพัฒนาการล่าช้าทางการพูดที่เกิดขึ้น จะมีผลกระทบตามมาต่อตัวเด็กเองในอนาคตปัญหาด้านการพูดของเด็กปฐมวัย เป็นปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไข โดยการร่วมมือระหว่างครูผู้ปกครองและตัวของเด็กเองจากหลักสูตรสถานศึกษาในการพัฒนาเด็ก

แนวทางในการเรียนรู้ภาษาพูดของเด็กปฐมวัยคือการให้เด็กได้ร่วมสนทนากับครู เมื่อเด็กได้ยินแบบอย่างของการใช้คำพูดที่ถูกต้องเหมาะสม เด็กก็จะสามารถสนทนากันเองได้ การเปิดโอกาสให้เด็กได้ฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ได้ยินคำศัพท์ใหม่ๆ ได้ทำความเข้าใจการพูดของเพื่อนจากสิ่งชี้แนะและตัวเด็กได้นำมาเป็นแบบอย่างที่ดีในการพูดได้ถูกต้อง แมคกีและริกเกิล (McGee and Richgels, 2000, p. 160 อ้างถึงใน นฤมล เนียมหอม, 2552, น. 10-32) ได้กล่าวว่า การที่เด็กได้เล่าเรื่องหรือพูดคุยสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อน ทำให้เด็กได้รับรู้ และเข้าใจเรื่องได้ดีขึ้น เด็กได้ใช้ภาษาพูดบ่อยขึ้น เด็กจะรู้จักใช้คำถาม ถามเพื่อน รู้จักการหาข้อมูลไว้ตอบคำถาม เกิดการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน และยังช่วยพัฒนาการยอมรับในสิ่งที่ผู้อื่นพูดอีกด้วยซึ่งสอดคล้องกับ นางลักขณางามขำ (2551, น. 18) ที่กล่าวว่า การพูดมีความสำคัญต่อมนุษย์เป็นอย่างมาก เป็นการสื่อสารความเข้าใจระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง โดยในเด็กปฐมวัยนั้น พ่อ แม่ ครู ผู้ที่เกี่ยวข้องต้องหาวิธีการเทคนิคต่างๆ ในการส่งเสริมพัฒนาการพูดด้วยการให้เรียนรู้คำศัพท์ใหม่ๆ โดยวิธีการที่หลากหลายเช่นการใช้ปริศนาคำทาย การเล่าเรื่องประกอบภาพ เป็นเรื่องราว ตลอดจนสามารถแปลความหมายของคำพูดเป็นประโยคที่สมบูรณ์ คือ ใคร ทำอะไร ที่ไหนได้อย่างถูกต้อง และแนวทางที่สามารถส่งเสริมคำพูดของ วรณศิริสุนทร (2543 อ้างถึงใน อัญชลีเอี่ยมยัม, 2553, น. 2-3) ได้กล่าวว่า นิทานช่วยส่งเสริมประสบการณ์ให้เด็กรู้จักฟัง มีสมาธิในการฟังช่วยเพิ่มพูนทักษะทางการพูด เด็กรู้จักคำมากขึ้นและเกิดจินตนาการจากเรื่องราวที่ได้ฟัง การเล่านิทานนั้นเด็กได้มีส่วนร่วมในการเล่า เด็กจะได้รับการพัฒนาด้านการพูดและความกล้าแสดงออกจากการเล่านิทาน

การจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่น เป็นกิจกรรมการเล่านิทานที่มีการนำหุ่นมาเป็นสื่อประกอบในการเล่านิทาน เพื่อให้เด็กเกิดความสนใจกับเรื่องที่เล่า หุ่นที่นำมาเป็นสื่อประกอบการเล่า ต้องมีความสอดคล้องกับตัวละครในเรื่องช่วยให้เรื่องราวดูสนุกสนานสมจริงยิ่งขึ้น น้ำเสียงในการเล่าที่สมจริงชักชวนให้เด็กอยากฟัง หุ่นยังเป็นสื่อกระตุ้นให้เด็กสนใจการเรียนรู้ในเรื่องราวที่ดีอีกด้วย นอกจากนี้การจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่น ทำให้เด็กอยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีการสนทนาพูดคุย

ซึกถาม ด้วยภาษาที่สุภาพสละสลวย พร้อมกับการฟังด้วยความสนใจ อรุณา ยุทธวงศ์ (2539, น. 158-159) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถด้านการพูดของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่นิทานประกอบหุ่นมือ พบว่าความสามารถด้านการพูดของเด็กปฐมวัยสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง สอดคล้องกับ สมใจ พวงมาลี (2549, น. 72-74) ที่ทำการศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเล่นิทานประกอบหุ่นมือที่มีต่อพัฒนาการทางสังคมพบว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นิทานประกอบหุ่นมือมีพัฒนาการทางสังคมสูงขึ้น

การจัดกิจกรรมการเล่นิทานประกอบหุ่นซึกเป็นอีกหนึ่งวิธีที่มีลักษณะการจัดกิจกรรมเหมือนการเล่นิทานประกอบหุ่นประเภทอื่น ที่มีการนำหุ่นซึกมาเป็นสื่อประกอบในการเล่นิทาน ซึ่งลักษณะตัวหุ่นมีสายโยงจากมือ เท้า และอวัยวะต่างๆ ของหุ่น ผูกโยงขึ้น เวลาเชิดอาศัยการขยับสายโยงแต่ละเส้นทำให้หุ่นเกิดการเคลื่อนไหว ดึงดูดให้เด็กเกิดความสนใจกับเรื่องที่เล่าเป็นสื่อกระตุ้นให้เด็กสนใจการเรียนรู้ได้ก้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีการสนทนาพูดคุยซึกถาม เป็นวิธีการที่สามารถช่วยกระตุ้นให้เด็กมีความสามารถด้านการพูดที่ดีขึ้น (อุทัยวรรณ ปิ่นประชาสรรค์, 2540, น. 56-60)

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาวิธีการการจัดกิจกรรมการเล่นิทานประกอบหุ่นซึกว่ามีผลต่อความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยอย่างไรซึ่งในการศึกษานี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปฐมวัยและเป็นแนวทางในการส่งเสริมความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่นิทานประกอบหุ่นซึก

3. สมมติฐานการวิจัย

หลังการจัดกิจกรรมการเล่นิทานประกอบหุ่นซึกเด็กปฐมวัยมีความสามารถในการพูดสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรม

4. ขอบเขตการวิจัย

4.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ เด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนอุดรวิทยาสังหารัดอุดรธานี

4.2 ตัวแปรที่ศึกษา

4.2.1 ตัวแปรต้น การจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นชัก

4.2.2 ตัวแปรตาม ความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย

4.3 ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 ในระยะเวลา 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 20-50 นาที รวมทั้งสิ้น 25 ครั้ง ใช้เวลาในช่วงกิจกรรมเสริมประสบการณ์

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 นิทาน หมายถึง เรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมา หรืออาจเป็นเรื่องแต่งขึ้นมาใหม่เพื่อความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ให้ความรู้สอดแทรกคติ แนวคิดที่ดีมีคุณธรรม จริยธรรมที่พึงประสงค์

5.2 หุ่นชัก หมายถึง หุ่นที่ทำจากผ้าเนื้อนิ่มอาศัยขวดพลาสติกเป็นลำตัว ส่วนหัวทำจากไข่ตกแต่งให้มีลักษณะตามตัวละคร มีความพิเศษสามารถเคลื่อนไหวได้โดยใช้เชือกคอยบังคับการเคลื่อนไหวส่วนต่างๆดูน่าสนใจ

5.3 การจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นชัก หมายถึง การเล่านิทานโดยใช้หุ่นชักเป็นสื่อประกอบการเล่านิทาน มีลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรม ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 จัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนให้เด็กมีความสบายใจ มั่นใจ และไว้วางใจในตัวครูสร้างจิตภาพที่ดี มีการสนทนาระหว่างครูกับเด็กก่อนการเล่านิทาน

ขั้นตอนที่ 2 ครูนำหุ่นชักเป็นสื่อกระตุ้นให้เด็กสนใจและเริ่มเล่านิทานโดยใช้หุ่นชักเป็นสื่อประกอบการเล่าให้เด็กฟังซ้ำๆและชักหุ่นตามบทตัวละครและหยุดเล่าในบางตอนเพื่อให้เด็กได้คาดเดาเรื่องต่อ

ขั้นตอนที่ 3 เมื่อฟังนิทานจบเปิดโอกาสให้เด็ก ได้สนทนา พูดคุย ชักถามและแสดงความคิดเห็นกระตุ้นให้เด็กกล้าพูดกล้าแสดงออกเกี่ยวกับเรื่องที่ฟัง

ขั้นตอนที่ 4 ใช้นิทานประกอบหุ่นชักเป็นสื่อกระตุ้นให้เด็กพูดถึงเนื้อเรื่องเพื่อเล่าต่อด้วยตนเอง และมีความคิดต่อยอดต่อจากครูได้

ขั้นตอนที่ 5 เปิดโอกาสให้เด็กได้ลองใช้หุ่นต่อจากครู และเลียนแบบการเล่า เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับเด็กได้ใช้คำพูดใหม่ที่ถูกต้องโดยการจัดมุมนิทานไว้ให้เด็กได้เล่นเมื่อฟังนิทานจบ

5.4 ความสามารถในการพูด หมายถึง ความสามารถในการใช้ภาษา ถ้อยคำ ในการสื่อสาร ถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจและสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสมซึ่งสามารถวัดได้จาก

5.4.1 การพูดคำศัพท์ หมายถึง ความสามารถในการบอกชื่อสิ่งต่างๆ จากภาพหรือเหตุการณ์ได้

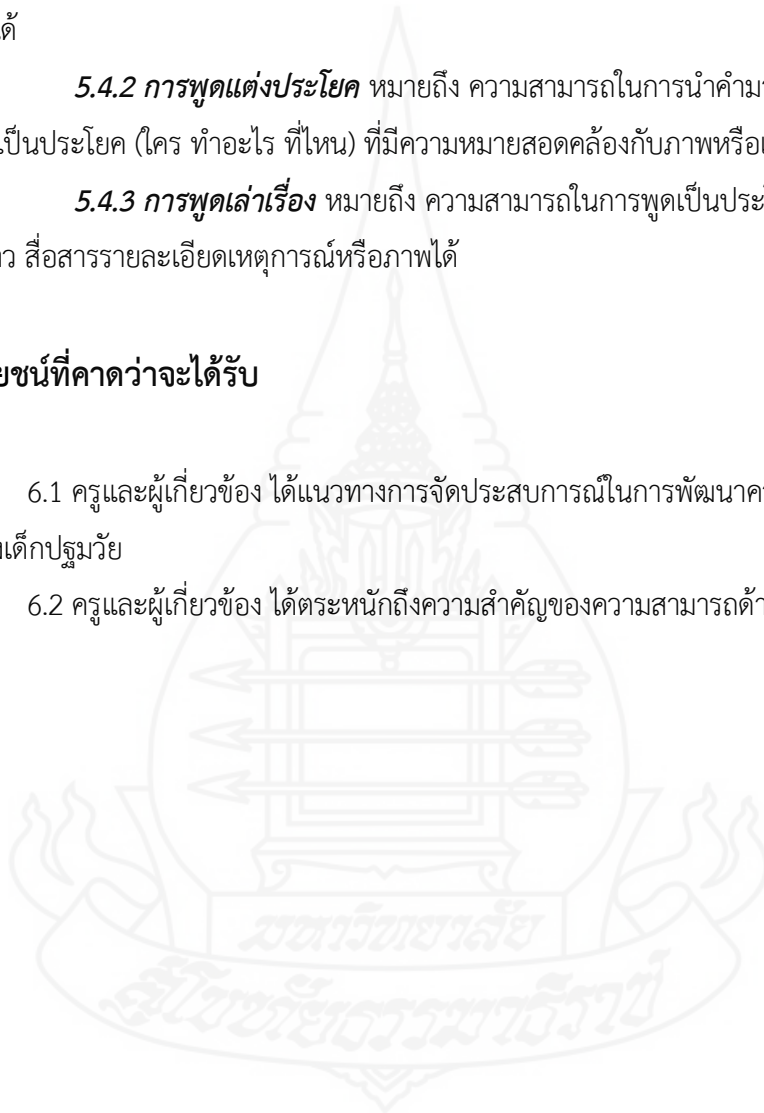
5.4.2 การพูดแต่งประโยค หมายถึง ความสามารถในการนำคำมาเรียงเชื่อมต่อแล้วพูดออกมาเป็นประโยค (ใคร ทำอะไร ที่ไหน) ที่มีความหมายสอดคล้องกับภาพหรือเหตุการณ์

5.4.3 การพูดเล่าเรื่อง หมายถึง ความสามารถในการพูดเป็นประโยคที่มีความต่อเนื่อง เป็นเรื่องราว สื่อสารรายละเอียดเหตุการณ์หรือภาพได้

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 ครูและผู้เกี่ยวข้อง ได้แนวทางการจัดประสบการณ์ในการพัฒนาความสามารถด้านการพูดของเด็กปฐมวัย

6.2 ครูและผู้เกี่ยวข้อง ได้ตระหนักถึงความสำคัญของความสามารถด้านการพูดของเด็กปฐมวัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นชักที่มีต่อความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นฐานกำหนดแนวคิด โดยเรียงลำดับหัวข้อดังต่อไปนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเล่านิทานประกอบหุ่นชักสำหรับเด็กปฐมวัย
  - 1.1 ความหมายของนิทานและความสำคัญของนิทานสำหรับเด็กปฐมวัย
  - 1.2 ประเภทของนิทาน
  - 1.3 การคัดเลือกนิทานสำหรับเด็กปฐมวัย
  - 1.4 ความหมายและความสำคัญของการเล่านิทานสำหรับเด็กปฐมวัย
  - 1.5 รูปแบบการเล่านิทานสำหรับเด็กปฐมวัย
  - 1.6 การเล่านิทานประกอบหุ่นชัก
  - 1.7 ประเภทของหุ่นและวิธีสร้างหุ่นชัก
  - 1.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเล่านิทานประกอบหุ่น
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย
  - 2.1 ความหมายและความสำคัญของความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย
  - 2.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยและพัฒนาการทางการพูดของเด็กปฐมวัย
  - 2.3 แนวทางการส่งเสริมความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย
  - 2.4 บทบาทครูในการส่งเสริมความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย
  - 2.5 การประเมินความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย
  - 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเล่านิทานประกอบหุ่นขี้ก่าสำหรับเด็กปฐมวัย

1.1 ความหมายของนิทานและความสำคัญของนิทาน

1.1.1 ความหมายของนิทาน มีผู้ให้ความหมายที่หลากหลายเกี่ยวกับนิทาน ซึ่งมีความสอดคล้องและใกล้เคียงกัน แต่ละท่านได้กำหนดไว้ดังนี้

สมศักดิ์ ปริบูรณ์ (2542, น. 48) ให้ความหมายของนิทานไว้ว่า

1. นิทานเป็นเรื่องที่ผูกขึ้น
2. นิทานเป็นเรื่องเล่าที่ใช้คำพูดเป็นสื่อในการถ่ายทอด หรือเขียนทำนองการเล่าด้วยปากเปล่า
3. นิทานเป็นบทประพันธ์ที่มีลีลาการเล่าแบบเป็นกันเองทำนองการเล่าขึ้นอยู่กับการใช้คำพูดที่เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง
4. นิทานเป็นเรื่องเล่าที่มีจุดประสงค์หลักเพื่อความบันเทิงใจและมีคติสอนใจเป็นจุดประสงค์รอง

สันทพัฒน์ อรุณธารีย์ (2542 อ้างถึงใน วัชรีย์ ทองดอนหับ, 2545, น. 7) กล่าวว่า นิทานหมายถึงเรื่องที่มีผู้แต่งขึ้นใหม่ หรือเป็นการเล่าสืบต่อกันมาเพื่อให้เกิดความสนุกสนานแก่ผู้ฟังเป็นสำคัญ และสอดแทรกความรู้หรือคุณธรรมเป็นส่วนประกอบ

ภิญญาพร นิตยะประภา (2534 อ้างถึงใน อภรณ์ สยามพันธ์, 2553, น. 7) นิทานหมายถึงเรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมาที่มีได้เจาะจงประวัติความเป็นมาของเรื่อง จุดใหญ่คือเล่าเพื่อความสนุกสนานและความพอใจทั้งผู้เล่าและผู้ฟัง มุ่งที่จะสนองความต้องการทางด้านจิตใจของผู้ฟัง ในบางครั้งก็สอดแทรกคติสอนใจเอาไว้ด้วย

ประครอง นิมมานเหมินทร์ (2545, น. 6) ได้กล่าวว่า นิทานหมายถึงเรื่องที่เล่าสืบต่อกันมาจนถือเป็นมรดกทางวัฒนธรรมอย่างหนึ่ง

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2541, น. 2-10) ได้ให้ความหมายของนิทานไว้ว่า นิทานคือสื่อที่มีประสิทธิภาพสำหรับการสร้างการเรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัย ไม่มีเด็กคนใดไม่ชอบฟังนิทาน นิทานสามารถสร้างจินตนาการ ความฝัน ความคิด ความเข้าใจและการรับรู้ให้กับเด็ก

วิไล มาศจรัส (2551, น. 13) กล่าวว่า นิทานในแง่คติชนวิทยาหมายถึงเรื่องที่เล่าต่อกันฟังจนกลายเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของมนุษย์กลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ที่สืบทอดกันมาจนถึงปัจจุบัน

สุกัญญา อินทร์นุรักษ์ (2553, น. 35) กล่าวว่า นิทานหมายถึงเรื่องราวหรือเรื่องเล่าที่มีการเล่าสืบต่อกันมาจากจินตนาการของผู้เขียน หรือผู้เล่าเรื่อง ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เพื่อให้ลูกหลานฟังในรูปสอนใจหรือแนวปฏิบัติที่ถูกที่ควรในการดำรงชีวิต

จากความหมายของนิทานข้างต้นพอสรุปได้ว่านิทานหมายถึงเรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมาเพื่อให้ความสนุกเพลิดเพลินสอดแทรกแนวคิดที่ดีมีคุณธรรมสามารถสร้างจินตนาการตามเนื้อเรื่องที่ได้รับฟังและนิทานยังเป็นสื่อที่ดีที่สุดสำหรับเด็กปฐมวัยที่จะสามารถนำเนื้อหาของตัวเองละครไปเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติตัวและการใช้คำพูดที่เหมาะสม

1.1.2 ความสำคัญของนิทาน

นิทานมีความสำคัญกับการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยเพราะเด็กปฐมวัยอายุระหว่าง 3-6 ปีเป็นวัยที่มีความสนใจเรื่องราวต่าง ๆ เพื่อสะสมความรู้ที่เป็นประสบการณ์ ในการฟังนิทานเด็กปฐมวัยได้อาศัยจินตนาการเพื่อต่อยอดให้เกิดความรู้ และนิทานยังช่วยให้เด็กปฐมวัยได้เรียนรู้ถ้อยคำเพื่อเชื่อมโยงความเข้าใจไปถึงการใช้คำพูดเพื่อสื่อสารกับคนรอบข้างในชีวิตประจำวันได้ดังมีผู้กล่าวถึงความสำคัญของนิทานไว้ดังนี้

เกริก ยุ้นพันธ์ (2543, น. 55-56) กล่าวถึงความสำคัญ ของการเล่านิทานไว้ดังนี้

1. เด็กหรือผู้ฟังจะเกิดความรู้สึกอบอุ่นหรือใกล้ชิดเป็นกันเองกับผู้เล่า
2. เด็กหรือผู้ฟังจะเกิดความรู้สึกมีอารมณ์ร่วมในขณะที่ฟังนิทานทำให้เกิดเพลิดเพลินผ่อนคลายและสดชื่นแจ่มใส
3. เด็กหรือผู้ฟังจะมีสมาธิหรือตั้งใจที่มีระยะเวลานานขึ้น โดยเฉพาะผู้เล่าที่มีความสามารถในการดึงให้ผู้ฟังหรือเด็กจดจ่ออยู่กับเรื่องราวที่ผู้เล่าได้เล่าเป็นเวลานาน
4. เด็กหรือผู้ฟังจะถูกกล่อมเกลาคด้วยนิทานที่มีเนื้อหาส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ทำให้เด็กและผู้ฟังเข้าใจในความดีและความงามยิ่งขึ้น
5. นิทานทำให้เด็กหรือผู้ฟังมีความละเอียดอ่อน รู้จักการรับและการให้มองโลกในแง่ดี
6. นิทานทำให้เด็กหรือผู้ฟังสามารถใช้กระบวนการคิดในการพิจารณาแก้ปัญหา
7. นิทานทำให้สามารถสร้างความกล้าให้กับเด็ก โดยการแสดงออกผ่านกระบวนการคิดที่มีประสิทธิภาพ
8. เด็กหรือผู้ฟังจะได้ความรู้ที่เป็นประโยชน์และสามารถประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันได้

9. นิทานช่วยเสริมสร้างจินตนาการที่ก้าวไกลไร้ขอบเขตให้กับเด็ก นิทานสามารถช่วยให้เด็กได้รู้จักการใช้คำพูดที่ถูกต้อง การออกเสียง การกระดกลิ้นตัว ร เรือ และ ล ลิงได้อย่างถูกต้องและเป็นธรรมชาติ

สมศักดิ์ ปริบูรณ์ (2542, น. 59 – 62) กล่าวว่า การเล่า นิทานมีความสำคัญ และมีประโยชน์ต่อเด็กดังนี้

1. เป็นเครื่องมือการสอนที่มีประสิทธิภาพในการชักจูงผู้เรียนให้คล้อยตามเป็นตัวกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ และการแสดงออกอันเป็นที่พึงประสงค์ของสังคม ซึ่งมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและบุคลิกภาพของผู้เรียน
2. เป็นเครื่องกระตุ้นและโน้มน้าวให้เด็กเปิดใจที่จะยอมรับพฤติกรรมด้านต่างๆ และตอบสนองความต้องการทางธรรมชาติของเด็กด้วย
3. เป็นตัวแบบในการหล่อหลอมพฤติกรรมและบุคลิกภาพของเด็ก และเป็นตัวแบบในการใช้คำพูดจากตัวละครที่ชื่นชอบสามารถพัฒนาคำพูดของเด็กให้ถูกต้อง

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่าการเล่านิทานมีความสำคัญและจำเป็นสำหรับการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยในทุกด้าน โดยเฉพาะนิทานจะส่งผลต่อความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย เพราะนิทานเป็นสื่อที่เด็กมีความสนใจ เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เล่า มีโอกาสสนทนาโต้ตอบ พูดคุยจากที่ได้กพบเห็น พูดจากจินตนาการตามความคิดของตนเอง พูดจากการเลียนแบบของตัวละคร ซึ่งประสบการณ์นี้จะเป็นพื้นฐานในการช่วยให้เด็กกล้าพูดกล้าแสดงออกได้ถูกต้องและเหมาะสมกับวัย

1.2 ประเภทของนิทาน การแบ่งประเภทของนิทานมีวิธีการที่ต่างกันอย่างกว้างๆได้ดังนี้

เกริก ยุ้นพันธ์ (2538, น. 20-22) กล่าวถึง การแบ่งประเภทของนิทานตามรูปแบบของนิทานแบ่งออกเป็นประเภทต่างๆ 8 ประเภท คือ

1. เทพนิทานหรือเทพนิยาย หรือเรื่องราวปรัมปรา เป็นนิทาน หรือนิยายที่เกินเลยความเป็นจริงของมนุษย์เป็นส่วนใหญ่ เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับอภินิหาร ตัวเอกหรือตัวละครเด่นๆ จะมีอภินิหารหรือเวทมนต์ฤทธิ์เดช ฉากหรือสถานที่ในเนื้อเรื่องมักเป็นสถานที่พิเศษหรือถูกกำหนดขึ้นมา เช่น สรวงสวรรค์หรือเมืองบาดาล มีพระเอกเป็นเจ้าชาย มีนางเอกเป็นเจ้าหญิง มีนางฟ้า มีเทวดา มียักษ์ เป็นต้น

2. นิทานประจำถิ่น หรือนิทานพื้นบ้านมักเป็นนิทานที่ถูกเล่าขานตกทอดต่อเนื่องกันมาเป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับตำนานพื้นบ้าน ประวัติความเป็นมาของท้องถิ่น ภูเขา ทะเล แม่น้ำ เรื่องราวของโบราณวัตถุที่มีเหตุแห่งที่มาของการสร้าง การเกิด เป็นต้น

3. นิทานคติสอนใจ เป็นนิทานเลียบเคียงเชิงเปรียบเทียบกับชีวิต และความเป็นอยู่ร่วมกัน ในสังคมมนุษย์ให้บังเกิดผลในการดำรงชีวิต และความเป็นอยู่ให้พิถีพิถันละเอียดรอบคอบ และไม่ประมาท ช่วยเหลือและเมตตาต่อผู้อื่น และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

4. นิทานวีรบุรุษ เป็นนิทานที่กล่าวอ้างถึงบุคคลที่มีความสามารถ อดอาจ กล้าหาญ นิทานวีรบุรุษมักเป็นเรื่องที่ถ่ายทอดเรื่องจริงของบุคคลสำคัญๆ ไว้และมักสร้างฉากหรือสถานการณ์ น่าตื่นเต้น หรือเกินความเป็นจริง เพื่อให้เรื่องราวสนุกสนาน และทำให้เกิดความรู้สึกคล้อยตาม ว่าบุคคลที่เป็นวีรบุรุษนั้น มีความสามารถและน่าสนใจจริงๆ

5. นิทานอธิบายเหตุ เป็นนิทานที่เป็นเรื่องราวของเหตุที่ของสิ่งหนึ่งสิ่งใด และอธิบายพร้อมตอบคำถามเรื่องราวนั้นๆ ด้วย เช่น เรื่องกระต่ายในดวงจันทร์ ทำไมน้ำทะเลจึงเค็ม

6. เทพปกรณัม เป็นนิทานที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อโดยเฉพาะ เกี่ยวข้องกับตัวบุคคล ที่มีอิทธิพลเหนือความเป็นจริง ลึกลับ ได้แก่ พระอินทร์ พระพรหม ทศกัณฐ์ เป็นต้น

7. นิทานที่มีสัตว์เป็นตัวเอก และเปรียบเทียบเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตมนุษย์ เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับการอยู่ร่วมกันในสังคม สอนจริยธรรมแฝงในแง่คิด และแนวทางแก้ไขเป็นบางครั้ง หรือ บางครั้งสอนแบบทางอ้อม ผู้อ่านหรือผู้ฟังจะต้องพิจารณาเอง มักเป็นเรื่องราวบันเทิงคดี สนุกสนาน

8. นิทานตลกขบขัน เป็นนิทานที่มีเรื่องราวชีวิตความเป็นอยู่ แต่มีมุขที่ตลกขบขัน สนุกสนาน ทำให้เกิดความรู้สึกเป็นสุข เนื้อเรื่องจะเป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับไหวพริบ เรื่องราวแปลกๆ เรื่องเหลือเชื่อ เรื่องเกินความจริง

จิระประภา บุญนิติย์ (2551, น. 13-14) ได้แบ่งนิทานไว้ตามยุคสมัย ซึ่งแบ่งออกได้เป็นสองยุคคือ นิทานสมัยเก่าหรือที่เรียกว่านิทานชาวบ้าน และนิทานสมัยใหม่ ลักษณะที่แตกต่างกันระหว่างนิทานสมัยเก่า (นิทานชาวบ้าน) กับนิทานสมัยใหม่ซึ่งมีข้อแตกต่างดังนี้

1. นิทานสมัยเก่าหรือที่เรียกว่านิทานชาวบ้านเป็นเรื่องเล่าด้วยถ้อยคำธรรมดาเป็นร้อยแก้วไม่ใช่ร้อยกรอง ส่วนนิทานสมัยใหม่นั้นมีทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง

2. นิทานชาวบ้านใช้วิธีเล่าด้วยปากต่อปากสืบต่อกันมาเป็นเวลาช้านาน ต่อมาเมื่อการเขียนเจริญขึ้น ก็อาจเขียนขึ้นตามเค้าโครงเดิม แต่นิทานสมัยใหม่นั้นอยู่ในยุคที่การเขียนเจริญแล้ว จึงได้มีการเขียนนิทานสำหรับเด็กโดยเฉพาะขึ้นและจัดพิมพ์จำหน่าย

3. นิทานชาวบ้านไม่ปรากฏผู้เล่าดั้งเดิมว่าเป็นใคร อ้างแต่ว่าเป็นของเก่าฟังมาจากบุคคลสำคัญยิ่งในอดีต ซึ่งผิดกับนิทานสมัยใหม่ที่มีชื่อผู้แต่งระบุไว้ในนิทานทุกเรื่อง

สัณหพัฒน์ อรุณธารี (2542, น. 23-24) กล่าวว่า นิทานมีหลายประเภทด้วยกัน การแยกประเภทนิทานขึ้นอยู่กับลักษณะของเรื่องและที่มาของนิทานเป็นสำคัญ ได้แบ่งประเภทของนิทานออกเป็น 8 ประเภท ตามสภาพการณ์ปัจจุบัน ดังนี้

1. นิทานปรัมปรา (Fairy tale) นิทานปรัมปราี้มาจากคำ Fairy tale ของภาษาอังกฤษว่าเทพนิยาย ทำให้เกิดความสับสนปนกับนิทานอีกแบบหนึ่งคือ Myth เป็นนิทานที่ตัวบุคคลในเรื่องเป็นเทพหรือกึ่งเทพโดยตรง ส่วนนิทานปรัมปราี้ บางที่ไม่มีเทพหรือนางฟ้ามาเกี่ยวข้อง นิทานปรัมปราี้มีลักษณะที่เห็นได้ชัด คือ

1.1 เป็นเรื่องค่อนข้างยาวมีสารัตถะ (Motif) หลายสารัตถะประกอบอยู่ในนิทานนั้น

1.2 เป็นเรื่องที่สมมติว่าเกิดขึ้นในที่ไหนที่หนึ่ง แต่สถานที่ไม่บ่งชัด เช่น ขึ้นต้นว่า “ในกาลครั้งหนึ่ง...” เมื่อใดไม่ชัด มีพระราชองค์หนึ่งครอบครองเมืองแห่งหนึ่ง แต่เมืองอะไรไม่ระบุ

1.3 ตัวบุคคลในนิทาน ไม่ใช่มนุษย์ธรรมดาที่มีความจริงตามสภาพปกติของมนุษย์

1.4 เนื้อเรื่องจะประกอบด้วยอิทธิฤทธิ์ ปาฏิหาริย์ อำนาจอันพันมนุษย์วิสัยต่างๆ

1.5 ตัวเอกของเรื่อง มีคุณสมบัติพิเศษ เช่น เป็นผู้มั่งอานาจ มีบุญ มีความสามารถ มีฤทธิ์เดช ทำให้ศัตรูพ่ายแพ้ไป ถ้าเป็นชายมักจะได้แต่งงานกับหญิงสูงศักดิ์ แล้วครอบครองบ้านเมืองอยู่เป็นสุขไปเกือบชั่วกาลนาน ถ้าเป็นหญิงมักจะมีนัยคล้ายคลึงกัน แม้ว่าจะมีกำเนิดต่ำต้อยหรือตกทุกข์ได้ยากในตอนต้น แต่ในที่สุดจะได้แต่งงานดีมีความสุขยั่งยืน สิ้นศัตรูและอุปสรรคในบั้นปลาย นิทานแบบนี้มีอยู่ทั่วไปในโลกทั้งทางตะวันตกและทางตะวันออก เช่น เรื่องนางสิบสอง สังกข์ทอง ปลาบู่ทอง สโนไวท์ ซินเดอเรลลา และเจ้าหญิงนิทรา เป็นต้น

2. นิทานท้องถิ่น (Legend) นิทานประเภทนี้ มีขนาดสั้นกว่านิทานปรัมปรา มักเป็นเรื่องเหตุการณ์เดียวและเกี่ยวกับความเชื่อ ขนบธรรมเนียมประเพณี โขคลอง หรือคตินิยมอย่างใดอย่างหนึ่ง ของคนแต่ละท้องถิ่น แม้ว่าจะเป็นเรื่องแปลกพิสดาร พันวิสัยความจริงไปบ้างก็ยิ่งเชื่อว่าเรื่องเหล่านี้เกิดจริงเป็นจริง มีบุคคลจริง มีสถานที่จริงที่กำหนดแน่นอนกว่านิทานปรัมปรา นิทานท้องถิ่นอาจเป็นเรื่องเกี่ยวกับชีวิตของวีรบุรุษประจำชาติ หรือประจำเมือง เช่น ท้าวแสนปม พระร่วง พระยาทอง พระยาพาน หรือเป็นเรื่องนางไม้ นางนาค นางเงือก ที่ปรากฏกาย มีเรื่องเกี่ยวกับมนุษย์ตามเรื่องในนิทาน

3. นิทานเทพนิยาย (Myth) เทพนิยาย นี้หมายถึงนิทานที่เทวดา นางฟ้า เป็นตัวบุคคลในนิทานนั้น เรื่องพระอินทร์หรือเป็นแต่เพียงกึ่งเทวดาอย่างเช่น เจ้าป่า เจ้าเขา เจ้าที่ เจ้าแม่ต่างๆ เทพนิยายเหล่านี้มักมีส่วนสัมพันธ์กับความเชื่อทางศาสนาและพิธีกรรมต่างๆ ที่มนุษย์ปฏิบัติในทางศาสนา ตัวบุคคลในเรื่อง อาจมีลักษณะคล้ายคลึงกับตัวเอกในนิทานท้องถิ่น ประเภทวีรบุรุษ แต่จะต้องมีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องทางศาสนาปนอยู่ อาจเนื่องมาจากความนิยมในวีรบุรุษแห่งท้องถิ่นมาก่อน ต่อมาจึงได้ยกย่องขึ้นเป็นเทวดา หรือเนื่องมาจากความเลื่อมใสลัทธิศาสนาทำให้เกิดแต่งตั้ง

เทวดาชั้นก็ได้นิทานประเภทนี้ ได้แก่ เรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวกับ พระอินทร์ ท้าวมหาสงครามต์ เมขลา-
รามสูร นารายณ์สิบปาง เป็นต้น

4. นิทานตลกขบขัน (Jest) นิทานพื้นบ้านลักษณะนี้ มักเป็นเรื่องสั้นๆ จุดสำคัญของ
เรื่องตลกขบขันนี้ อยู่ที่มีเรื่องที่ไม่น่าเป็นไปได้ต่างๆ เกี่ยวกับความโง่และกลโกง การแก้ผิดแก้ล่า การ
แสดงปฏิภาณไหวพริบ การพนันขันต่อ การเดินทางและการผจญภัยที่ก่อเรื่องผิดปกติในแง่ขบขัน
ต่างๆ ตัวเอกของเรื่องตลกขบขัน บางทีไม่ใช่คนฉลาดสามารถ แต่เป็นคนโง่เง่าอย่างที่สุด มักจะทำเรื่อง
ผิดปกติวิสัยที่มนุษย์มีสติปัญญาตามธรรมดาเขาทำกัน นอกจากนี้ยังมีเรื่องตลกขำขัน ที่ตัวเอกเป็นคน
มีสติปัญญาและปฏิภาณไหวพริบ เช่น เรื่องศรีธนญชัย เป็นต้น

5. นิทานสร้างเสริมคุณธรรม นิทานที่แต่งขึ้นเพื่อทอดแทรกแนวคิด คติสอนใจ ใน
เรื่องความดีสูงสุด ที่ปลูกฝังอยู่ในอุปนิสัยอันดีงาม อยู่ในจิตสำนึก อยู่ในความรู้สึกผิดชอบชั่วดี เช่น
ความซื่อสัตย์ ความพอดี ความอดทน ขยันหมั่นเพียร

6. นิทานเรื่องเกี่ยวกับสัตว์ นิทานประเภทนี้มีตัวสัตว์เป็นตัวเอก แต่สมมติว่ามี
ความคิดและการกระทำต่างๆ ตลอดจนพูดจาอย่างมนุษย์ธรรมดา บางเรื่องแสดงความเฉลียวฉลาด
หรือความโง่เขลาของสัตว์ จุดเด่นที่น่าสนใจของเรื่องอยู่ที่ ข้อขบขัน การตบตาหลอกลวงกันหรือเรื่อง
ที่ไม่น่าเป็นไปได้และที่เป็นชนิดมีคติสอนใจสอนความประพฤติก็มีเป็นอันมาก นิทานเรื่องสัตว์นี้ เป็น
เรื่องสัตว์ป่า สัตว์บ้าน บางเรื่องก็เป็นเรื่องที่มีคนมีส่วนเกี่ยวข้องอยู่ด้วย แต่ทั้งคนทั้งสัตว์นั้นจะพูด
โต้ตอบกัน และปฏิบัติกันเหมือนหนึ่งว่าเป็นมนุษย์เหมือนกัน นิทานชนิดที่สอนศีลธรรมต่างๆ นั้นเป็น
ที่นิยมกว้างขวางทั่วโลก เรื่องชาดกบางเรื่องมีมาก่อนศาสนาสำคัญๆ เช่น ศาสนาฮินดู ศาสนาพุทธ
เสียอีก

7. นิทานที่ให้ความรู้เฉพาะเรื่อง เช่น เรื่องยาเสพติด เรื่องสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

8. นิทานส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

สรุปได้ว่า นิทานสามารถแบ่งออกได้หลายประเภท โดยใช้หลักเกณฑ์แตกต่างกันไป
เช่น ตามเนื้อหา ตามรูปแบบของนิทานแต่ละเรื่อง ลักษณะของเรื่อง ที่มาและความสำคัญของนิทาน
ซึ่งผู้วิจัยแบ่งประเภทของนิทานเป็น 3 ประเภท ตามเนื้อหาของเรื่อง ไว้ดังนี้

1. นิทานพื้นบ้าน เป็นเรื่องเล่าที่เล่ากันสืบทอดมาเป็นเวลายาวนาน ไม่เคยมีใคร
ทราบชื่อผู้แต่ง เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับตำนานพื้นบ้าน ประวัติความเป็นมาของท้องถิ่น ภูเขา
ทะเล แม่น้ำ วิญญาณ

2. นิทานสอนคติธรรม มีลักษณะเป็นนิทานสั้นๆ ตัวละครมีทั้งคนและสัตว์ สัตว์มี
บทบาทเหมือนคน มีแกนเรื่องแกนเดียว มีโครงเรื่องง่ายและสั้น และต้องให้บทเรียนสอนใจ เป็น
ข้อสรุปที่ชัดเจน นิทานคติธรรมของต่างประเทศที่รู้จักกันดีได้แก่ นิทานอีสป

3. นิทานอธิบายเหตุ เป็นเรื่องราวของเหตุที่มาของสิ่งหนึ่งสิ่งใดและอธิบายพร้อมตอบคำถามเรื่องราวต่างๆ เช่น เรื่อง กระจายในดวงจันทร์ ทำไมน้ำทะเลจึงเค็ม การเกิดฝน วงจรชีวิตแมลง เป็นต้น

จากการศึกษาประเภทของนิทาน พอสรุปได้ว่านิทานถูกแบ่งออกเป็นประเภทต่างๆ นิทานแต่ละประเภทยังมีจุดมุ่งหมายที่ใกล้เคียงกันคือ นิทานสามารถให้ความสนุกสนานเพลิดเพลินสอดแทรกคติเพื่อสอนใจ และมีพลังโน้มน้าวเจตคติและพฤติกรรมของแต่ละคนในสังคม นิทานประกอบไปด้วยเนื้อหาและอารมณ์ที่ผิดแผกแตกต่างกันอย่างกว้างขวางตามประเภทของนิทานและตัวละครในเรื่องแต่นิทานก็ยังเป็นสิ่งที่มีความสำคัญทางความคิดความรู้สึกของคนทุกยุคทุกสมัย

1.3 การคัดเลือกนิทานสำหรับเด็กปฐมวัย

เด็กปฐมวัยเป็นวัยที่ไม่สามารถจัดหานิทานได้ด้วยตนเอง ดังนั้นผู้เกี่ยวข้องจึงจำเป็นต้องคัดเลือกนิทานที่มีความเหมาะสมกับวัย ซึ่งมีผู้เสนอข้อคิดในการเลือกนิทานสำหรับเด็กปฐมวัยไว้หลายท่านดังนี้

ไพพรรณ อินทนิล (2534, น. 70-74) ได้ให้หลักเกณฑ์ในการเลือกนิทานไว้ดังนี้

1. เลือกให้เหมาะสมกับความสนใจของเด็กแต่ละวัย
2. เลือกเรื่องให้ผู้เล่ามีความชื่นชอบ พอใจที่จะเล่า ทำให้เล่าได้ดี สนุกสนานมีชีวิตชีวา
3. เลือกเรื่องที่เหมาะสมกับวิธีการเล่าและสื่อประกอบการเล่า
4. เลือกเรื่องที่มีสาระ ข้อคิดที่จะช่วยปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดี
5. เลือกเรื่องที่มีความสนุกสนาน
6. เลือกเรื่องที่มีความเคลื่อนไหวอยู่ในเรื่อง โดยเฉพาะควรมีคำกริยา ซึ่งจะต้องตอบคำถาม ใคร ทำอะไร เพราะเด็กทุกคนอยากรู้อยากเห็นว่าเมื่อเกิดเรื่องเช่นนี้แล้วจะเป็นอย่างไรต่อไป
7. เลือกนิทานที่มีเรื่องเร้าใจ ทำให้เกิดความตื่นเต้น อยากรู้อยากฟังไปจนจบ
8. เลือกเรื่องที่มีคำซ้ำ ๆ ข้อความซ้ำ ๆ และคล้องจองกัน เพราะจะทำให้เด็กสนใจและมีความสนุกสนาน
9. เลือกเรื่องที่ทำให้ความรู้สึก รัก โกรธ ตื่นเต้น เศร้าโศกเพื่อให้เด็กมีอารมณ์คล้อยตาม
10. เรื่องผี เด็กมักรู้สึกอยากฟัง ผู้เล่าควรเลือกผีที่น่ารัก น่าเอ็นดู ไม่น่ากลัว คอยช่วยเหลือคนดี
11. นิทานพื้นเมืองควรนำมาเล่าให้เด็กฟังด้วย
12. นิทานประเภทเทพนิยายควรนำมาเล่าเพราะเป็นเรื่องผจญภัย ตื่นเต้นเร้าใจ

13. เลือกเรื่องที่เหมาะสมกับเพศ หรือหากมีทั้งผู้หญิงผู้ชายควรเลือกรเรื่องที่มีความสนใจของเด็ก

14. เลือกเรื่อง que แสดงออกถึงความเฉลียวฉลาดในการแก้ปัญหาหรือการใช้ปฏิภาณไหวพริบ เด็กจะประทับใจและฝงใจในนิทาน

อารมณ์ สุวรรณपाल (2532, น. 472 – 474) ให้แนวคิดในการเลือกนิทานที่ เหมาะสมกับเด็กต้องพิจารณาหลายประการ คือ

1. เป็นเรื่องง่ายๆ ดำเนินเรื่องดีมีจุดเด่นของเรื่องจุดเดียว
2. มีบทสนทนาบ้าง
3. ใช้คำซ้ำๆ คำคล้องจองประเภทสั้น ๆ ที่จำง่าย
4. ภาษาที่ใช้ควรเป็นภาษาที่ดึงดูดความสนใจเด็ก
5. เหตุการณ์ของเรื่องควรเป็นเหตุการณ์ใกล้ตัวเด็ก
6. จุดเด่นควรง่าย
7. ตัวละครควรมีตัวเดียวถ้ามีหลายตัวอาจทำให้เด็กงง
8. ถ้าเป็นเรื่องศาสนา วัฒนธรรมและเชื้อชาติ ควรเป็นเรื่องที่ใช้ภาพพจน์ถูกต้อง

และเหมาะสม

สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์ (2549, น. 40 – 41) ยังได้กล่าวว่า หลักการเลือกนิทาน สำหรับเด็กปฐมวัยมีหลักปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

1. การเลือกนิทานสำหรับเด็กปฐมวัย การเลือกนิทานสำหรับนำมาเล่าหรืออ่านให้เด็กปฐมวัยฟัง เป็นเรื่องที่คุณจะต้องพิถีพิถันและพิจารณาให้รอบคอบ ทั้งนี้เพราะการฟังนิทานเป็นกิจกรรมที่จะส่งผลกระทบต่อจิตใจและพฤติกรรมของเด็ก
2. นิทานที่คุณเลือกจะต้องเหมาะสมกับวัย ความพร้อมและวุฒิภาวะสำหรับเด็ก
3. นิทานเรื่องนั้นสนองความต้องการพื้นฐานและความต้องการตามธรรมชาติของเด็ก
4. นิทานควรจะได้มีส่วนในการกระตุ้นปลูกเร้าจินตนาการของเด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงที่เด็กอายุ 4 – 6 ปี เป็นช่วง ที่เด็กกำลังพัฒนาความคิดและจินตนาการ
5. นิทานที่นำมาเล่าหรืออ่านให้เด็กปฐมวัยฟัง จะต้องเป็นวรรณกรรมที่ดีทั้งโครงเรื่องและพฤติกรรม มีภาษาเหมาะสม ชัดเจน ง่าย และเสนอแนะวิธีแก้ปัญหาแก่เด็กๆ ในการเผชิญอุปสรรคและความยากลำบากด้วยวิธีการสร้างสรรค์ ใช้ความเพียร มานะอดทน และสติปัญญาในการแก้ไขปัญหา
6. ในการเลือกควรเลือกนิทานที่มีเนื้อหาหลากหลาย ในการเล่าแต่ละครั้งควรมีเนื้อเรื่องที่แตกต่างกันออกไปหลายๆ แนว

7. นิทานที่มีเนื้อหาสาระที่มุ่งให้เด็กได้ขยายประสบการณ์ ได้รับข้อมูลข่าวสารที่แปลกใหม่ ครุสมควรเลือกนำมาเล่าให้เด็กฟังโดยพิจารณาให้เหมาะสมกับช่วงอายุ วุฒิภาวะ และประสบการณ์พื้นฐานเดิมของเด็ก

8. นิทานที่เหมาะสมแก่การเลือกนำมาเล่าให้เด็กฟัง ควรเป็นนิทานที่ช่วยปลูกฝังลักษณะนิสัยที่ดีงามให้แก่เด็ก

9. นิทานที่ช่วยเสริมสร้างจริยธรรมและคุณธรรมง่ายๆ ซึ่งเด็กปฐมวัยทำได้ เช่น การช่วยเหลือตนเอง การเอื้อเฟื้อแบ่งปันของเล่นให้เพื่อน การดูแลรักษาเครื่องใช้ เป็นต้น

ในการคัดเลือกนิทานครั้งนี้ผู้วิจัยได้คัดเลือกนิทานที่มีความเหมาะสมในการพัฒนาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย โดยคัดเลือกนิทานที่มีบทสนทนาของตัวละคร บุคลิกภาพ สนุกสนานมีคำพูดซ้ำๆ ให้เด็กได้ฝึกพูด การปลูกฝังค่านิยมในการรับประทานอาหาร การปลูกฝังความซื่อสัตย์ และความเฉลียวฉลาดในการแก้ปัญหา การใช้คำพูดที่สุภาพเมื่อเด็กปฐมวัยได้ฟังสามารถนำไปเป็นแบบอย่างที่ดีได้ ซึ่งมีนิทานที่คัดเลือกมา 4 เรื่อง คือ

1. ลูกหมู 3 ตัว
2. ต่อมจอมพลัง
3. นกพิราบกับกาเจ้าเล่ห์
4. นางเสือง

การคัดเลือกนิทานคือเลือกนิทานที่มีความเหมาะสมกับเด็กปฐมวัย โดยคัดเลือกนิทานที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับการพัฒนาของเด็กบทละครสามารถเชื่อมโยงภาพและจินตนาการให้เด็กเกิดความสุขสนุกสนาน เรื่องราวของนิทานมีความเคลื่อนไหวอยู่ในตัวโดยเฉพาะเรื่องราวที่มีคำกริยาเพื่อให้เด็กได้ฟังบทสนทนาโต้ตอบ เด็กได้รับรู้และเกิดคำถาม ใครทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เด็กได้ฝึกคิดฝึกพูดเป็นการส่งเสริมความสามารถในการพูดให้ดีขึ้น

1.4 ความหมายและความสำคัญของการเล่านิทานสำหรับเด็กปฐมวัย

1.4.1 ความหมายของการเล่านิทาน

เนื่อน้อง สนับบุญ (2541, น. 35) กล่าวว่า การเล่านิทานหมายถึงการถ่ายทอดเรื่องราวให้เด็กเข้าใจด้วยการเล่าการใช้น้ำเสียง ท่าทาง สื่อ วัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนวิธีการประกอบการเล่า และยังครอบคลุมถึงการส่งเสริมให้เด็กได้มีโอกาสเป็นผู้เล่าด้วยตนเอง

ณัฐฉิณี ชนะโชติ (2548, น. 8) กล่าวว่า นิทานหมายถึงเรื่องที่เล่าต่อๆ กันมาหรือเป็นเรื่องที่แต่งขึ้นใหม่ เพื่อจุดประสงค์เบื้องต้นคือ ให้ความสุขสนุกสนาน ให้เด็กดีใจ สนุกสนาน ส่งเสริมคตินิยม เพื่อประโยชน์ในด้านการศึกษาการใช้เทคนิคและรูปแบบต่างๆ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการใช้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ เช่น การเล่านิทานที่ไม่จบเรื่องแล้วให้เด็กแต่งต่อให้จบเรื่องเพื่อส่งเสริมการคิดแบบอนอก นัย อิงอร รอดน้อย (2551, น. 21) กล่าวว่า นิทานหมายถึง

เรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมาหรือมีผู้แต่งขึ้นเพื่อให้ผู้ฟังได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินและสามารถนำแนวคิดไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

สุกันยา อินทร์นุรักษ์ (2553, น. 35) กล่าวว่า นิทาน หมายถึง เรื่องราวหรือเรื่องเล่าที่มีการเล่าสืบต่อกันมา จากจินตนาการของผู้เขียน หรือผู้เล่าเรื่อง ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เพื่อเล่าให้ลูกหลานฟังในรูปสอนใจ หรือแนวปฏิบัติที่ถูกที่ควรในการดำรงชีวิตนิทานเป็นเรื่องที่เล่าสืบสานต่อกันมา ถือเป็นมรดกทางวัฒนธรรมอย่างหนึ่งในหลายอย่างของมนุษย์ เป็นสิ่งที่มีความหมาย มีคุณค่า ซึ่งนิทานจะมีทั้งนิทานที่เล่าปากเปล่าและนิทานที่มีการเขียนการบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร นิทานยังหมายถึงเรื่องเล่าหรือเรื่องที่แต่งขึ้นใหม่ โดยใช้วิธีการเล่าเรื่อง หรือใช้อุปกรณ์ต่างๆ ประกอบในการเล่านิทานเพื่อความสนุกสนาน ให้คติสอนใจและง่ายต่อความเข้าใจในเนื้อหาของนิทานที่ต้องการสื่อออกมา ทั้งนี้ในการเล่าเรื่องหรือการเล่านิทานควรคำนึงถึงภาษาพูดและวัยของผู้ฟังด้วย

สรุปได้ว่าการเล่านิทานหมายถึงการเล่าเรื่องราวต่างๆที่เล่าสืบต่อกันมาช้านาน และมีการเล่าสืบเนื่องจนถึงยุคปัจจุบัน เนื้อเรื่องที่เล่าอาจจะเป็นเรื่องที่แต่งขึ้นเองตามจินตนาการ หรือเป็นเรื่องจริงที่เกิดขึ้นแล้วนำมาเสริมเติมแต่งให้มีอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์โดยมีวัตถุประสงค์หลักก็เพื่อให้ผู้ฟังได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน เป็นแนวทางให้ผู้ฟังได้ประพฤติปฏิบัติตามถือเป็นมรดกทางวัฒนธรรมอย่างหนึ่งในหลายอย่างของมนุษย์ เป็นสิ่งที่มีความหมาย มีคุณค่า ซึ่งนิทานจะมีทั้งนิทานที่เล่าปากเปล่าและนิทานที่มีการเขียนบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร โดยใช้วิธีเล่าหรือใช้อุปกรณ์เป็นสื่อในการเล่าเพื่อให้นิทานสมจริงมีชีวิตชีวาทันทีทั้งยังสอดแทรกข้อคิด และคติสอนใจไว้ให้ผู้ฟังเอาไปเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต

1.4.2 ความสำคัญของการเล่านิทาน

การเล่านิทานมีความสำคัญกับการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยเพราะเด็กปฐมวัยอายุระหว่าง 3-6 ปีเป็นวัยที่มีความสนใจเรื่องราวต่าง ๆ เพื่อสะสมความรู้ที่เป็นประสบการณ์ในการฟังนิทานเด็กปฐมวัยได้อาศัยจินตนาการเพื่อต่อยอดให้เกิดความรู้และนิทานยังช่วยให้เด็กปฐมวัยได้เรียนรู้ถ้อยคำเพื่อเชื่อมโยงความเข้าใจไปถึงการใช้คำพูดเพื่อสื่อสารกับคนรอบข้างในชีวิตประจำวันได้ดังมีกล่าวถึงความสำคัญของการเล่านิทานไว้ดังนี้

เกริก ยूनพันธ์ (2543, น. 55-56) กล่าวถึงความสำคัญ ของการเล่านิทานไว้ดังนี้

1. เด็กหรือผู้ฟังจะเกิดความรู้สึกอบอุ่นหรือใกล้ชิดเป็นกันเองกับผู้เล่า
2. เด็กหรือผู้ฟังจะเกิดความรู้สึกมีอารมณ์ร่วมในขณะที่ฟังนิทานทำให้เกิด

เพลิดเพลินผ่อนคลายและสดชื่นแจ่มใส

3. เด็กหรือผู้ฟังจะมีสมาธิหรือตั้งใจที่มีระยะเวลานานขึ้น โดยเฉพาะผู้เล่าที่มีความสามารถในการดึงให้ผู้ฟังหรือเด็กจดจ่ออยู่กับเรื่องราวที่ผู้เล่าได้เล่าเป็นเวลานาน
4. เด็กหรือผู้ฟังจะถูกกล่อมเกลียดด้วยนิทานที่มีเนื้อหาส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ทำให้เด็กและผู้ฟังเข้าใจในความดีและความงามยิ่งขึ้น
5. นิทานทำให้เด็กหรือผู้ฟังมีความละเอียดอ่อน รู้จักการรับและการให้มองโลกในแง่ดี
6. นิทานทำให้เด็กหรือผู้ฟังสามารถใช้กระบวนการคิดในการพิจารณาแก้ปัญหา
7. นิทานทำให้สามารถสร้างความกล้าให้กับเด็ก โดยการแสดงออกผ่านกระบวนการคิดที่มีประสิทธิภาพ
8. เด็กหรือผู้ฟังจะได้ความรู้ที่เป็นประโยชน์และสามารถประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันได้
9. นิทานช่วยเสริมสร้างจินตนาการที่ก้าวไกลไร้ขอบเขตให้กับเด็กนิทานสามารถช่วยให้เด็กได้รู้จักการใช้คำพูดที่ถูกต้อง การออกเสียง การกระดกลิ้นตัว ร เรือ และ ล ลิง ได้อย่างถูกต้องและเป็นธรรมชาติ

สมศักดิ์ ปริบูรณ์ (2542, น. 59-62) กล่าวว่า การเล่านิทานให้ความรู้วิธีการหนึ่งที่ทำให้เด็กสนใจในการเรียนรู้ สามารถจดจำกล้าแสดงออกแรงจูงใจที่จะเปิดรับพฤติกรรมที่พึงปรารถนา นอกนั้นยังช่วยตอบสนองความต้องการของเด็ก เช่น ความอยากรู้อยากเห็น ความสัมฤทธิ์ผลความต้องการเป็นที่ยอมรับเนื้อหาของนิทานที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการดังกล่าว จะช่วยให้เด็กมีความสุขปรารถนาและมีความสุข กระตือรือร้นที่จะเรียนรู้

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่าการเล่านิทานมีความสำคัญและจำเป็นสำหรับการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยในทุกด้าน โดยเฉพาะนิทานจะส่งผลต่อความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย เพราะนิทานเป็นสื่อที่เด็กมีความสนใจ เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เล่า มีโอกาสสนทนาโต้ตอบ พูดคุยจากที่เด็กพบเห็น พูดจากจินตนาการตามความคิดของตนเอง พูดจากการเลียนแบบของตัวละคร ซึ่งประสบการณ์นี้จะเป็นพื้นฐานในการช่วยให้เด็กกล้าพูดกล้าแสดงออกได้ถูกต้องและเหมาะสมกับวัย

1.5 รูปแบบการเล่านิทานสำหรับเด็กปฐมวัย

มีผู้เสนอรูปแบบการเล่านิทานไว้หลากหลาย แต่ผู้เล่าสามารถเลือกรูปแบบการเล่าที่เหมาะสมกับเวลาหรือเหมาะสมกับวัยของผู้ฟังเพื่อให้ผู้ฟังได้รับความสนุกสนานจึงจะเรียกว่าเป็นการเล่านิทานที่ดีโดยมีรูปแบบการเล่าดังนี้

ไพเราะ พุ่มมัน (2544, น. 30) ได้เสนอรูปแบบการเล่านิทานดังนี้

1. อ่านจากหนังสือโดยตรง
2. ใช้แผ่นภาพประกอบ
3. ใช้แผ่นป้ายสำลีประกอบ
4. ใช้หุ่นต่างๆ เช่น หุ่นมือ หุ่นถุง หุ่นนิ้วมือ หุ่นชัก
5. ใช้วาดภาพบนนิ้วมือแล้วสมมุติให้นิ้วมือเป็นตัวละคร
6. เล่าปากเปล่า แต่ใช้ท่าทางประกอบบ้างบางโอกาส
7. ใช้วาดบนกระดานดำ ให้เด็กคอยติดตามเหตุการณ์ของเรื่อง

กุลยา ตันติผลาชีวา (2547, น. 226-228) ได้เสนอรูปแบบการเล่านิทานไว้ดังนี้

1. การเล่านิทานปากเปล่า เป็นการเล่านิทานที่อาศัยเพียงการพูดและน้ำเสียง ของผู้เล่า ไม่มีการใช้สื่อประกอบการเล่านอกจากนี้ น้ำเสียงและจังหวะการพูดที่สูงต่ำ รั้าใจผู้ฟังตามเนื้อเรื่อง ที่นำเสนอ การเล่านิทานวิธีนี้ต้องใช้ศิลปะในการพูด และการเล่าที่จูงใจมาก ส่วนใหญ่ มักใช้เป็นการเล่านิทานก่อนนอน เด็กจะฟังแต่น้ำเสียงและเรื่องราว ซึ่งเป็นลักษณะของการฟัง แบบรับที่จูงใจให้เด็กหลับเป็นหลัก และเป็นการเล่าที่ต้องจูงใจให้เด็กอยากทำอย่างใดอย่างหนึ่งอย่างมีสมาธิก็ได้

2. การเล่านิทานประกอบท่าทาง เป็นการเล่าที่มีชีวิตชีวามากกว่าการเล่าปากเปล่า เพราะเด็กสามารถติดตามเรื่องที่เล่าและจินตนาการเป็นรูปธรรมมากขึ้นตามท่าทางของผู้เล่า และสนุกสนานมากขึ้นเพราะเห็นภาพพจน์ของเรื่องที่เล่า ท่าทางที่ใช้ประกอบการเล่านิทาน อาจเป็นท่าทางของผู้เล่าและท่าทางแสดงร่วมของเด็ก

3. การเล่านิทานประกอบภาพ ภาพที่ใช้ในการเล่านิทานมีหลายชนิดมีทั้งภาพถ่าย ภาพโปสเตอร์ ภาพจากหนังสือ ภาพสไลด์ ภาพเคลื่อนไหวหรือภาพฉาย การมีภาพสวย ๆ มาประกอบการเล่านิทานจะจูงใจเด็กและสร้างจินตนาการอันบรรเจิดให้กับเด็กมากโดยเฉพาะภาพการ์ตูนที่เคลื่อนไหวแต่ละลำดับภาพจะจูงใจทำให้เด็กติดตามเรื่องราวด้วยความอยากรู้ เด็กจะสนุกสนานมากขึ้นถ้าในขณะที่ฟังเรื่องและดูภาพนั้นผู้เล่ากระตุ้นให้เด็กได้แสดงความคิดเห็น และร่วมสร้างจินตนาการให้กับนิทานที่เล่า

4. การเล่านิทานประกอบเสียง ได้แก่ การเล่านิทานเสียงเพลง เสียงดนตรี เทปบันทึกเสียงต่างๆ สามารถนำมาประกอบการเล่านิทานได้ จุดประสงค์เพื่อสร้างบรรยากาศที่กระตุ้นรั้าให้ผู้ฟังเกิดความตื่นเต้นอยากติดตาม การนำเสียงมาประกอบการเล่านิทานจะมีลักษณะเช่นเดียวกับละครวิทยุที่ใช้เสียงประกอบเพื่อให้เกิดการฟังที่มีจินตนาการและอรรถรส นอกจากเสียงเพลงเสียงดนตรีการเล่านิทานอาจใช้เสียงเด็กมาประกอบการเล่าด้วยก็ได้

1.6 การเล่านิทานประกอบหุ่นชัก

ผู้วิจัยได้เลือกการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นชักโดยได้ยึดรูปแบบการเล่านิทานของ อรุณา ยุทธวงศ์ (2539, น. 68) ได้กล่าวไว้ในวรรณกรรมและลีลาคีรีระดับปฐมวัยศึกษา ว่ารูปแบบการเล่านิทานที่ใช้หุ่นต่างๆ แสดงแทนคนจริงๆ จะทำให้เด็กชอบเพราะหุ่นเหมือนตุ๊กตาของเล่นที่เด็กคุ้นเคยเด็กชอบที่จะสื่อสารกับหุ่นมาก และหุ่นก็สามารถแสดงเรื่องราวที่สนุกสนานที่เต็มไปด้วยเหตุการณ์ต่างๆ มีการดำเนินเรื่องราวโดยให้เด็กได้ชักหุ่นในละครที่เด็กอยากเป็นตัวละครนั้น

รูปแบบการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นชักสำหรับเด็กปฐมวัยนั้นมีองค์ประกอบหลักคือ ตัวเด็ก ครูหรือผู้นำกิจกรรม ตัวหุ่น มุมหรือที่วางที่จะใช้ทำกิจกรรมและบรรยากาศที่เน้นการเรียนรู้ของเด็กการจัดกิจกรรมแบ่งได้เป็น 5 ลักษณะคือ

1. การที่เด็กได้เล่นกับหุ่น ใช้หุ่นพูดคุยอาจจะเป็นเพียงเด็กคนเดียวพูดคุยกับหุ่นที่ตัวเองชอบ อย่างปราศจากความขัดแย้ง เด็ก 2-3 คน หรือกลุ่มหนึ่งใช้หุ่นพูดคุยกันเองก็ได้ เด็กอาจอยากทดลองเล่นหุ่นหน้ากระจกหรือโรงละครหุ่นที่ครูจัดทำขึ้นอย่างง่ายๆ ครูมีบทบาทเพียงแต่จัดหุ่นวางไว้ และสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการใช้หุ่นสื่อสารระหว่างกัน

2. ครูสอนเด็กให้ใช้หุ่นในการแสดงเรื่องราว นิทาน โคลงกลอน หรือเพลงและในบางโอกาสก็ปล่อยให้เด็กเล่นกันเองโดยไม่มีเวที

3. การใช้หุ่นเล่าเรื่องหรือนิทาน เพื่อสร้างความประทับใจ เป็นการกระตุ้นความสนใจของเด็กเพิ่มรสชาติให้กับการเล่น เพื่อสร้างความประทับใจให้กับเด็ก

4. การที่ครูใช้หุ่นสื่อสารกับเด็กเป็นรายบุคคลเพื่อพูดถึงปัญหาเฉพาะหน้าของเด็กเพื่อใช้หุ่นเป็นสื่อในการเสริมแรงหรือกระตุ้นให้เด็กอยากกระทำและอยากหยุดยั้งพฤติกรรมนั้นๆ

5. ครูใช้หุ่นเสริมการสอนด้านทักษะต่างๆ เช่น ทักษะการพูด การฟัง การคิด และกิจกรรมสร้างสรรค์ที่จะสามารถนำไปพัฒนาด้านสติปัญญาของเด็ก

สรุปได้ว่า รูปแบบการเล่านิทานอาจแบ่งได้เป็น 2 รูปแบบใหญ่ ๆ คือการเล่าปากเปล่า และการเล่านิทานโดยใช้สื่อประกอบ ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้รูปแบบการเล่านิทานโดยใช้สื่อประกอบ คือการใช้นิทานประกอบหุ่นชัก ในการทดลอง เพื่อช่วยส่งเสริมความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย จากการฟังนิทานที่ครูเล่าและเปิดโอกาสให้เด็กได้ใช้หุ่นชักเล่านิทานต่อ พูดคาดคะเน หรือสร้างจินตนาการจากการกระตุ้นด้วยคำถาม และตอบด้วยคำพูดที่เชื่อมโยงได้ความหมาย จากเนื้อเรื่องของนิทานจนเกิดการพัฒนาและสามารถสื่อสารเป็นคำพูดที่ดีได้

1.7 ประเภทของหุ่นและวิธีการสร้างหุ่นชัก

จิตราภรณ์ เตมียกุล (2531, น. 24) ได้กล่าวถึงการใช้หุ่นเพื่อการศึกษา และเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยได้ โดยแบ่งหุ่นออกเป็นประเภทต่างๆ ดังนี้

1. หุ่นเงาหรือหุ่นหนังตะลุง (Shadow puppet) เป็นหุ่นที่ทำมาจากแผ่นหนังหรือกระดาษแข็ง มีไม้เสียบหรือสายใยต่อเข้าส่วนร่างกายใช้เคลื่อนไหวประกอบเรื่องที่แสดง การเล่นหุ่นเงาอาจจะเล่นเป็นภาพเงาดำล้นหรือภาพสีต่างๆ ได้โดยใช้แสงไฟส่องให้เป็นเงา
2. หุ่นมือ (Hand puppet) เป็นหุ่นเชิดโดยใช้นิ้วมือสอดเข้าไปเพื่อขยับให้มือเป็นหัวและปากของหุ่นเพื่อเคลื่อนไหวได้ตามต้องการหุ่นมือมีหลายแบบ เช่น หุ่นมือถุงกระดาษ หุ่นมือถุงมือ หุ่นมือถุงเท้า และหุ่นนิ้วมือ
3. หุ่นเชิด (Rod puppet) เป็นหุ่นเชิดด้วยไม้หรือสายเชือกจากข้างล่างของตัวหุ่นให้เคลื่อนไหวตามต้องการ ทำได้หลายวิธีสามารถประดิษฐ์ขนาดได้ตามต้องการ
4. หุ่นชัก (Marionette) เป็นหุ่นที่ใช้สายโยงเป็นเส้นด้ายหรือลวดติดกับตัวหุ่นเวลาชักก็โยกไม้ข้างบน พร้อมกับเชือกตามต้องการที่จะให้อวัยวะส่วนใดเคลื่อนไหว หุ่นประเภทนี้ต้องฝึกใช้ให้ชำนาญในการชักตัวหุ่น

อุทัยวรรณ ปิ่นประชาสรรค์ (2540, น. 56-60) ได้แบ่งหุ่นตามรูปแบบที่นำมาเล่นกันไว้ 5 ประเภท คือ

1. หุ่นเงา (Shadow Puppet) มีลักษณะแบน ทำด้วยหนัง กระดาษ หรือ พลาสติก มีไม้เสียบตรงกลางหุ่นสำหรับมือถือ และมีไม้โยงจากอวัยวะส่วนที่ต้องการให้เคลื่อนไหว การแสดงจะต้องใช้จอซึ่ง การเชิดต้องเชิดจากโรงหนัง โดยมีไฟส่องหลังตัวหุ่น การเคลื่อนไหวของหุ่น จะปรากฏเงาตาบลงบนจอ
2. หุ่นมือ (Hand Puppet) เป็นหุ่นที่ทำงานที่สุดในบรรดาหุ่นทั้งหลายอาจใช้ถุงกระดาษหรือถุงเท้ามาทำ เวลาเชิดก็เอามือสอดเข้าไปในหุ่น หุ่นก็จะเคลื่อนไหวไปตามลีลาของการขยับข้อมือและนิ้วมือ หุ่นประเภทนี้มักมีแต่หัวและแขนบางครั้งอาจมีทั้งตัวก็ได้
3. หุ่นเชิด (Rod Puppet) บางครั้งเรียกว่าหุ่นกระบอก เป็นหุ่นที่เชิดด้วยไม้หรือลวดจากมือทั้งสองข้าง และแกนกลางของตัวหุ่น หุ่นเชิดจึงตัวใหญ่กว่าหุ่นมือบางที่การเชิดอาจจะใช้คนถึง 3 คน
4. หุ่นสายชัก (String Puppet) เป็นหุ่นทั้งตัวมีลักษณะสำคัญคือ มีสายโยงจาก มือเท้า และอวัยวะต่างๆ ของหุ่น ผูกโยงขึ้นไปผูกกับไม้ถือรูปกากบาท เวลาเชิดอาศัยการขยับไม้หรือสายโยงแต่ละเส้น ตัวหุ่นอาจทำงานหรือวิจิตรพิสดารก็ได้ การที่จะให้หุ่นเคลื่อนไหวได้มากเพียงใดขึ้นอยู่กับรายละเอียดของตัวหุ่น และเชือกที่ใช้บังคับ
5. หุ่นสร้างสรรค์ (Apply Puppet) หุ่นชนิดนี้แตกต่างออกไปจากหุ่นที่เดิกล่ามมาแล้วทั้งหมด คือเป็นหุ่นที่ไม่มีข้อจำกัดรูปแบบและวิธีเชิด หุ่นจะมีรูปร่างหน้าตาเป็นอย่างไร จะเชิดอย่างไรขึ้นอยู่กับจินตนาการของผู้สร้าง เช่น หุ่นที่ทำจากกระดืบข้าวเหนียว ท่อน้ำพลาสติก ผ้า ฟองน้ำ กระดาษ แกลลอนน้ำมันหรือลูกบอลพลาสติก ฯลฯ

สรุป จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นว่า มีการแบ่งประเภทของหุ่นไว้เป็นประเภทต่างๆ หลายประเภท อาจแบ่งตามลักษณะรูปร่างของหุ่นหรือรูปแบบของการใช้งาน หรือแบ่งตามวัสดุหรือสิ่งที่นำมาประดิษฐ์เป็นหุ่น

1.7.1 วิธีการและกระบวนการสร้างหุ่น

เกศินี โภติกเสถียร (2524, น. 9) ได้กล่าวถึงการสร้างหุ่นไว้ดังนี้

1. ขนาด จะสร้างให้มีขนาดเล็กหรือใหญ่อย่างไรก็ได้ แต่สัดส่วนที่ได้ขนาดโดยเฉลี่ยประมาณ 1/3 ของขนาดมนุษย์ ความได้สัดส่วนกันระหว่างคนกับสัตว์ในเรื่องเป็นสิ่งที่จะต้องคำนึงถึงแต่ก็ไม่เสมอไป ทั้งนี้เพราะการสร้างหุ่นในแต่ละเรื่อง ผู้สร้างย่อมมีวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่แตกต่างกัน

2. ส่วนที่ต้องการเน้นเป็นพิเศษ ในตัวหุ่นแต่ละตัวจะมีลักษณะที่ทำให้ผู้ดูรู้ลักษณะนิสัยของตัวหุ่นได้

3. ศึกษาแหล่งกำเนิดของหุ่นประเภทต่างๆ ที่เคยมีมาในโลก เพื่อเรียนรู้วิธีการทำหัว เครื่องแต่งกาย ลำตัว การเชิด การชัก การเขียนหน้าเขียนตาที่เน้นความรู้สึกของตัวหุ่น

1.7.2 การสร้างหุ่นชักหรือหุ่นสาย

ลัดดา นิลละมณี (2539, น. 301-305) ได้กล่าวถึง การสร้างหุ่นชักหรือหุ่นสายไว้ดังนี้

1. หุ่นชักหรือหุ่นสายมีวิธีการสร้างได้ 2 แบบ ซึ่งวิธีการสร้างค่อนข้างจะยุ่งยากและมีความแตกต่างกันมากที่สุด แต่เป็นสื่อที่ให้ความหมายได้ดี ถึงแม้จะหยิบรับของไม่สะดวกและเคลื่อนไหวเร็วๆ แรงๆ ไม่ได้ เนื่องด้วยมีสายโยงตัวหุ่นอยู่ แต่เป็นหุ่นที่เคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกายได้หลายส่วน และใกล้เคียงความเป็นจริงมากที่สุด หุ่นชนิดนี้มีสายโยงจากมือ 2 สาย เข่า 2 สาย ศีรษะ 2 สาย ไหล่ 2 สาย เอวหลัง 1 สาย รวม 9 สาย หรือบางที่ไม่มีสายโยงที่ไหล่ ก็จะมี 7 สาย สายโยงเหล่านี้ผูกไว้ที่แผ่นไม้สำหรับเชิด รูปคล้ายกากบาท

2. หุ่นชักสามารถสร้างได้หลายวิธีซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาหุ่นชักแบบ Morionette จากผู้มีความรู้เรื่องหุ่นรูปแบบต่างๆ และได้ข้อมูลดังนี้ กระบวนการสร้างหุ่นชัก ธนาธิริย์ นันทสมบัติ (ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ โรงเรียนวรรณสว่างจิต กรุงเทพมหานคร, 2558) ได้กล่าวถึงกระบวนการสร้างหุ่นชักว่ามีสิ่งที่จะต้องคำนึงถึงอยู่ 2 ประการ ได้แก่ สัดส่วนของหุ่น และ สีชุดของหุ่น สัดส่วนของหุ่นประกอบด้วย ส่วนหัวและส่วนลำตัว ซึ่งส่วนลำตัวจะมีขนาดยาวเป็นสองเท่าของส่วนหัว หัวมีลักษณะเป็นรูปทรงกลม และลำตัวเป็นทรงประบอก ทำจากผ้าที่ยืดหยุ่นได้ ถ่วงน้ำหนักด้วยทรายบริเวณด้านล่างของลำตัว ผ้าสำหรับทำตัวหุ่นใช้ผ้ายืดสีขาว หรือสีเนื้อ เนื้อนุ่ม ชุดของหุ่น ควรเลือกผ้าที่เป็นเส้นใยธรรมชาติเพื่อให้ดูพลิ้วไหวมีชีวิตชีวา ย้อมด้วยสีที่อ่อนโยนเพื่อให้ความรู้สึกที่ดีกับเด็ก สีของชุดแต่ละชุดบ่งบอกถึงลักษณะภายในของหุ่นตัวนั้นๆ เช่น สีชมพู หมายถึง ความอ่อนเยาว์

สดใส มองโลกในแง่ดี สีเขียว หมายถึง ความเจ้าเล่ห์ สีเหลือง หมายถึง ความดีงาม เป็นต้น การตกแต่งใบหน้าของหุ่นไม่ควรใส่องค์ประกอบบนใบหน้าเพื่อให้เด็กได้จินตนาการต่อ เชือกสำหรับชักจะผูกที่มือสองข้างของหุ่น และผู้ชักควรฝึกให้ชำนาญก่อนนำไปใช้จัดกิจกรรมกับเด็กฉากที่ใช้ในการประกอบการชัก ควรเป็นฉากสามมิติ ทำจากวัสดุที่เป็นวัสดุธรรมชาติหาได้จากท้องถิ่นการสร้างหุ่นให้เหมาะกับเนื้อเรื่องของนิทาน ผู้สร้างหุ่นต้องทำความเข้าใจความหมายของหุ่นโดยผู้สร้างหุ่นต้องมีจินตนาการที่ดีเพื่อให้หุ่นนั้นออกมาตามความต้องการ ขั้นตอนการสร้างหุ่นมีดังนี้

1. จุดมุ่งหมายในการทำหุ่น สร้างเพื่ออะไร
2. สร้างจินตนาการในการทำหุ่นเพื่อให้หุ่นมีความสมบูรณ์
3. เลือกรูปแบบที่เหมาะสมกับตัวละครในนิทาน
4. วัสดุที่นำมาสร้างหุ่นต้องสามารถใช้งานได้ตามจุดมุ่งหมาย
5. ความอ่อนหวานของตัวละคร เมื่อดูแล้วต้องสื่อความหมายได้
6. ขนาดของหุ่นต้องวางให้สมส่วนเพื่อความสวยงาม

ข้อมูลหุ่น มอริโอเน็ต หรือ สตริงพัพเพท (Morionette or String Puppet)

เป็นหุ่นชักที่มีลักษณะสำคัญคือ เป็นหุ่นทั้งตัว มีสายโยง จากมือ เท้า และอวัยวะต่างๆ ของหุ่น เมื่อขยับสายหุ่นก็จะเคลื่อนไหว ทำให้ดูมีความพิเศษ สามารถชักเล่นตามบทบาทตัวละครที่กำหนดได้ จากเวปไซท์วิกิพีเดีย (11 เมษายน 2558) ได้กล่าวว่า ในภาษาฝรั่งเศส Morionette แปลว่า เจ้าแมรีตัวน้อย ถูกนิยมใช้เรียกแทน String Puppet เพราะ ทำขึ้นเป็นรูปพระแม่มารีย์ ในชื่อ Virgin Mary จากการศึกษาของนักประวัติศาสตร์นั้น หุ่นในลักษณะนี้ ถูกสร้างขึ้นมาตั้งแต่ 2000 ปี ก่อนคริสกาล ในสมัย อียิปต์ ซึ่งในอดีตทำจากดินเหนียวหรืองาช้างเพื่อใช้ในการพิธีกรรมทางศาสนาและมีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาตามการใช้งานแต่ละยุคสมัย ซึ่งตัวหุ่นสามารถทำจากวัสดุที่ต่างกันตามความเหมาะสมของงานที่ใช้ หุ่นชัก (Morionette) เป็นหุ่นชักซึ่งมีความพิเศษกว่าหุ่นเชิดหรือหุ่นมือธรรมดาทั่วไป เพราะสามารถเคลื่อนไหวได้โดยใช้สายเชือกบังคับให้เป็นไปตามบทบาทของตัวละครนั้น

ภาพที่ 2.1 รูปแบบของหุ่นชัก(Marionette)

ภาพที่ 2.2 รูปแบบที่สร้างหุ่นในการจัดกิจกรรมการเล่นิทานประกอบหุ่นชัก (Marionette)

ในการทำวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกการวิจัยโดยใช้นิทานประกอบหุ่นชักที่ทำจากผ้าการสร้างหุ่นชัก (Marionette or Sting Puppet)

การเตรียมอุปกรณ์ในการสร้างหุ่นชัก

1. ผ้าเครพกว้าง 100 ซม ยาว 50 ซม
2. ขวดพลาสติกสูงขนาด 20 ซม
3. เปลือกไข่ที่เจาะไข่แล้วล้างให้สะอาดขนาดพอเหมาะ
4. กาวที่เหนียวสามารถติดทนนาน
5. เชือกเอ็น

วิธีสร้างหุ่นซึก

1. พับผ้าให้เป็นสี่เหลี่ยมจัตุรัส ตัดให้เป็นวงกลม เจาะตรงกลางเป็นวงกลม เพื่อสวมหน้าหุ่น
2. ขวดพลาสติกต้องใส่ทรายประมาณ หนึ่งในสี่ ของขวด เพื่อให้ขวดมีน้ำหนักไม่ล้มง่าย
3. ใช้ไหมพรมทอหุ้มขวดพลาสติก เพื่อเอาไว้ใช้เย็บติดกับผ้าเครพ
4. ใช้กาวติดไข่กับขวดให้แน่น
5. สวมชุดที่เตรียมไว้ และใช้เข็มเย็บติดข้างในให้แน่นและดูสวยงาม
6. ใช้เชือกผูกผ้าเครพให้เป็นมือ เพื่อใช้ในการเคลื่อนไหว และใช้เชือกผูกตรงหัวไหล่เพื่อพุงในการเคลื่อนไหว

โดยสรุป การสร้างหุ่นซึกเพื่อเป็นสื่อในการเล่านิทานสำหรับเด็กปฐมวัยนั้นเพื่อกระตุ้นให้เกิดความสนใจกระตือรือร้นที่จะเข้าร่วมกิจกรรมให้เกิดการเรียนรู้และให้ความบันเทิง ทั้งยังเพิ่มความสามารถในการใช้ถ้อยคำสื่อภาษาเมื่อเด็กได้เล่นหุ่นซึกพูดด้วยเสียงต่างๆ ตามสถานการณ์และเหตุการณ์จากเรื่องราวของตัวละครจากหุ่น ซึ่งจะทำให้เด็กต้องคิดตามคำที่จะพูดเพื่อสื่อสารถึงสิ่งที่ตนเองรู้สึกนึกคิดออกมา เด็กสามารถจะเลือกโต้ตอบกับหุ่นโดยตรงในขณะเดียวกันก็รู้สึกอบอุ่นที่จะสื่อสารกับผู้ที่เล่นหุ่นไปด้วยเพื่อใช้สร้างสถานการณ์จำลองชวนให้เด็กสนใจ ดึงดูดอารมณ์ ความรู้สึก สามารถแสดงบทบาทเคลื่อนไหวส่วนต่างๆของร่างกายได้หลายส่วน และใกล้เคียงความเป็นจริงมากที่สุด

1.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเล่านิทานประกอบหุ่น

1.8.1 งานวิจัยในประเทศ

จันทนา ชูชื่น (2553, น. 45) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถด้านการพูดของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นมือ กลุ่มเป้าหมายคือ เด็กปฐมวัยชายและหญิง อายุ 3-4 ปี โรงเรียนนารินทร์เนอสเซอรี่ อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 18 คน ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในชั้นปฐมวัย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นมือ จำนวน 24 แผน หุ่นมือประกอบการเล่านิทาน จำนวน 8 เรื่อง และแบบประเมินความสามารถด้านการพูดของเด็กปฐมวัย ซึ่งแบ่งเป็น 4 ตอน

คือ การพูดเป็นคำ การพูดเป็นประโยค และการพูดเล่าเรื่อง สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที่ พบว่า ความสามารถด้านการพูดเป็นคำของเด็กปฐมวัยก่อนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นมือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 15.16 เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ t-test พบว่า ค่าเฉลี่ยก่อนและหลังการทดลองมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับความสามารถด้านการพูดเป็นประโยคของเด็กปฐมวัยก่อนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นมือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ t-test พบว่า ค่าเฉลี่ยก่อนและหลังการทดลองมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จิราพร ปั่นทอง (2550) ศึกษาความเชื่อมั่นในตัวเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่านิทานประกอบการเชิดหุ่นมือ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ เด็กปฐมวัย อายุ 5-6 ปี จำนวน 19 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่

1. แผนการจัดประสบการณ์การเล่านิทานประกอบการเชิดหุ่นมือ
2. แบบสังเกตความเชื่อมั่นในตัวเองของเด็กปฐมวัย

ผลการวิจัยพบว่าเด็กปฐมวัยก่อนจัดประสบการณ์ และระหว่างการจัดประสบการณ์การเล่านิทานประกอบการเชิดหุ่นมือในแต่ละช่วงสัปดาห์ มีความเชื่อมั่นในตัวเอง โดยเฉลี่ยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงระหว่างช่วงสัปดาห์ พบว่าคะแนนความเชื่อมั่นในตัวเองโดยเฉลี่ยรวมมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่เพิ่มขึ้นตลอดช่วงระยะเวลา 8 สัปดาห์

ดวงสมร ศรีคำใส (2552) ผลของกิจกรรมการเล่านิทานที่บ้านที่มีต่อพัฒนาการทางภาษาด้านการพูดของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏ-มหาสารคาม พบว่า ประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานที่บ้านที่มีต่อพัฒนาการทางภาษาด้านการพูด ของนักเรียนอนุบาลปีที่ 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.77/88.33 ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานที่บ้านที่มีต่อพัฒนาการทางภาษาด้านการพูด ชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีค่าเท่ากับ 0.7558 โดยสรุป ผลของกิจกรรมการเล่านิทานที่บ้านที่มีต่อพัฒนาการทางภาษาด้านการพูดของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม นักเรียนมีพัฒนาการที่ดีขึ้น

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย

2.1 ความหมายและความสำคัญของความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย

2.1.1 ความหมายของการพูด

วรรณิ โสมประยูร (2537, น. 99) กล่าวว่า การพูดคือ กระบวนการสื่อสาร ความคิด ความรู้สึก จากบุคคลหนึ่งไปยังอีกบุคคลหนึ่ง หรือกลุ่มหนึ่งโดยมีเสียง ภาษาและอากัปกิริยาเป็นสื่อ และการออกเสียง คือ การเปล่งเสียงพูดของคนเรา ซึ่งประกอบด้วยเสียงสระ พยัญชนะ และเสียงวรรณยุกต์ ในภาษานั้นเอง ซึ่งเป็นกระบวนการสุดท้ายของการผลิตเสียง

เปลื้อง ณ นคร (2540, น. 2) กล่าวว่า การพูดหมายถึงกระบวนการหนึ่งในการสื่อสารของมนุษย์ ผู้พูดจะเป็นผู้ส่งการอันเป็นเนื้อหาสาระของข้อมูล ความรู้กับอารมณ์ ความรู้สึก ความต้องการและความคิดเห็นของตนเองประกอบกับกิริยาท่าทางต่างๆ ส่งไปยังผู้ฟังหรือผู้รับสาร เพื่อให้ได้รับทราบและเกิดการตอบสนองในขั้นตอนสุดท้าย

ศรียา นิยมธรรม (2519, น. 2 อ้างถึงใน บุชบา สงวนวนชาติ, 2547, น. 7) ได้อธิบายความหมายของการพูดว่าการใช้ภาษาพูดเป็นเครื่องมือให้มนุษย์ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เป็นนามธรรมต่อกัน ไม่ว่าจะเป็นการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นจะมีขึ้นในลักษณะใดย่อมต้องอาศัยคำพูดเป็นเครื่องมือ การแสดงความคิดเห็น การวางแผน การทำงานร่วมกัน ภาษาพูดเป็นพฤติกรรมชนิดหนึ่ง ซึ่งเป็นตัวช่วยให้เด็กมีพัฒนาการทางสังคม สามารถบอกความรู้สึกตลอดจนเจตคติต่างๆ เพื่อเป็นเครื่องมือสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้

เบญจมาศ พระธานี (2538, น. 17) ให้ความหมายว่า การพูดเป็นการสื่อสารที่มนุษย์นิยมใช้ในการแสดงออกทางภาษาเพื่อแสดงความรู้สึกนึกคิด ความต้องการ ความรู้ และประสบการณ์ในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น

การี (Gary, 1982, pp. 56-57 อ้างถึงใน พิสมัย กิยะแก้ว, 2531) ได้ให้ความหมายของการพูดว่า การพูดคือ การใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง ภาษา อากัปกิริยา ท่าทาง สีหน้า แววตา รวมทั้งกิริยา อากัปกิริยาทอดความรู้สึก ความคิด และความรู้สึกของผู้พูดให้ผู้ฟังได้รับรู้ และเกิดการตอบสนอง

สรุปได้ว่า การพูดหมายถึง การแสดงความรู้สึกจากการได้ฟังและการคิดแล้วสื่อสารออกมาให้ผู้อื่นได้เข้าใจโดยมีเสียง ภาษาและอากัปกิริยาเป็นสื่อ และการออกเสียง คือ การเปล่งเสียงพูดของคนเรา ซึ่งประกอบด้วยเสียงสระ พยัญชนะ และเสียงวรรณยุกต์ ในภาษานั้นเอง ซึ่งเป็นกระบวนการสุดท้ายของการผลิตเสียงอาจเป็นการแสดงความรู้สึกนึกคิด ความต้องการ ความรู้ และประสบการณ์โดยการเปล่งเสียงออกมาเป็นถ้อยคำเพื่อให้ผู้อื่นฟังด้วยความเข้าใจได้อย่างถูกต้อง

2.1.2 ความสำคัญของการพูด

พัชรี ผลโยธิน (2540, น. 196) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการพูดว่า ความสามารถในการพูดเป็นเครื่องมือสื่อความหมายทางการคิดและการเรียนรู้ ใช้เพื่อแสดงความ ต้องการ ใช้เพื่อสั่งหรือควบคุม ใช้เพื่อสัมพันธ์กับผู้อื่น ใช้เพื่อแสดงอารมณ์ ความรู้สึก และความ คิดเห็น ใช้แสวงหาความรู้ประสบการณ์ ความคิด สติปัญญา ธรรมเนียมและระดับของจิตใจของบุคคลนั้น ได้

นฤมล เนียมหอม (2552, น. 10-27) กล่าวว่า การพูดเป็นสิ่งสำคัญในการ สื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างมีความหมายและตรงตามความต้องการของเด็ก

วรรณิ โสมประยูร (2537, น. 98) กล่าวว่า การพูดเป็นการสื่อสารที่มี ความสำคัญและเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันมากที่สุด เพราะคำพูดเป็นเครื่องมือสื่อความคิดที่รวดเร็ว แพร่หลายได้ผลอย่างยิ่ง นอกจากจะพูดในโอกาสทั่วไปในชีวิตประจำวันแล้วยังมีโอกาสอื่นๆ ที่ต้องพูด อย่างเช่นทางการหรือพูดเชิงวิชาการ ซึ่งเป็นการเผยแพร่หรือถ่ายทอดความรู้และความคิดเห็นที่ นับว่าสำคัญ

ผุสดี กุญอินทร์ (2536, น. 186) กล่าวว่า การพูดเป็นทักษะที่เด็กจำเป็นต้อง ฝึกฝนเพื่อการติดต่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน และเพื่อการทำงานในอนาคต นอกจากการ “พูดได้” แล้วเด็กควรจะ “พูดเป็น” ด้วย กล่าวคือ สามารถสื่อความหมายได้ชัดเจนถูกต้อง ใช้ภาษาได้ เหมาะสมพูดถูกกาลเทศะ เลือกเนื้อหาที่พูดได้เหมาะสม พูดในทางที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม

สรุปได้ว่า การพูดเป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญที่ใช้ในการสื่อสาร การ ถ่ายทอดความรู้สึนึกคิดและความคิดเห็น เพื่อให้ผู้อื่นได้รู้และเข้าใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเด็ก ปฐมวัย ซึ่งผู้ที่เกี่ยวข้องได้แก่พ่อ-แม่และครู ต้องรู้จักหาวิธีที่จะส่งเสริมพัฒนาการพูดที่เหมาะสมและ ฝึกบ่อยๆ ก็จะทำให้เด็กพูดได้อย่างชัดถ้อยชัดคำ กล้าแสดงออกทางการพูด รู้จักเรียงลำดับการพูด ของเรื่องราวก่อนหลัง ไม่วกไปวนมา ทำให้การสื่อสารถ่ายทอดความรู้สึนึกคิดและความต้องการของ ตนถูกต้องชัดเจนยิ่งขึ้น

2.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยและพัฒนาการ ทางการพูดของเด็กปฐมวัย

2.2.1 ทฤษฎีที่กล่าวถึงความสามารถในการพูด มีหลากหลายทฤษฎี ดังต่อไปนี้

1) ทฤษฎีของชอมสกี

ชอมสกี (Chomsky, 1965, pp. 22-23 อ้างถึงใน จันทนา ชูชื่น, 2553, น. 9) ได้กล่าวว่าเด็กสามารถพูดคำใหม่ๆ ได้โดยไม่ได้รับการเสริมแรง การเรียนรู้ ภาษาเป็นเรื่องที่ซับซ้อน ซึ่งจะต้องคำนึงถึงโครงสร้างภายในตัวเด็กด้วย เขาอธิบายการเรียนรู้ ภาษาของเด็กกว่า เมื่อเด็กได้รับ ประโยคหรือกลุ่มคำต่างๆ เข้ามา เด็กจะสร้างระบบไวยากรณ์ขึ้น โดยใช้เครื่องมือการเรียนรู้ ภาษา

โดยใช้ความสามารถของตนเองมาเปลี่ยนแปลงประโยคที่ ตนได้ยินโดยการลดเสียงลดคำเปลี่ยนที่และ
แทนที่ การเปลี่ยนแปลงนี้มีอยู่ทุกภาษาแต่ละภาษามีลักษณะพิเศษแตกต่างกัน ผู้เรียนจะใช้
ความสามารถเฉพาะตนสร้างหลักไวยากรณ์โดยอัตโนมัติ

2) ทฤษฎีของไวทสกี

ไวทสกี (Vygotsky, 1997 อ้างถึงใน วรนาท รักสกุลไทย และนฤมล
เนียมหอม 2552, น. 14) เชื่อว่า เด็กใช้ภาษาในการพัฒนาความสามารถในการคิด คำพูดของเด็ก
เปรียบเสมือนเครื่องมือสำหรับการวางแผนและสร้างความคิดรวบยอด คำพูดที่เด็กพูดออกมาส่งผลต่อ
พัฒนาการคิดที่เป็นกระบวนการภายในตัวเด็ก

2.2.2 พัฒนาการด้านการพูดของเด็กปฐมวัย

พัฒนาการทางการพูดสื่อความหมายของเด็กปฐมวัยก็เหมือนกับพัฒนาการ
ด้านอื่นๆ คือเป็นกระบวนการต่อเนื่องพัฒนาการทางการพูดสื่อความหมายของเด็กแต่ละคนจะมีแบบ
แผนของการพัฒนาไม่แตกต่างกัน จะมีลำดับขั้นตอนของความเจริญงอกงามเหมือนกัน แต่อัตราและ
ประสิทธิภาพของพัฒนาการนั้นอาจแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง เช่น ความสามารถที่มี
อยู่เดิมความถนัดและความสนใจของเด็ก

พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์ (2521, น. 96 – 98) พัฒนาการทางภาษาด้าน
การพูดสื่อความหมายของเด็กปฐมวัย มีขั้นตอนของพัฒนาการแบ่งเป็น 4 ขั้นตอนดังนี้

1. การเปล่งเสียงออกมาก่อนการพูดภาษา (Pre-Linguistic Utterance)
ตั้งแต่แรกเกิดถึง 1 ปีในขณะนี้เด็กเริ่มส่งเสียงร้อง การโต้ตอบอาจมีความหมายหรือไม่ก็ได้
แต่ส่วนมากเป็นเครื่องมือสื่อสารความรู้สึก เด็กเริ่มเล่นเสียงเริ่มจากคำง่ายๆ ใกล้ตัวและบางครั้งเล่น
เสียงเพื่อความเข้าใจของตนเองเท่านั้นแต่ไม่มีความหมายสำหรับผู้อื่น
2. การพัฒนาภาษาพูดในระยะเริ่มแรก (Early Linguistic Development)
ระยะ 1 – 5 ปีเริ่มใช้ภาษาพูดเป็นประโยคง่ายๆ เช่น แม่มา พ่อไป ส่วนมากจะพูดคำเดียวมากกว่าคำ
ยาวๆ ต่อมาจึงเป็นคำกริยาเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวและคำคุณศัพท์คำวิเศษสรรพนามสันธานบุพบท
ตามลำดับเมื่อเข้าโรงเรียนภาษาของเด็กเริ่มพูดเป็นประโยค เด็กจะฝึกทักษะในการออกเสียงมากกว่า
อย่างอื่นๆ
3. การพัฒนาการพูดในภายหลัง (Later Linguistic Development) ระยะ
5 – 11 ปีระยะนี้เด็กเริ่มเรียนคำศัพท์การอ่านความหมาย เริ่มสนใจไวยากรณ์ เริ่มใช้ภาษาพูดใน
ลักษณะรูปประโยคที่สมบูรณ์และเริ่มเข้าใจคำและความหมายของคำมากขึ้น
4. การพัฒนาการสร้างประโยค (Development of Syntax) ระยะตั้งแต่ 1 ปี
ขึ้นไปเด็กเริ่มศึกษาไวยากรณ์อย่างแท้จริงและสามารถใช้ภาษาได้ดียิ่งขึ้น

วิง (Wing, 2000 อ้างถึงในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2552, น. 18) กล่าวถึงการทำงานของสมองด้านการพูดเริ่มจากการรับรู้เสียง แคราะห์เสียง แยกเสียงได้ ทำเสียงได้ แล้วพัฒนามาเป็นการพูด

โลแกนและโลแกน (Logan & Logan, 1974, p. 207 อ้างถึงใน เยาวพา เตชะคุปต์, 2528, น. 40) ได้แบ่งพัฒนาการทางภาษาออกเป็น 7 ขั้นดังนี้

1. ระยะเวลาปะปะ (Random Stage หรือ Prelinguistic Stage) อายุแรกเกิดถึง 6 เดือนระยะนี้เป็นระยะที่เด็กจะเปล่งเสียงต่างๆที่ยังไม่มีความหมายการเปล่งเสียงของเด็กก็เพื่อบอกความต้องการและเมื่อได้รับการตอบสนองจะรู้สึกพอใจตัวอย่างเช่นเด็กจะร้องเมื่อถูกปล่อยให้อยู่คนเดียวเมื่อรู้สึกหิวก็จะส่งเสียงออกมา เมื่ออายุได้ 6 เดือนจะเริ่มออกเสียงอ้อ-แอ้และเริ่มเปล่งเสียงต่างๆ ซึ่งไม่มีผู้ใดเข้าใจหรือแยกแยะได้นอกจากนักภาษาศาสตร์ในช่วงนี้จะเป็นช่วงที่ดีของการสนับสนุนให้เด็กพัฒนาการพูด

2. ระยะเวลาแยกแยะ (Jargon Stage) อายุ 6 เดือนถึง 1 ปีหลังจาก 6 เดือนขึ้นไปเด็กพอใจที่จะได้ส่งเสียงและถ้าเสียงใดที่เปล่งออกมาได้รับการตอบสนองในทางบวกก็จะเปล่งเสียงนั้นซ้ำอีกในบางครั้งเด็กจะเลียนเสียงสูงๆต่ำๆที่มีคนพูดคุย

3. ระยะเวลาเลียนแบบ (Imitation Stage) อายุ 1 – 2 ขวบในระยะนี้เด็กจะเริ่มเลียนเสียงสิ่งต่างๆ ที่ได้ยิน เช่น เสียงของพ่อแม่ผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิด เสียงที่เปล่งออกมาอย่างไม่มี ความหมายจะค่อยๆ หายไปเด็กจะเริ่มรับฟังเสียงที่ได้รับการตอบสนองซึ่งนับว่าพัฒนาการทางภาษา จะเริ่มต้นอย่างแท้จริง

4. ระยะเวลาขยาย (The Stage of Expansion) อายุ 2 – 4 ขวบในระยะนี้เด็กจะหัดพูดโดยเริ่มจากการหัดเรียกชื่อคนสัตว์และสิ่งของที่อยู่ใกล้ตัวเริ่มเข้าใจถึงการใช้อยู่ลักษณะในการสื่อความหมายซึ่งเป็นการสื่อความหมายในโลกของผู้ใหญ่การพูดของเด็กในระยะแรกๆ จะเป็นการออกเสียงคำนามต่างๆ เป็นส่วนใหญ่และคำคุณศัพท์ต่างๆ ที่เห็นรู้สึกและได้ยินความสามารถในการพูดของเด็กแต่ละช่วงวัยมีดังนี้

อายุ 2 ขวบเด็กจะเริ่มพูดเป็นคำได้

อายุ 3 ขวบเด็กจะเริ่มพูดเป็นประโยคได้

อายุ 4 ขวบเด็กจะเริ่มพูดคำศัพท์ต่างๆและรู้จักการใช้คำเต็มหน้าและลงท้ายอย่างผู้ใหญ่ใช้กัน

5. ระยะเวลาโครงสร้าง (Structure Stage) อายุ 4 – 5 ขวบระยะนี้เด็กจะเริ่มพัฒนาความสามารถในการรับรู้และการสังเกตเริ่มเล่นสนุกกับคำและรู้จักคิดคำ และประโยคของตนเองโดยอาศัยการพูดจากคำ วลีและประโยคที่ได้ยินคนอื่น ๆ พูด เริ่มคิดกฎเกณฑ์ในการประสมคำ

และหาความหมายของคำและวลี เริ่มรู้สึกสนุกกับการเปล่งเสียงโดยจะเล่นเกมกับเพื่อนๆ หรือสมาชิกในครอบครัว

6. ระยะตอบสนอง (Responding Stage) อายุ 5 – 6 ขวบในระยะนี้ความสามารถในการคิดและพัฒนาการทางภาษาของเด็กจะสูงขึ้น เริ่มพัฒนาภาษาไปสู่ภาษาที่เป็นแบบแผนมากขึ้นและใช้ภาษาเหล่านั้นกับสิ่งต่างๆ รอบตัว จะเริ่มต้นเมื่อเข้าเรียนในชั้นอนุบาล เริ่มใช้ไวยากรณ์อย่างง่ายภาษาที่ใช้สื่อความหมายเกิดจากสิ่งที่มองเห็นและรับรู้

7. ระยะสร้างสรรค์ (Creative Stage) อายุ 6 ปีขึ้นไประยะนี้เป็นระยะที่เด็กเข้าโรงเรียนเด็กเล่นสนุกกับคำและหาวิธีสื่อความหมายด้วยตัวเลข รู้จักวิเคราะห์และสร้างสรรค์ทักษะในการสื่อความหมายโดยใช้ถ้อยคำส่วนการเปรียบเทียบและภาษาพูดที่เป็นนามธรรมมากขึ้นและจะรู้สึกสนุกกับการแสดงความคิดเห็นโดยการพูดและการเขียน และ โลแกน และ โลแกน (Logan & Logan) ได้สรุปพัฒนาการทางการพูดในเด็กวัย 5-6 ปี ว่า เป็นระยะการตอบสนอง (Responding Stage) พัฒนาการทางด้านกรพูดจะสูงขึ้น เด็กเริ่มมีความสามารถในการคิดเป็นแบบแผนมากขึ้นตามสิ่งที่มองเห็นและรับรู้ ชอบซักถาม และต้องการคำตอบที่ถูกต้อง สามารถพูดคุยกเล่าเรื่องที่ตนสนใจ ออกเสียงคำชัดเจน การใช้รูปประโยคให้ติดต่อเข้ากันได้ดี พัฒนาการในด้านการรู้จำนวน คำศัพท์เพิ่มมากขึ้น การออกเสียงคำที่ชัดเจน การรู้ความหมายของคำศัพท์และความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กวัยนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถในความเข้าใจคำพูดของผู้อื่น รวมทั้งความสามารถในการพูดของเด็กเองด้วย เรื่องที่เด็กพูดส่วนใหญ่มักเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับตัวเอง เด็กวัยนี้จะพูดได้คล่องแคล่วชัดเจนขึ้น และสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้ การพัฒนาภาษาด้านการสื่อความหมายของเด็กจะเร็วหรือช้าเพียงใดขึ้นอยู่กับสาเหตุหลายประการ เช่น จำนวนพี่น้องในครอบครัว ลักษณะเศรษฐกิจและสังคมในครอบครัว และสังคมใหม่ที่เด็กได้เรียนรู้จากเพื่อนและครูในโรงเรียนก็จะสามารถพัฒนาคำพูดของเด็กได้ดี

พราวพรรณ เหลืองสุวรรณ (2537, น. 63 – 66) กล่าวถึงพัฒนาการทางภาษาและการพูดของเด็กปฐมวัยไว้ดังนี้

1. อายุแรกเกิดถึง 2 ขวบ เด็กแรกเกิดมักแสดงออกปฏิกิริยาด้วยวิธีอื่นๆ ที่ไม่ใช่ภาษาพูดเช่นการร้องไห้หรือทำท่าทางต่างๆ เมื่อทารกเปล่งเสียงออกเป็นคำพูดคำส่วนใหญ่จะเป็นคำง่ายๆเบื้องต้นเกี่ยวกับคำนามที่มุ่งถึงสิ่งของและบุคคลต่างๆ ในสิ่งแวดล้อม และคำกริยาที่แสดงอาการของท่าทาง เช่น ยืน นั่ง นอน เด็ก 18 เดือนสามารถพูดได้ประมาณ 10 คำและเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ถึง 30 คำเมื่ออายุประมาณ 2 ขวบ การเรียนรู้คำศัพท์เกี่ยวข้องกับสติปัญญาของเด็กตลอดจนการส่งเสริมและโอกาสที่จะได้เรียนรู้ซึ่งภาษาของเด็กในสมัยนี้มีความเจริญมากขึ้นมักตั้งคำถามว่าอะไร ทำไม

2. อายุ 3 ขวบ สามารถเข้าใจคำพูดของผู้ใหญ่ยังไม่เข้าใจสิ่งที่มองไม่เห็น ยังไม่เข้าใจคำสั่งหรือคำขอร้องจากผู้ใหญ่ พัฒนาการทางภาษาของเด็กวัยนี้เจริญเร็วมาก สามารถตั้ง คำศัพท์ใหม่ๆ หรือเรียกชื่อใหม่ในสิ่งที่ตนเองไม่ทราบ

3. อายุ 4 ขวบ ให้ความสนใจภาษาพูดของผู้ใหญ่โดยเฉพาะคำแสดงหรือคำ อุทาน เด็กเริ่มมีคำถามที่มีเหตุผลมากขึ้น การฟังนิทานเป็นสิ่งที่เด็กชอบมาก

4. อายุ 5 ขวบ เริ่มมีพัฒนาการทางภาษามากขึ้น สามารถเข้าใจคำพูด ข้อความยาวๆ

5. อายุ 6 ขวบ เด็กส่วนใหญ่จะสนใจในการพูดสนทนากับเพื่อนๆ หรือ ผู้ใหญ่มากกว่าการเล่นสิ่งของ มีความสุขเมื่อได้สนทนากับผู้อื่น ชอบฟังเรื่องราวธรรมชาติ สนใจใน การอ่านเทพนิยายที่มีภาพประกอบ

สุภาวดี ศรีวรรณะ (2542, น. 68 –70) กล่าวว่า พัฒนาการทางการพูดสื่อ ความหมายมีกระบวนการในการพูดของเด็กปฐมวัย 3 ขั้นตอน คือ

1. การออกเสียง ทำได้โดยการเลียนแบบ เด็กเลียนแบบเสียง คำและสำเนียง จากบุคคลที่เด็กติดต่อกันด้วย เมื่อไปอยู่ในสิ่งแวดล้อมใหม่ที่สำคัญการพูดต่างออกไป เด็กจะ เปลี่ยนภาษาพูดไปตามสิ่งแวดล้อมใหม่นั้น เพราะกลไกออกเสียงและนิสัยการพูดยังไม่ลงรูปแบบ แน่นนอน ด้วยเหตุนี้ พ่อแม่ และนักการศึกษาบางคนจึงเห็นว่า วัยเด็กเล็กเป็นช่วงที่ดีที่สุดในการเรียน ภาษาต่างประเทศ เด็กจะพูดได้เหมือนเจ้าของภาษา แต่ถ้ารอไปเรียนเมื่อเด็กอยู่ช่วงชั้นมัธยม เด็กจะ พูดภาษาด้วยสำเนียงภาษาแม่ของตน

2. การสร้างคำ คือ การเชื่อมโยงกับความหมาย คำหลายๆ คำ มีเสียง เหมือนกันแต่ความหมายต่างกัน เช่น สาด สารท ศาสตร์ การสร้างคำจึงยากกว่าการออกเสียง ทั้งการ เชื่อมโยงเสียงกับความหมายมีโอกาสผิดได้ง่าย ระยะแรกเด็กจะเรียนรู้ความหมายของคำที่ต้องการใช้ ก่อน ถ้าไม่พอก็ใช้ท่าทางช่วยเมื่อโตขึ้นก็จะใช้คำแสดงแทน เมื่อเด็กไปโรงเรียนเด็กจะทราบคำศัพท์ ใหม่และความหมายใหม่เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เพราะครูสอนได้โดยตรง และจากประสบการณ์ของเด็กเอง จากการอ่านหนังสือ ฟังวิทยุ หรือดูโทรทัศน์ นอกจากนี้เด็กอายุเท่ากัน ทราบจำนวนคำศัพท์ไม่เท่ากัน เนื่องจากความแตกต่างระหว่างบุคคล สติปัญญา อิทธิพลของสิ่งแวดล้อม และแรงจูงใจ

3. การสร้างประโยค ของเด็กอายุ 3-6 ปี เด็กจะพูดประโยคต่างๆ ได้ดีขึ้น เด็กชอบใช้ประโยคคำถามมาก พอเด็กพูดได้เด็กจะพูดไม่หยุด เหมือนกับตอนที่เด็กจะเดินไม่หยุด เช่นเดียวกัน พัฒนาการทั้งสองอย่างนี้ทำให้เด็กเกิดทักษะและความรู้สึกว่าคุณมีความสำคัญ การศึกษาพัฒนาการทางคำพูดของเด็กมีความสำคัญต่อผู้สอน การจัดประสบการณ์ให้สอดคล้องและ เหมาะสมกับบุคลิกภาพของเด็ก

จากทฤษฎีการพูดที่กล่าวมานี้ สรุปได้ว่า การพูดหรือการใช้ภาษาของเด็กเล็ก ๆ มีสัญชาตญาณในการแสดงออกโดยการพูด และเป็นการพูดที่น่าสนใจอย่างยิ่ง เพราะถ้อยคำของเด็ก ๆ ค่อนข้างจะมีจำกัด เด็ก ๆ จึงแสวงหาใช้คำเหล่านั้นด้วยตนเอง โดยแสวงหาคำที่ใหม่และไม่เหมือนใคร ขณะเดียวกันความอยากรู้อยากเห็นของเด็กที่อยากจะติดต่อกับบุคคลอื่น และการอยากรู้อยากเห็นอย่างเต็มที่จะเป็นแรงกระตุ้นให้เด็กเกิดการแสดงออกทางความคิดในด้านการพูด องค์ประกอบสำคัญในการพูด คือ ผู้พูด คำพูด และผู้ฟัง การใช้ภาษาพูดของเด็กปฐมวัยนั้นจะต้องมีความพร้อมของอวัยวะเกี่ยวกับการพูด การปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กและผู้ใหญ่ซึ่งมีประสบการณ์ที่อยู่แวดล้อมตัวเด็กถึงจะทำให้เด็กสามารถพูดได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และมีความสามารถในการพูด สิ่งต่างๆ เหล่านี้จะเกิดได้ถ้าหากผู้ที่เกี่ยวข้อง คือ พ่อแม่ครู รู้จักหาวิธีส่งเสริมพัฒนาการด้านการพูดของเด็กให้เด็กได้แสดงออกในการพูดในสภาพแวดล้อมที่จูงใจให้เด็กพูด เด็กก็จะเกิดการเรียนรู้เรื่องการพูดเป็นคำ การพูดเป็นประโยค การพูดซักถาม และการพูดเล่าเรื่องราวต่างๆ ได้ดียิ่งขึ้น

2.3 แนวทางการส่งเสริมความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย

การที่เด็กปฐมวัยจะได้รับการพัฒนาที่ดีในเรื่องการพูด มีปัจจัยหลายอย่างที่ทั้งครูและผู้ปกครองควรตระหนัก ถึงความเหมาะสมที่จะทำให้เด็กปฐมวัยได้มีความสามารถในการพูด สิ่งที่เขาไม่ได้ที่จะนำมาส่งเสริมให้ถูกวิธีคือการจัดกิจกรรมที่เหมาะสม เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดได้ซึ่งจะขอนำเสนอสิ่งที่นักการศึกษาเสนอแนะไว้ดังต่อไปนี้

นิตยา ประพฤติกิจ (2542, น. 83-86) กล่าวว่า “ความสามารถในการพูด” ย่อมหมายถึง การพูดได้อย่างคล่องแคล่วชัดเจน และสื่อความหมายได้ ถึงแม้ว่าเด็กปฐมวัยยังออกเสียงไม่ชัด พูดไม่คล่อง แต่หน้าที่ของครูปฐมวัยจะต้องฝึกฝนเด็กด้วยการเป็นแบบอย่างในการออกเสียงให้ถูกต้อง เปิดโอกาสให้เด็กได้พูดบ่อยๆ ฝึกให้พูดเป็นเรื่องราว ซึ่งครูสามารถใช้วิธีการฝึกทักษะการพูดดังต่อไปนี้

1. การพูดคุย คุยถึงเรื่องที่เด็กสนใจ ส่งเสริมให้เด็กพูดหรือบรรยายเกี่ยวกับงานศิลปะที่กำลังทำอยู่ ให้บรรยายสิ่งของที่อยู่ในตะกร้า ในกล่อง เป็นต้น ให้เด็กบอกในสิ่งที่ตนเองชอบและเล่าประสบการณ์ที่ตนเองประทับใจ
2. การเลียนเสียงที่มีในสภาพแวดล้อม เช่น เสียงสัตว์ที่คุ้นเคย เสียงยานพาหนะ ฯลฯ
3. หัดท่องบทประพันธ์ ซึ่งจะช่วยในการฝึกออกเสียง ในขณะเดียวกันช่วยให้เรียนรู้คำศัพท์และความหมายของบทประพันธ์นั้นด้วย
4. การขีดหุ่น ครูควรมีเวทีขีดหุ่นสำหรับเด็กได้เล่นขีดหุ่น
5. การร้องเพลง การร้องเพลงช่วยให้เด็กรู้คำศัพท์เพิ่มขึ้น และเข้าใจความหมายของเนื้อเพลง

6. การใช้คำถาม พยายามใช้คำถามปลายเปิด เพื่อกระตุ้นให้เด็กคิดและแสดงความรู้สึก หรือความคิดเห็น ไม่ควรใช้คำถามแบบต้องการคำตอบเพียงคำตอบเดียวแบบใช่หรือไม่ใช่ ถูกหรือผิด แต่ควรใช้คำถามที่ขึ้นต้นด้วย ใคร อะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ทำไม
  7. การใช้หนังสือนิทานเพื่อการฝึกพูดทำได้หลายวิธี คือ ครูซักถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องในนิทาน ให้เด็กเล่านิทานเรื่องนั้นซ้ำอีกโดยใช้สื่อต่างๆ ประกอบ
  8. การใช้สิ่งของต่างๆ เช่น ครูชูสิ่งของให้เด็กบอกชื่อสิ่งของนั้นๆ ของบางอย่างเรียกได้หลายชื่อ ทำให้เด็กรู้จักคำศัพท์มากขึ้น
  9. การใช้กล้องภาพเคลื่อนไหว เพื่อให้เด็กได้เล่าเกี่ยวกับภาพที่เห็น
  10. การบอกชื่อ โดยครูชี้แต่ละส่วนของร่างกายเพื่อให้เด็กบอกชื่อ
  11. การทายอาชีพ โดยใช้เครื่องแต่งกาย หรือเครื่องมือประกอบอาชีพนั้นๆ หรือใช้หมวกของคนอาชีพต่างๆ
  12. การบันทึกเสียง ครูบันทึกทั้งเสียงเพลง คำคล้องจอง บทประพันธ์หรืออื่นๆ ทั้งที่เป็นต้นฉบับและที่นักเรียนร้องเอง
  13. การถ่ายวิดีโอเทป ในบางครั้งครูอาจบันทึกภาพเด็กๆ เวลาทำกิจกรรม หรือสถานการณ์อื่นๆ เพื่อนำมาฉายให้เด็กดูในภายหลัง
- ศรียา นิยมธรรม และประภัสสร นิยมธรรม (2541, น. 52-55) กล่าวว่า การส่งเสริมพัฒนาการทางการพูดของเด็กปฐมวัย มีดังนี้
1. การพูดให้ชัดเจน พ่อแม่ควรออกเสียงให้ชัดเจน พูดช้าพอประมาณ เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสได้เลียนแบบได้ง่าย
  2. พูดถูกต้อง พ่อแม่ไม่ควรแก้งพูดไม่ชัด หรือใช้ภาษาพูดแบบเด็กๆ ในขณะที่สนทนาโต้ตอบกับเด็ก แม้จะล้อเลียนก็ตาม แต่ควรใช้ให้เด็กได้เรียนรู้ภาษาที่ถูกต้องโดยการเป็นแบบอย่างที่ดี การพูดที่ไม่ชัด หรือใช้ภาษาพูดแบบเด็ก จะทำให้เด็กขาดโอกาสในการเรียนรู้ในสิ่งที่ควรจะได้เรียน
  3. ใช้ภาษาพูดที่ก้าวหน้าขึ้นตามลำดับ ภาษาพูดมักซับซ้อนขึ้นตามวัย พ่อแม่ควรสังเกตและใช้ภาษาพูดที่เหมาะสมกับวัยของเด็ก ไม่ควรใช้ภาษาพูดที่ทำให้เด็กเกิดการสับสน ขณะเดียวกัน ก็ควรให้เป็นประโยคที่สมบูรณ์ตามวัย เช่น ขอน้ำ-ขอน้ำน้อยค่ะ ฯลฯ
  4. พูดบ่อยๆ ควรพูดกับเด็กถึงทุกอย่างที่ผ่านมาในสายตา และความสนใจของเด็ก แม้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน เช่น เมื่อจะเอาเด็กเข้านอนก็พูดว่า “นอนกันนะ” หรือ “แม่เอาน้องนอนนอน” “นอนนอนกับแม่” ฯลฯ ให้เด็กได้ยินซ้ำๆ กันจะช่วยให้เด็กเข้าใจความหมายพร้อมๆ กับจับคำไว้

5. พูดยให้ถูกหลักไวยากรณ์ พ่อแม่ จะต้องแก้ไขข้อผิดพลาดในการออกเสียงของลูก ทั้งในการใช้คำและประโยค เพราะเป็นการจัดหาแบบอย่างที่ถูกต้องดีงาม ให้ช่วยกระตุ้นให้เด็ก เลียนแบบแทนการดูซึ่งจะทำให้เกิดความคับข้องใจอันนำไปสู่การติดอ่างได้ ควรให้เด็กรู้สึกปลอดภัยไม่ เครียดจนเกินไป อย่างไรก็ตามการพูดตะกุกตะกักของเด็ก พ่อแม่ควรทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีใช้ภาษา ง่ายๆ ในการติดต่อกัน ให้เวลากับเด็ก ทำเป็นไม่สนใจต่ออาการตะกุกตะกักเสียบ้าง ก็จะช่วย แก้ปัญหานี้ให้ลุล่วงไปได้

6. ฟังอย่างสนใจ เด็กต้องการโอกาสในการฝึกพูด ครอบครัวสมัยใหม่ พ่อแม่มักไม่ สนใจต่อกิจกรรมของลูก และมักเร่งรัดเด็กจนแทบไม่มีเวลาสำหรับฟังเด็ก เป็นเหตุให้เด็กขาดความ มั่นใจในการใช้ภาษาก่อให้เกิดปัญหาทางพฤติกรรมด้วยความเชื่อมั่นทางภาษานั้นอาศัยประสบการณ์ ซ้ำๆ โดยเริ่มมาตั้งแต่เด็ก ฉะนั้นการเล่นเกมส์ซ้ำๆ โดยหาคำมาเปลี่ยนก็เป็นการฝึกใช้ภาษาเช่นนี้

7. อ่านอย่างสม่ำเสมอ เด็กต้องการประสบการณ์ในการฟัง ฉะนั้นพ่อแม่ควรใช้เวลา ราวๆ วันละ 15 นาที ช่วยเด็กเล็กในการพัฒนาการออกเสียง ด้วยการอ่านหนังสือให้เด็กฟังโดยให้ดู ภาพประกอบ และถามให้ได้ตอบบ้าง ขณะเดียวกันก็คอยแก้ไขคำผิดหรือเสียงที่ไม่ชัดไปด้วย แต่ไม่ จำเป็นต้องแก้ตลอดเวลาจนเด็กหมดสนุก และไม่กล้าพูด

8. หัดเรียกชื่อสิ่งต่างๆ พ่อแม่จะช่วยเพิ่มคำศัพท์ให้ลูกได้ด้วยการบอกชื่อสิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบตัวเรา ที่เด็กได้พบได้เห็น หรือจากหนังสือที่มีภาพประกอบ หรือให้กิจกรรมประจำวันในบ้าน หาคำศัพท์ใหม่ๆ ที่มีความหมายทำนองเดียวกัน กับศัพท์ที่เด็กรู้แล้วมาพูดให้เด็กเข้าใจ ในความหมาย ที่ต่างกันออกไป เช่น ใช้คำเดียวกันในลักษณะนาม หรือกิริยา หรือคุณศัพท์ เช่น แม่รักหนู หนูหิบบ ดอกรักให้แม่หน่อย หนูของแม่เป็นคนน่ารัก เป็นต้น

9. กระตุ้นบ่อยๆ พ่อแม่สามารถจัดสิ่งแวดล้อมหลายๆ อย่างให้เป็นที่น่าสนใจหรือ เกิดความประทับใจ เพื่อให้เด็กมีโอกาสพูดถึง ยังมีสิ่งเร้าให้เด็กมากเท่าไร ก็เท่ากับว่าช่วยกระตุ้นให้ เด็กได้ใช้ภาษาพูด ซึ่งช่วยพัฒนาการทางภาษาพูดมากขึ้นเท่านั้น การจัดประสบการณ์ให้เด็ก ทำให้ เด็กมีความคิดใหม่ๆ ซึ่งเป็นเหมือนกุญแจในการสร้างภาษาพูดที่ดี

10. การใช้รางวัล ภาษาเป็นเครื่องสื่อความหมาย และใช้แทนพฤติกรรมได้ เด็กควร ได้เรียนรู้ความจริงข้อนี้ เช่น เวลาโกรธ อาจใช้คำพูดแทนการชกต่อย การขอสิ่งที่อยากได้แทนการ หยิบฉวยตามอำเภอใจ ฯลฯ เด็กควรได้รับรางวัลเสมอๆ หรือบ่อยๆ ทันทีที่เขาใช้ภาษาพูดในการสื่อ ความหมาย

สุคติ กุญอินทร์ (2536, น. 186-187 อ้างถึงใน อภรณ์ สยามพันธ์, 2553, น. 29) ได้กล่าวถึงแนวการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสามารถทางการพูดไว้ ดังนี้

1. จัดบรรยากาศในสภาวะแวดล้อมที่ไม่เคร่งเครียด ให้เด็กมีความสบายใจ มั่นใจ ครูควรสร้างบรรยากาศให้เด็กมีความไว้วางใจในตัวครูและเพื่อนๆ เพื่อให้เด็กกล้าพูดและกล้าแสดงออก
  2. กระตุ้นให้เด็กพูดโดยวิธีสนทนา ตั้งคำถามให้เด็กตอบโดยไม่บีบบังคับแต่ช่วยให้เด็กรู้สึกเหมือนพูดคุยธรรมดา เมื่อเด็กมีความมั่นใจแล้ว ควรกระตุ้นให้เด็กเล่าเรื่องที่เด็กมีประสบการณ์ใกล้ตัว
  3. จัดกิจกรรมเพื่อฝึกทักษะการพูดเพื่อให้ความสัมพันธ์กับจุดประสงค์และเนื้อหาในหลักสูตรโดยเลือกกิจกรรมที่สนุกสนานให้เด็กเล่นและรับรู้ไปด้วย
  4. ส่งเสริมให้เด็กได้แสดงออกในโอกาสต่างๆ เช่น เป็นโฆษก เป็นพิธีกร นำผู้ที่มาเยี่ยมโรงเรียนชมสถานที่ และพบปะบุคลากรในโรงเรียน ร่วมแสดงละคร ร่วมทำกิจกรรมกลุ่ม
- สรุปได้ว่าการส่งเสริมความสามารถด้านการพูดสื่อความหมายของเด็กปฐมวัย สามารถทำได้มากมายหลายวิธี โดยอาศัยแบบอย่างที่เป็นปัจจัยสำคัญ และสื่อก็เป็นสิ่งสำคัญที่ใช้ในการส่งเสริมพัฒนาการทางการพูดสื่อความหมายให้กับเด็ก นอกจากนี้การที่เด็กได้พูดคุยกับคนรอบข้างได้สัมผัสกับสิ่งแวดล้อมรอบตัว จะทำให้เด็กได้ฝึกการใช้ภาษาด้านการพูดสื่อความหมายให้ดียิ่งขึ้นที่สำคัญผู้ที่อยู่แวดล้อมเด็กควรกระตุ้นและให้กำลังใจในการพูดของเด็ก สามารถสรุปได้ดังนี้
1. จัดกิจกรรมเพื่อฝึกทักษะในการพูด โดยการเลือกกิจกรรมที่สนุกสนานกระตุ้นให้เด็กได้สนทนา สร้างคำถามเพื่อหาคำตอบให้กับตัวเอง เพื่อให้เด็กเกิดความมั่นใจกล้าพูดคุยโดยเด็กไม่รู้สึกลุกบีบบังคับ
  2. ในการจัดกิจกรรมนันทนาการที่มีบทสนทาระหว่างเนื้อเรื่องมาเล่าให้เด็กฟัง และเปิดโอกาสให้เด็กได้สร้างจินตนาการของตัวเองและถ่ายทอดเป็นคำพูด
  3. การเตรียมสื่อและอุปกรณ์ที่เหมาะสมเพื่อดึงความมั่นใจให้เด็กได้อยากเข้าร่วมกิจกรรมและเปิดโอกาสให้เด็กได้ใช้สื่ออย่างอิสระ
  4. จัดเตรียมนิทานพร้อมสื่อให้เด็กได้ยินได้อย่างสะดวกและกระตุ้นให้เด็กกล้าพูดกล้าแสดงออกในโอกาสต่างๆ เช่น การเป็นโฆษก เป็นพิธีกร การเล่านิทานต่อจากครู

2.4 บทบาทครูในการส่งเสริมความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย

กรมวิชาการ (2540, น. 123-124) กล่าวถึงบทบาทครูในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการพูดของเด็กปฐมวัย ครูผู้สอนเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการจัดกิจกรรมอย่างยิ่ง เพราะต้องเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ ควบคุมอารมณ์ ไม่ดุเด็กที่ไม่ร่วมกิจกรรม โดยเฉพาะเด็กที่ไม่กล้าพูด ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น ไม่กล้าเล่าเรื่อง ครูต้องให้กำลังใจ ใช้คำถามกระตุ้น ยั่วเย้า ไม่ขู่บังคับเป็นอันขาด เพราะจะทำให้เด็กขาดความเชื่อมั่นในตนเองมากยิ่งขึ้น ในการส่งเสริมพัฒนาการพูดเล่าเรื่องของเด็ก ครูมีเทคนิคในการจัดกิจกรรมดังนี้

1. เป็นแบบอย่างที่ดีในการ ฟัง และ พูด
2. เป็นผู้มีบทบาทในการสร้างเจตคติที่ดีในการใช้คำพูดของเด็ก
3. ไม่วิพากษ์วิจารณ์การใช้คำพูดของเด็กจนเด็กหมดกำลังใจ
4. ชื่นชมต่อความพยายามในการใช้คำพูดของเด็ก
5. ไม่ละเลยคำถามของเด็ก
6. พยายามตอบคำถามทุกคำถามด้วยภาษาที่เด็กเข้าใจ
7. ให้ความช่วยเหลือแก่เด็กเมื่อเด็กต้องการ
8. อ่านหนังสือให้เด็กฟังอย่างสนุกสนานอยู่เสมอ
9. ใช้คำถามนำเพื่อกระตุ้นให้เด็กมีส่วนร่วมในการมองและคาดคะเนเรื่องราว
10. บรรยากาศสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน ต้องแจ่มใส ร่าเริง การดำเนิน

กิจกรรมต้องไม่เครียด

11. ต้องมีความรักความผูกพันระหว่างครูกับเด็ก และเด็กกับเด็ก
12. ต้องคำนึงถึงความสนใจเพราะเด็กวัยนี้มีช่วงความสนใจเพียง 15-20 นาที

เท่านั้น

13. ต้องสร้างข้อตกลงร่วมกันกับเด็กในการฟังและพูด
14. จัดที่นั่งให้เหมาะสมจะช่วยให้เด็กมีความสนใจมากขึ้น

นภเนตร ธรรมบวร (2544, น. 139-140) กล่าวถึงบทบาทของครูในการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านการพูด ไว้ดังนี้

1. ครูควรจัดสิ่งแวดล้อมที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านการพูด โดยเปิดโอกาสให้เด็กได้พูดคุย อภิปรายและเล่าเรื่องในสิ่งที่ตนสนใจ
2. ครูควรเปิดโอกาสได้ใช้การเขียนและการอ่าน วิธีการที่มีความหมายต่อตัวเด็ก ขณะที่เด็กสำรวจและเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งต่างๆ รอบตัวโดยการจัดหากระดาษดินสอ สมุด โทรศัพท์ รวมถึงวัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวกับการอ่านและการเขียนไว้ที่มุมบทบาทสมมติ ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมให้เด็กได้เล่นเลียนแบบในสิ่งที่เด็กเห็นในชีวิตประจำวัน
3. ครูควรกำหนดช่วงเวลาของการอ่านที่แน่นอนเป็นประจำทุกวัน โดยอาจเชิญพ่อแม่ผู้ปกครองมาอ่านหนังสือให้เด็กฟัง ขณะเดียวกันก็ควรจัดหาโอกาสในการพาเด็กไปห้องสมุด ส่งเสริมให้เด็กเลือกและยืมหนังสือด้วยตนเอง
4. ส่งเสริมให้เด็กใช้ภาษาอื่นๆ นอกเหนือจากการใช้ภาษาพูดเพียงอย่างเดียว เด็กสามารถแสดงออกถึงความต้องการและความรู้สึกของตนเอง เช่นการเคลื่อนไหว การแสดงออกทางศิลปะ การเขียน เป็นต้น

5. เปิดโอกาสให้เด็กได้ตีความหมายและแก้ปัญหาต่างๆ ผ่านนิทาน เพราะนิทานถือเป็นเครื่องมือสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาความคิด ทักษะคิด และความรู้ของเด็ก

สรุปได้ว่า บทบาทของครูในการส่งเสริมพัฒนาความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัย ครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการจัดกิจกรรมอย่างยิ่ง ต้องเตรียมอุปกรณ์ ควบคุมอารมณ์ ไม่ดุเด็ก ครูต้องให้กำลังใจ ใช้คำถามกระตุ้น ให้เด็กเกิดความมั่นใจและส่งเสริมพัฒนาการความสามารถทางการพูดมากยิ่งขึ้น

2.5 การประเมินความสามารถในการพูด

ครูผู้สอนสามารถประเมินความสามารถในการพูดได้หลายรูปแบบคือ

การประเมินโดยสังเกตและจดบันทึก และการสังเกตการณ์ใช้ถ้อยคำ การตอบคำถาม การเล่าเรื่องจากประสบการณ์ การสนทนา การสื่อสารรายละเอียดของเหตุการณ์ต่างๆ ได้ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.5.1 การสังเกต ครูหรือผู้ทดสอบต้องคอยสังเกตความสามารถในการใช้ภาษาพูดในการสื่อความหมายและการสื่อสารกับผู้อื่นในกิจกรรมและสถานการณ์ต่างๆ โดยที่เด็กไม่รู้สึกรู้สีกตัวในการวัดและประเมินพัฒนาการทางภาษาโดยใช้หลักการของลักษณะภาษา แคสเดน (Cazden 1971) ได้ยกตัวอย่างการสังเกตดังนี้

1. การออกเสียง ครูสังเกตการณ์ออกเสียงของเด็กในสถานการณ์ต่างๆ ว่าสามารถออกเสียงได้ชัดเจนเพียงใดและเสียงใดที่เด็กยังออกเสียงไม่ถูกต้อง เช่น คว เป็น ฟ
2. คำหรือคำศัพท์ การวัดและประเมินคำศัพท์ จะมี 2 ลักษณะ คือ คำศัพท์ที่รู้และเข้าใจ โดยการให้เด็กชี้ภาพจากคำถามของครูได้ เช่น ให้ดูภาพ ม้า และ แพะ แล้วถามเด็กว่ารูปไหนเป็นรูปแพะ ลักษณะการพูดคำศัพท์อีกลักษณะหนึ่ง คือ สามารถแสดงออกและใช้คำศัพท์ได้ เช่น ครูให้ดูภาพแล้วถามว่า นี่เป็นรูปอะไร หรือในระดับสูงขึ้นครูจะถามให้เด็กอธิบายความหมายของคำศัพท์ เช่น บุรุษไปรษณีย์คือใคร
3. ประโยคหรือไวยากรณ์หรือการลำดับคำ การวัดและประเมินความสามารถในการรู้และเข้าใจประโยคจะทดสอบทั้งสองลักษณะ คือลักษณะเข้าใจ เช่น ให้เด็กดูภาพสองภาพ แล้วอธิบายประกอบภาพว่า ภาพนี้แมวอยู่หลังเก้าอี้ ส่วนการวัดและประเมินผลลักษณะแสดงออก เช่น ครูชูภาพหนึ่งแล้วพูดว่า เด็กกำลังนอนหลับ แล้วชูอีกภาพแล้วพูดว่าเด็กกำลังเล่นอยู่ แล้วชูภาพที่ละภาพให้เด็กพูดว่าเด็กกำลังทำอะไร ในระดับที่สูงขึ้นเด็กสามารถเล่าเรื่องเหตุการณ์และระยะเวลาได้ เช่น “ถ้าตื่นนอนแล้วจะออกไปเล่น” หรือครูเล่าเรื่องสั้นๆ แล้วให้เด็กเล่าเรื่องย้อนกลับ สังเกตว่าเด็กจำเรื่องได้เพียงใด ข้ามประโยคหรือเรื่องและคำใดเพิ่มความ การวัดความสามารถในการเข้าใจภาษา ในด้านการรับรู้ ครูจะพูดประโยคต่างๆ แล้วให้เด็กปฏิบัติ เช่น “จงวางลูกเต๋านบนภาพที่ไม่ใช่วงกลม และใช้รูปสี่เหลี่ยม”

4. การใช้คำพูดในการสรุป อธิบาย และคาดคะเน ความสามารถทางการพูดของเด็กด้านนี้จะได้แก่ การอธิบายสิ่งที่ได้กระทำลงไป เช่น ในการจัดหมวดหมู่ เด็กวางรูปกล้วย มะม่วง มะละกอ ไว้ด้วยกัน ถ้าถามว่าทำไม เด็กอาจอธิบายว่า เพราะกินได้หรือเป็นผลไม้ การสังเกตการณ์ การคิดหาเหตุผลและการอธิบายของเด็ก อาจจะทำให้เด็กต่อความหมายของคำ เช่น กล้วย , มะม่วง, มะละกอ เมื่อสุกจึงจะมีรสหวาน

2.5.2 การสัมภาษณ์ ครูหรือผู้ทดสอบอาจจะสัมภาษณ์เด็ก หรือผู้ปกครองเด็ก เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถในการใช้ภาษาของเด็ก ในการสัมภาษณ์ ครูหรือผู้ทดสอบ อาจจะใช้การสัมภาษณ์แบบเป็นทางการหรือไม่เป็นทางการก็ได้

2.5.3 แบบทดสอบ ในการใช้แบบทดสอบมาตรฐานเพื่อวัดและประเมินพัฒนาการทางภาษาของเด็กนั้น จะมีจุดประสงค์ที่สำคัญ คือ

1. เพื่อใช้ในการสำรวจคัดแยก (Screening Test) เพื่อทราบว่าเด็กพัฒนาตามวัยหรือไม่ เพื่อจะได้หาทางช่วยเหลือเป็นรายบุคคลต่อไป
2. เพื่อใช้ในการวินิจฉัย (Diagnostic Test) เพื่อทราบว่าเด็กมีจุดเด่นจุดด้อยในเรื่องใด เพื่อจะได้ช่วยเหลือและส่งเสริมได้เหมาะสม
3. เพื่อวัดหาความสามารถทางภาษา (Achievement Test) เพื่อทราบระดับความสามารถทางภาษาของเด็ก

วาโร เเพ็งสวัสดิ์ (2544, น. 77 อ้างถึงในดวงสมร ศรีคำใส, 2552, น. 26)

ใช้เครื่องวัดและประเมินความพร้อมทางด้านภาษา 3 วิธีดังนี้

1. การสังเกต วิธีนี้ครูจะต้องคอยสังเกตพฤติกรรมการใช้ภาษาของเด็กในสถานการณ์ต่างๆ หรือในขณะที่เด็กทำกิจกรรม การสังเกตต้องกระทำโดยไม่ให้เด็กรู้ตัว ซึ่งครูอาจจะสังเกตในสิ่งต่อไปนี้

1.1 การออกเสียง โดยครูอาจจะสังเกตว่าเด็กออกเสียงหรือพูดได้ชัดเจนหรือไม่

1.2 คำ หรือศัพท์ โดยครูจะสังเกตว่าเด็กเข้าใจในคำศัพท์นั้นหรือไม่ ซึ่งวิธีการทดสอบอาจทำได้ 2 วิธีคือ การให้เด็กดูรูปภาพแล้วถามว่านี่รูปอะไร หรือ การให้เด็กดูรูปภาพ เช่น รูปภาพนก เป็ด แล้วถามเด็กว่ารูปไหนเป็นรูปภาพนก

1.3 ประโยคหรือไวยากรณ์ เป็นการวัดความสามารถในการเข้าใจประโยคหรือ ไวยากรณ์ลักษณะการถามคล้ายๆ กับข้อ 1.2 เพียงแต่อยู่ในรูปของประโยค

1.4 การใช้ภาษาในการอธิบายหรือเล่าเรื่อง ความสามารถในด้านนี้อาจจะสังเกตได้จากการอธิบายสิ่งที่ได้กระทำลงไปหรือการใช้ภาษาในสถานการณ์ต่างๆ ในชีวิตจริง เช่น การถาม การร้อง การเล่าเรื่อง เป็นต้น

1.5 การวิเคราะห์เสียง คำ หรือประโยคง่าย เป็นความสามารถในการสังเกตความแตกต่างของเสียง ความหมายของคำ หรือประโยค

1.6 การแปลความ เป็นความสามารถในการอธิบายความหมายได้ เช่น “นกคืออะไร” เด็กอาจจะตอบว่า “นกคือสิ่งที่บินได้”

2. การสัมภาษณ์ ครูอาจจะสัมภาษณ์ หรือสนทนากับเด็กเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถในการใช้ภาษา นอกจากนี้ ครูอาจจะไปสัมภาษณ์ผู้ปกครองเพื่อให้ผู้ปกครองให้ข้อมูลตามความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กด้วยก็ได้

3 แบบทดสอบ แบบทดสอบที่ใช้ควรเป็นแบบทดสอบแบบรูปภาพ เนื่องจากเด็กวัยนี้ยังไม่สามารถอ่าน เขียนหนังสือได้

ศรียา นิยมธรรม และประภัสสร นิยมธรรม (2540, น. 102) กล่าวว่า การประเมินความสามารถทางการพูดในเด็กเล็กๆ สามารถวัดง่ายและเห็นชัดเจนอาจทำได้โดยการปฏิบัติตามคำสั่งถ้าเด็กเข้าใจความหมายจะทำให้ถูกต้อง แบบประเมินวัดความสามารถทางการพูดมีดังต่อไปนี้

1. แบบประเมินวัดภาพสัมพันธ์ เป็นแบบประเมินสำหรับวัดการรู้จัก ความเข้าใจคำหรือประโยค โดยใช้ภาพประกอบ หรือเลือกภาพให้ตรงกับความหมายของคำ

2. การตั้งคำถามหรือตอบคำถามสั้นๆ เช่น ปากอยู่ใต้จมูกใช่ไหม

3. การปฏิบัติตามคำสั่ง

สรุปได้ว่า เครื่องมือการวัดและประเมินพัฒนาการทางภาษาหรือพัฒนาการทางการพูดของเด็กปฐมวัย ได้แก่ การสังเกต การสัมภาษณ์ และแบบทดสอบ แบบสังเกตจะถูกใช้มากที่สุดสำหรับเด็กปฐมวัย ครูจะเป็นผู้สังเกตความสามารถในการใช้ภาษาพูดของเด็กในกิจกรรมและสถานการณ์ต่างๆ โดยที่เด็กไม่รู้ตัว และเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัย ได้ใช้แบบประเมินความสามารถในการพูด 3 ด้านได้แก่ การพูดคำศัพท์ การพูดแต่งประโยค และการพูดเล่าเรื่องสื่อความหมาย

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการพูด

2.6.1 งานวิจัยในประเทศ

อุบล เวียงสมุทร (2540, น. 63-67) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบความพร้อมทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่าเรื่องประกอบหุ่นมือโดยใช้ภาษากลางควบคู่กับภาษาถิ่น และเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่าเรื่องประกอบหุ่นมือโดยใช้ภาษากลาง โดยศึกษากับเด็ก อายุ 5-6 ปี จำนวน 60 คน แบ่งกลุ่มทดลอง 30 คน และกลุ่มควบคุม 30 คน การทดลองใช้เวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 20 นาที ผลการทดลองพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่าเรื่องประกอบหุ่นมือ โดยใช้ภาษากลางควบคู่กับภาษาถิ่น

มีความพร้อมทางภาษาแตกต่างจากเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นเรื่องประกอบหุ่นมือ โดยใช้ภาษากลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุทธิพร ชาทาธิคุณ (2552, น. 50-55) ได้ศึกษาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบวางแผน ปฏิบัติ ทบทวน กลุ่มตัวอย่าง คือ เด็กปฐมวัยชาย- หญิง อายุระหว่าง 5-6 ปี จำนวน 25 คน ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบวางแผน ปฏิบัติ ทบทวน มีความสามารถในการพูดผ่านเกณฑ์ระดับดีมาก ดี และปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 36 , 52 และ 12 ตามลำดับ และเด็กปฐมวัยมีความสามารถในการพูดหลังการทดลองสูงกว่าการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .0

คณิศร ตรีผล (2550, น. 92-94) ได้ศึกษาความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัยโดย วิธีการใช้คำคล้องจอง ประชากร คือ เด็กปฐมวัย อายุ 3-4 ปี จำนวน 12 คน กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการใช้คำคล้องจองหลังการทดลองสูงกว่าก่อนได้รับการทดลอง

อาภรณ์ สยามพันธ์ (2553, น. 50-55) ได้ศึกษาการใช้หนังสือนิทานประกอบภาพกลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กปฐมวัยชายหญิงอายุระหว่าง 5 – 6 ปีจำนวน 40 คน ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนอนุบาลพัทลุงผลการวิจัยพบว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การใช้หนังสือนิทานประกอบภาพมีความสามารถทางการพูดหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บุษบา สงวนนวนชาติ (2547) ได้ศึกษาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยโดยใช้หนังสือนิทานเล่มใหญ่ โรงเรียนอนุบาลท่าตะโก เขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 โดยเปรียบเทียบความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยอายุระหว่าง 5-6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 28 คน ก่อนและหลังการใช้หนังสือเล่มใหญ่ ใช้ เวลา 6 สัปดาห์ ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลท่าตะโก ที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้หนังสือนิทานเล่มใหญ่ มีความสามารถในการพูดสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นภาพรณ อันทะผลา (2547) ได้ศึกษาผลของกิจกรรมการเล่นิทานที่มีต่อทักษะการพูดนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาลราชินีบุล เขตวังทองหลาง กรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนมีทักษะในการพูดมากขึ้น หลังจากการได้รับกิจกรรมการเล่นิทาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนมีทักษะในการพูดมากขึ้นหลังจากการไม่ได้รับการเล่นิทาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นิทาน มีทักษะการพูดมากขึ้นกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นิทาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการศึกษางานวิจัยพอสรุปได้ว่าการพัฒนาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยเกิดจากการมีประสบการณ์ตรงทางภาษาการจัดสภาพแวดล้อมและกิจกรรมที่กระตุ้นความสนใจด้วยสื่อกิจกรรมอย่างหลากหลายที่ส่งผลให้เด็กตอบสนองความสามารถทางการพูดที่เหมาะสมกับวัยและความสนใจของเด็กนอกเหนือจากการพูดยังส่งผลให้เด็กมีความสามารถทางภาษาทุกด้านรวมทั้งพัฒนาการด้านอื่นๆดีขึ้น

2.6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ดิกสัน และคนอื่นๆ (Dixon and Others, 1977, pp. 367-379 อ้างถึงใน ศรีสุตา วุฒิโสภี, 2546, น. 40) ได้ทำการศึกษาศึกษาเด็กปฐมวัย ณ โรงเรียนแห่งหนึ่งในเมืองดีทรอยต์ จำนวน 146 คน โดยแบ่งเป็น 4 กลุ่ม ในจำนวน 3 กลุ่ม ที่ได้รับการเล่านิทานให้ฟัง หลังจากได้จัดกิจกรรมการเล่านิทานแล้วมีการสนทนาหรือพาไปศึกษานอกสถานที่ หรือแสดงบทบาทเลียนแบบตัวละคร และอีกกลุ่มหนึ่งเป็นกลุ่มควบคุม ซึ่งได้ฟังนิทานอย่างเดียว ผลการทดลองพบว่า ในการฟังนั้นเด็กที่ได้แสดงบทบาทเลียนแบบตัวละครในเรื่องไปด้วยจะพัฒนาความคิดต่างๆ ได้ดีที่สุดใน

จอห์นสัน (Johhnon, 1989, Abstract อ้างถึงใน บุชบา สงวนชาติ, 2547, น. 31) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับลักษณะท่าทาง วิธีการสื่อความหมายและหน้าที่ในการสื่อความหมายของเด็ก 3 ขวบ ขณะมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ใหญ่และเพื่อนๆ ในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ พบว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่หลายคน เด็กกับผู้ใหญ่คนเดียว และเด็กกับเด็ก มีโครงสร้างต่างกัน และเด็กที่มีปฏิสัมพันธ์กับผู้ใหญ่ขณะที่เล่น และผู้ใหญ่ใช้คำพูดโดยไม่ออกคำสั่งจะมีวิธีการสื่อความหมายได้ว่องไว และมีการเรียนรู้โดยไม่คาดหมายเกิดขึ้น

ซิมป์สัน (Simpson, 1989, p. 3262-A) ได้ศึกษาลักษณะภาษาพูดของเด็กปฐมวัย 4 ปี ที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่านิทานแบบซ้ำๆ ผลการวิจัย พบว่า การเล่าเรื่องซ้ำช่วยส่งเสริมความสามารถด้านการสื่อสารมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือ ช่วยให้เด็กพัฒนาความสามารถในการถ่ายทอดภาษาให้ชัดเจน ละเอียดลอบ ครอบคลุมความหมายที่ต้องการสื่อให้ผู้อื่นได้รับรู้และเข้าใจ ซึ่งความสามารถนี้วัดได้เป็นจำนวนคำต่อประโยค (Length of T-Unit) ไม่ได้วัดปริมาณคำ

อมอริจจิ (Amoriggi, 1981, p. 366-A) ได้ศึกษาความสามารถในการเล่านิทานของเด็กปฐมวัย โดยผู้วิจัยเล่านิทานให้เด็กปฐมวัยฟัง แล้วให้เด็กย้อนกลับ และเล่าเรื่องต่อผู้วิจัยเป็นเวลา 2 สัปดาห์ เด็กสามารถเล่านิทานได้ถูกต้อง การเรียงลำดับเหตุการณ์ต่างๆ พัฒนามากขึ้น ในขณะที่ทำการทดลองเด็กสามารถนำเอานิทานที่ฟังไปประยุกต์ และเล่าเรื่องต่อไปหลังทดลองผ่านไป 3 สัปดาห์

มอร์โรว์ (Morrow, 1993) ได้ศึกษาผลการเล่านิทานแบบเรื่องซ้ำโดยไม่มีการชี้แนะในระดับวัยอนุบาลอายุเฉลี่ย 5 ปี 7 เดือน ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยแบ่งเด็กออกเป็นสองกลุ่ม คือ

กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ดำเนินการวิจัยโดยเล่านิทานเรื่องเดียวกันให้เด็กฟังในช่วงเวลาเล่านิทานปกติ หลังจากให้กลุ่มควบคุมวาดภาพเรื่องที่ฟัง และกลุ่มทดลองเล่าเรื่องซ้ำให้ครูฟังเป็นรายบุคคล โดยไม่ชี้แนะ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนความรู้เค้าโครงเรื่องสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ แต่คะแนนความรู้เค้าโครงเรื่องหลังการทดลอง สูงกว่าคะแนนก่อนการทดลองเพียงร้อยละ 3.1

จากงานวิจัยดังกล่าว ความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยควรได้รับการพัฒนา และส่งเสริมให้ถูกต้องเหมาะสม โดยการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมประสบการณ์ที่หลากหลายรูปแบบให้เด็กได้พูดคุยนทนาแสดงความคิดเห็น ได้อธิบายเรื่องราวต่างๆ ที่พบเห็นเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมที่เด็กมี รวมทั้งการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ใกล้ชิด การใช้คำถามเพื่อกระตุ้นให้เด็กเกิดการเรียนรู้ สามารถพูดสื่อความหมายให้ผู้อื่นรับรู้และเข้าใจได้ ซึ่งการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นขี้ก เป็นอีกกิจกรรมหนึ่งที่ทำให้เชื่อได้ว่าจะสามารถส่งเสริมความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยได้ เพราะการจัดกิจกรรมจะเปิดโอกาสให้เด็กได้เล่านิทานต่อจากครูและได้เล่นหุ่นขี้กเพื่อฝึกใช้คำพูดใหม่ได้ตามจินตนาการเชื่อมโยงคำให้เป็นประโยคที่สมบูรณ์และสามารถบอกเล่าเป็นเรื่องราวได้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่องผลการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นซึกที่มีต่อความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย โรงเรียนอุดรวิทยา จังหวัดอุดรธานี โดยผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการดำเนินการศึกษาตามลำดับขั้น ดังต่อไปนี้

1. รูปแบบการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. รูปแบบการวิจัย

แบบแผนการวิจัยเป็นการวิจัยแบบกลุ่มเดียววัดก่อนและหลังการทดลอง (One Group Pretest –Posttest Design)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนอุดรวิทยา จังหวัดอุดรธานี

2.2 กลุ่มตัวอย่าง นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนอุดรวิทยา จังหวัดอุดรธานี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 40 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการวิจัย คือ คู่มือการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นซึกที่ส่งเสริมความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย และคู่มือดำเนินการวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

3.1 คู่มือการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นขี้กิ้งที่ส่งเสริมความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย ประกอบด้วย หลักการและเหตุผล จุดมุ่งหมาย หลักการจัดกิจกรรม ขั้นตอนการจัดกิจกรรม กำหนดการจัดกิจกรรม บทบาทครู บทบาทเด็ก การประเมินผล แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นขี้กิ้งที่ส่งเสริมความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย โดยมีขั้นตอนในการสร้างคู่มือการจัดกิจกรรมดังนี้

3.1.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นขี้กิ้งต่อความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดสร้างคู่มือการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นขี้กิ้งที่ส่งเสริมความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย

3.1.2 กำหนดขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นขี้กิ้งที่ส่งเสริมความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย จากการวิเคราะห์แนวทางการส่งเสริมความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย และขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นขี้กิ้ง แล้วนำมาสังเคราะห์เป็นขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นขี้กิ้งที่ส่งเสริมความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย ดังแสดงในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 การจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นขี้กิ้ง แนวทางในการส่งเสริมความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย และขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นขี้กิ้งที่ส่งเสริมความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย

การจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นขี้กิ้ง	แนวทางในการส่งเสริมความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นขี้กิ้งที่ส่งเสริมความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย
1. จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนให้มีความสบายใจ มั่นใจ และไว้วางใจในตัวครู สร้างจิตภาพที่ดี มีการสนทนาระหว่างครูกับเด็กก่อนการเล่านิทาน	1. จัดกิจกรรมเพื่อฝึกทักษะในการพูด โดยการเลือกกิจกรรมที่สนุกสนาน กระตุ้นให้เด็กได้สนทนา สร้างคำถามเพื่อหาคำตอบให้กับตัวเอง เพื่อให้เด็กเกิดความมั่นใจกล้าพูดคุยโดยเด็กไม่รู้สึกรู้สึกอึดอัด	ขั้นตอนที่ 1 จัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนให้เด็กมีความสบายใจ มั่นใจ และไว้วางใจในตัวครูสร้างจิตภาพที่ดี มีการสนทนาระหว่างครูกับเด็กก่อนการเล่านิทาน ขั้นตอนที่ 2 ครูนำหุ่นขี้กิ้งเป็นสื่อกระตุ้นให้เด็กสนใจและเริ่มเล่า

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

การจัดกิจกรรมการเล่านิทาน ประกอบหุ่นชัก	แนวทางในการส่งเสริม ความสามารถในการพูด ของเด็กปฐมวัย	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเล่า นิทานประกอบหุ่นชักที่ส่งเสริม ความสามารถในการพูดของเด็ก ปฐมวัย
2. ครูนำนวนิทานโดยใช้หุ่นชักเป็นสื่อกระตุ้นให้เด็กสนใจและเริ่มเล่านิทานโดยใช้หุ่นชักประกอบการเล่าให้เด็กฟังซ้ำๆ และหยุดเล่าในบางตอนให้เด็กได้คาดเดาเรื่องต่อ	2. ในการจัดกิจกรรมนำนิทานที่มีบทสนทนา ระหว่างเนื้อเรื่องมาเล่าให้เด็กฟัง และเปิดโอกาสให้เด็กได้สร้างจินตนาการของตัวเองและถ่ายทอดเป็นคำพูด	นิทานโดยใช้หุ่นชักประกอบการเล่าให้เด็กฟังซ้ำๆ และชักหุ่นตามบทตัวละครและหยุดเล่าในบางตอนเพื่อให้เด็กได้คาดเดาเรื่องต่อ
3. เมื่อฟังนิทานจบเปิดโอกาสให้เด็ก ได้สนทนา พูดคุย ชักถามและแสดงความคิดเห็นกระตุ้นให้เด็กกล้าพูดกล้าแสดงออก	3. การเตรียมสื่อและอุปกรณ์ที่เหมาะสมเพื่อดึงความมั่นใจให้เด็กได้อยากเข้าร่วมกิจกรรมและเปิดโอกาสให้เด็กได้ใช้สื่ออย่างอิสระ	ขั้นตอนที่ 3 เมื่อฟังนิทานจบเปิดโอกาสให้เด็ก ได้สนทนา พูดคุย ชักถามและแสดงความคิดเห็นกระตุ้นให้เด็กกล้าพูดกล้าแสดงออกเกี่ยวกับเรื่องที่ฟัง
4. ในการเล่านิทานใช้หุ่นชักเป็นสื่อกระตุ้นให้เด็กพูดถึงเนื้อเรื่องเพื่อเล่าต่อด้วยตนเอง และมีความคิดต่อยอดต่อจากครูได้	4. จัดเตรียมนิทานพร้อมสื่อให้เด็กได้ยืมใช้อย่างสะดวกและกระตุ้นให้เด็กกล้าพูดกล้าแสดงออกในโอกาสต่างๆ เช่น การเป็นโฆษก เป็นพิธีกร การเล่านิทานต่อจากครู	ขั้นตอนที่ 4 ใช้นิทานประกอบหุ่นชักเป็นสื่อกระตุ้นให้เด็กพูดถึงเนื้อเรื่องเพื่อเล่าต่อด้วยตนเอง และมีความคิดต่อยอดต่อจากครูได้

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

การจัดกิจกรรมการเล่านิทาน ประกอบหุ่นชัก	แนวทางในการส่งเสริม ความสามารถในการพูด ของเด็กปฐมวัย	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเล่า นิทานประกอบหุ่นชักที่ส่งเสริม ความสามารถในการพูดของเด็ก ปฐมวัย
5. เปิดโอกาสให้เด็กได้ ลองใช้หุ่นต่อจากครู และ เลียนแบบการเล่า เพื่อสร้าง ความมั่นใจให้กับเด็กได้ใช้ คำพูดใหม่ที่ถูกต้องโดยการจัด มุมนิทานให้เด็กได้เล่นเมื่อฟัง นิทานจบ		ขั้นตอนที่ 5 เปิดโอกาสให้เด็ก ได้ลองใช้หุ่นต่อจากครู และ เลียนแบบการเล่า เพื่อสร้างความ มั่นใจให้กับเด็กได้ใช้คำพูดใหม่ที่ ถูกต้องโดยการจัดมุมนิทานพร้อม หุ่นชักและเตรียมฉากไว้ให้เข้ากับ เนื้อเรื่องของนิทานเพื่อให้เด็กได้ เล่นเมื่อฟังนิทานจบ

จากตารางที่ 3.1 จะเห็นได้ว่าการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นชักที่ส่งเสริมความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย มีขั้นตอนในการจัดกิจกรรม คือ

ขั้นตอนที่ 1 จัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนให้เด็กมีความสบายใจ มั่นใจ และไว้วางใจในตัวครูสร้างจิตภาพที่ดี มีการสนทนาระหว่างครูกับเด็กก่อนการเล่านิทาน

ขั้นตอนที่ 2 ครูนำหุ่นชักเป็นสื่อกระตุ้นให้เด็กสนใจและเริ่มเล่านิทานโดยใช้หุ่นชักประกอบการเล่าให้เด็กฟังซ้ำๆ และชักหุ่นตามบทตัวละครและหยุดเล่าในบางตอนเพื่อให้เด็กได้คาดเดาเรื่องต่อ

ขั้นตอนที่ 3 เมื่อฟังนิทานจบเปิดโอกาสให้เด็ก ได้สนทนา พูดคุย ชักถามและแสดงความคิดเห็นกระตุ้นให้เด็กกล้าพูดกล้าแสดงออกเกี่ยวกับเรื่องที่ฟัง

ขั้นตอนที่ 4 ใช้นิทานประกอบหุ่นชักเป็นสื่อกระตุ้นให้เด็กพูดถึงเนื้อเรื่องเพื่อเล่าต่อด้วยตนเอง และมีความคิดต่อยอดต่อจากครูได้

ขั้นตอนที่ 5 เปิดโอกาสให้เด็กได้ลองใช้หุ่นต่อจากครู และเลียนแบบการเล่า เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับเด็กได้ใช้คำพูดใหม่ที่ถูกต้องโดยการจัดมุมนิทานพร้อมหุ่นชักและเตรียมฉากไว้ให้เด็กได้เล่นเมื่อฟังนิทานจบ

การดำเนินกิจกรรมในแต่ละสัปดาห์มีลำดับการจัดกิจกรรมดังนี้

วันที่ 1 ประกอบด้วยกิจกรรม

ชั้นตอนที่ 1 จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในห้องเรียน

ชั้นตอนที่ 2 ครูเล่านิทานประกอบหุ่นซึกให้เด็กฟัง

ชั้นตอนที่ 3 เด็กและครูร่วมกันสนทนาเรื่องราวในนิทาน

วันที่ 2 ประกอบด้วยกิจกรรม

ชั้นตอนที่ 1 จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในห้องเรียน

ชั้นตอนที่ 2 ครูเล่านิทานประกอบหุ่นซึกให้เด็กฟัง

ชั้นตอนที่ 3 เด็กและครูทบทวนเรื่องราวของนิทาน โดยเล่าเรื่อง

ลำดับเหตุการณ์และตั้งคำถาม

วันที่ 3 ประกอบด้วยกิจกรรม

ชั้นตอนที่ 1 จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในห้องเรียน

ชั้นตอนที่ 2 ครูเล่านิทานและใช้คำถามกระตุ้นให้เด็กตอบในเรื่องที่

เกี่ยวกับนิทาน

ชั้นตอนที่ 3 ครูแนะนำการใช้หุ่นและเปิดโอกาสให้เด็กได้เล่นบทบาท

สมมติตามความคิดของตนเอง

วันที่ 4 ประกอบด้วยกิจกรรม

ชั้นตอนที่ 1 จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในห้องเรียน

ชั้นตอนที่ 2 เด็กและครูร่วมกันทบทวนเรื่องราวของนิทาน

ชั้นตอนที่ 3 ใช้หุ่นซึกเป็นสื่อกระตุ้นให้เด็กพูดถึงเนื้อเรื่องเพื่อเล่าต่อ

ด้วยตนเอง

ชั้นตอนที่ 4 ทหาอาสาสมัครออกมาเล่านิทานประกอบหุ่นซึกให้เพื่อนฟัง

วันที่ 5 ประกอบด้วยกิจกรรม

ชั้นตอนที่ 1 จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในห้องเรียนโดยเด็กมี

ส่วนร่วม

ชั้นตอนที่ 2 เด็กและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับตัวละคร ลักษณะและ

ความสำคัญของหุ่นในละครแต่ละตัว

ชั้นตอนที่ 3 นำหุ่นตามเรื่องของนิทานมาให้เด็กได้พูดคุยสนทนา

แสดงความคิดเห็น

ชั้นตอนที่ 4 เปิดโอกาสให้เด็กได้เลือกนิทานที่ตัวเองชอบมาเล่านิทาน

เป็นกลุ่มตามเนื้อเรื่องของนิทาน ที่ตัวเองชอบ

ชั้นที่ตอนที่ 5 เด็กและครูร่วมกันสนทนาเรื่องราวของตัวละคร และให้
เด็กวาดภาพตัวละครที่ตัวเองชอบ และนำเสนอผลงานของตัวเองให้เพื่อนฟัง

3.1.3 สร้างคู่มือการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นซั๊กที่ส่งเสริม

ความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย โดยมีส่วนประกอบ คือ หลักการและเหตุผล จุดมุ่งหมาย
หลักการจัดกิจกรรม ขั้นตอนการจัดกิจกรรม กำหนดการจัดกิจกรรม บทบาทครู บทบาทเด็ก การ
ประเมินผล แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นซั๊กที่ส่งเสริมความสามารถในการพูด

3.1.4 หาคุณภาพของคู่มือการจัดกิจกรรม ดังนี้

1) นำคู่มือการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นซั๊กที่ส่งเสริม
ความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม แล้ว
ปรับแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

2) นำคู่มือการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นซั๊กที่ส่งเสริม
ความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องตาม
หลักการ ทฤษฎี แนวคิดและรูปแบบการจัดประสบการณ์ โดยใช้แบบประเมินชนิดมาตราส่วน
ประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านประเมินให้ค่าน้ำหนักคะแนนเฉลี่ย 4.86
ซึ่งมีระดับคุณภาพ ในระดับเหมาะสมที่สุดในส่วนของเนื้อหาในคู่มือ และให้ค่าน้ำหนักคะแนนเฉลี่ย
4.89 ซึ่งมีระดับคุณภาพ เหมาะสมที่สุด ในส่วนรูปแบบการเขียน และได้ข้อเสนอแนะ ดังนี้

(1) ส่วนที่เป็นแผนการจัดประสบการณ์ สารสำคัญควรเขียนให้กระชับ
ไม่ต้องบรรยายมากเขียนให้เห็นสารสำคัญที่จะสอนจริงๆ

(2) ในตารางขั้นตอนในการเล่านิทาน ช่องคำพูดตัวละคร ควรใส่ชื่อตัว
ละครแล้วตามด้วยเครื่องหมาย “.....” และให้ตรวจสอบแก้ไขคำที่พิมพ์ตกหล่น เช่น คำว่า
“หุ่น” ควรแก้เป็นหุ่นซั๊ก “หุ่นซั๊ก” คำว่า “กระป๋องเป่า” แก้เป็น “กระป๋องเป่า” เป็นต้น
นอกจากนี้ให้ใช้วรรคตอนของคำให้ถูกต้อง

3) ปรับปรุงคู่มือการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นซั๊กที่ส่งเสริม
ความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย โดยปรับปรุงสารสำคัญในแผนการจัดประสบการณ์ให้
กระชับและแก้ไขการสะกดคำ การพิมพ์ตกหล่น การจัดรูปแบบตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

4) นำคู่มือการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นซั๊กที่ส่งเสริมความสามารถ
ในการพูดของเด็กปฐมวัยไปทดลองใช้กับเด็กที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 เพื่อศึกษา
ความเหมาะสมในการนำไปใช้จริง

3.2 แบบวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย เป็นแบบวัดชนิดรูปภาพจำนวน
3 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 การพูดคำศัพท์

ชุดที่ 2 การพูดแต่งประโยค

ชุดที่ 3 การพูดเล่าเรื่อง

ซึ่งมีขั้นตอนการสร้างแบบวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย ดังนี้

3.2.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดสร้างแบบวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย ประกอบด้วย

- 1) ทฤษฎีจิตวิทยาพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย
- 2) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย
- 3) แบบทดสอบความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย ของ จันทนา ชูชื่น (2553, น. 90-103) ชลิลลา บุขบงก์ (2554, น. 106-127) อัญชลี เอี่ยมยิ้ม (2553, น. 87-102)

3.2.2 สร้างแบบวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย จำนวน 3 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 การพูดคำศัพท์ เป็นแบบวัดชนิดรูปภาพ จำนวน 10 ข้อ กำหนดเวลาทำแบบวัดข้อละ 30 วินาที ใช้เวลาในการวัดคนละ 5 นาที

ชุดที่ 2 การพูดแต่งประโยค เป็นแบบวัด ชนิดรูปภาพ จำนวน 5 ข้อ กำหนดทำแบบวัดข้อละ 1 นาที ใช้เวลานานในการวัดคนละ 5 นาที

ชุดที่ 3 การพูดเล่าเรื่อง เป็นแบบวัดชนิดรูปภาพ จำนวน 2 ข้อ กำหนดเวลาทำแบบวัดข้อละ 2 นาที ใช้เวลาในการวัดคนละ 4 นาที

3.2.3 สร้างคู่มือในการดำเนินการวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย ให้สอดคล้องกับความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย แต่ละชุดที่ได้สร้างขึ้น

3.2.4 การหาคุณภาพของแบบวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย ดังนี้

1) นำแบบวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย และคู่มือการวัดที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจความถูกต้องเหมาะสม แล้วปรับแก้ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

2) นำแบบวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย และคู่มือการวัดที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ภาษา ที่ใช้ และความสอดคล้องกับจุดประสงค์ ผลการประเมินมีค่าดัชนีความสอดคล้องทุกข้อเท่ากับ 1.00 และได้รับข้อเสนอแนะ ดังนี้

2.1) แก้ไขรูปแบบการพิมพ์ให้เป็นรูปแบบเดียวกันทั้งฉบับ

2.2) การเว้นวรรคตอน การสะกดคำ ให้แก้ไขให้ถูกต้อง

3) นำแบบวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย และคู่มือการวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย มาปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

3.1) แก้ไขรูปแบบการพิมพ์ให้เป็นรูปแบบเดียวกันทั้งฉบับ

3.2) การเว้นวรรคตอน การสะกดคำ ให้แก้ไขให้ถูกต้อง

4) นำแบบวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยที่ปรับปรุงตาม

คำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วไปใช้ในการวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลก่อนและหลังการทดลองของเด็กปฐมวัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้มีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

4.1 จัดเตรียมสภาพแวดล้อมภายในสถานที่ทำการทดลองให้มีความเหมาะสมและเอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นซึกที่ส่งเสริมความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย

4.2 นำแบบวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย มาวัดกับเด็กกลุ่มตัวอย่างก่อนได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นซึกที่ส่งเสริมความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย บันทึกคะแนนลงในแบบบันทึกผลการวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย

4.4 ดำเนินการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นซึกที่ส่งเสริมความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย ตามคู่มือการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นซึกที่ส่งเสริมความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย เป็นเวลา 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 20-50 นาที และยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสมโดยดำเนินการวัดในช่วงเวลากิจกรรมเสริมประสบการณ์

4.5 นำแบบวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยฉบับเดิม มาวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยกับเด็กกลุ่มตัวอย่างหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นซึกที่ส่งเสริมความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย บันทึกคะแนนลงในแบบบันทึกผลการวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย

4.6 นำผลคะแนนที่ได้จากการวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยหลังการทดลองไปเปรียบเทียบผลคะแนนที่ได้จากการวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยก่อนการทดลอง มาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองมาวิเคราะห์ ด้วยโปรแกรมทางสถิติสำหรับคอมพิวเตอร์เพื่อหาสถิติการวิจัย ดังนี้

5.1 หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.2 เปรียบเทียบความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการทดลอง โดยการทดสอบค่าที (t-test Dependent)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลงานวิจัยเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นชักต่อความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุตรวิทยา จังหวัดอุดรธานี ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์และตรวจสอบสมมติฐานของการวิจัย ซึ่งการนำเสนอข้อมูลใช้สัญลักษณ์ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

S.D. แทน ผลต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างคะแนนก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มตัวอย่าง

t แทน สถิติทดสอบความแตกต่างก่อนและหลังการจัดกิจกรรม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำคะแนนจากการวัดความสามารถด้านการพูดก่อนการทดลองและหลังการทดลองมาเปรียบเทียบโดยใช้การทดสอบค่า t แบบ Dependent และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

การเปรียบเทียบความสามารถด้านการพูดของเด็กปฐมวัยตามภาพรวมและรายด้าน
ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นชัก

ตารางที่ 4.1 คะแนนความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่า
นิทานประกอบหุ่นชัก ตามภาพรวมและรายด้าน

คนที่	คะแนนภาพรวม			ด้านการพูดคำศัพท์			ด้านการพูดแต่งประโยค			ด้านการพูดเล่าเรื่องตามลำดับสถานการณ์		
	คะแนนเต็ม			คะแนนเต็ม			คะแนนเต็ม			คะแนนเต็ม		
	45 คะแนน			20 คะแนน			15 คะแนน			10 คะแนน		
	ก่อน	หลัง	ผลต่าง	ก่อน	หลัง	ผลต่าง	ก่อน	หลัง	ผลต่าง	ก่อน	หลัง	ผลต่าง
1	30	39	9	12	20	8	14	15	1	4	4	0
2	32	44	12	16	19	3	14	15	1	2	10	8
3	31	43	12	13	20	7	15	15	0	3	8	5
4	33	40	7	12	15	3	15	15	0	6	10	4
5	37	43	6	16	20	4	15	15	0	6	8	2
6	27	35	8	8	14	6	15	15	0	4	6	2
7	28	42	14	11	19	8	15	15	0	2	8	6
8	40	42	2	17	19	2	15	15	0	8	8	0
9	38	45	7	17	20	3	15	15	0	6	10	4
10	39	43	4	17	20	3	14	15	1	8	10	2
11	30	40	10	17	20	3	11	14	3	2	6	4
12	34	41	7	13	19	6	14	15	1	7	7	0
13	38	45	7	17	20	3	13	15	2	8	10	2
14	41	45	4	18	20	2	15	15	0	8	10	2
15	42	45	3	17	20	3	15	15	0	10	10	0
16	39	39	0	16	18	2	15	15	0	8	6	2
17	41	45	4	18	20	2	15	15	0	8	10	2
18	39	45	6	16	20	4	15	15	0	8	10	2
19	35	42	7	15	20	5	15	15	0	5	7	2
20	37	44	7	16	19	3	15	15	0	6	10	4
21	25	37	12	11	15	4	10	14	4	4	8	4
22	33	44	11	17	19	2	14	15	1	2	10	8

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

คนที่	คะแนนภาพรวม			ด้านการพูดคำศัพท์			ด้านการพูดแต่งประโยค			ด้านการพูดเล่าเรื่องตามลำดับสถานการณ์		
	คะแนนเต็ม			คะแนนเต็ม			คะแนนเต็ม			คะแนนเต็ม		
	45 คะแนน			20 คะแนน			15 คะแนน			10 คะแนน		
	ก่อน	หลัง	ผลต่าง	ก่อน	หลัง	ผลต่าง	ก่อน	หลัง	ผลต่าง	ก่อน	หลัง	ผลต่าง
23	36	43	7	15	18	3	15	15	0	6	10	4
24	39	44	5	15	20	5	14	14	0	10	10	0
25	36	45	9	15	20	5	15	15	0	6	10	4
26	36	43	7	15	18	3	15	15	0	6	10	4
27	34	41	7	13	18	5	15	15	0	6	10	4
28	34	42	8	12	19	7	14	15	1	8	8	0
29	26	39	13	12	18	6	12	15	3	2	6	4
30	29	45	16	12	20	8	9	15	6	8	10	2
31	22	45	23	12	20	8	8	15	7	2	10	8
32	29	45	16	13	20	7	12	15	3	4	10	6
33	30	41	11	12	18	6	12	15	3	6	8	2
34	36	44	8	16	20	4	14	14	0	6	10	4
35	24	37	13	11	18	7	10	14	4	3	5	2
36	38	43	5	17	20	3	13	15	2	8	8	0
37	27	37	10	11	18	7	12	13	1	4	6	2
38	35	45	10	15	20	5	14	15	1	6	10	4
39	25	34	9	11	16	5	9	13	4	5	5	0
40	31	37	6	12	16	4	13	15	2	6	6	0

จากตารางที่ 4.1 ผลการวัดความสามารถด้านการพูดภาพรวมหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นขี้เด็กปฐมวัยมีคะแนนการวัดเพิ่มขึ้นจำนวน 39 คนจากทั้งหมด 40 คน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความสามารถด้านการพูดด้านการพูดคำศัพท์เด็กปฐมวัยมีผลคะแนนหลังการทดลองเพิ่มขึ้นทุกคน ด้านการพูดแต่งประโยค เพิ่มขึ้น 20 คน และ ด้านการพูดเล่าเรื่องตามลำดับสถานการณ์ เพิ่มขึ้น 31 คน

ตารางที่ 4.2 ตารางเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นซึก ตามภาพรวมและรายด้าน

การหาค่าทางสถิติ	N	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		t
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
ผลการวัดภาพรวม						
ความสามารถด้านการพูดของเด็กปฐมวัย	40	33.40	5.30	41.95	3.10	12.586
รายด้าน						
1. ด้านการพูดคำศัพท์	40	14.23	2.53	18.83	1.62	14.955
2. ด้านการพูดแต่งประโยค	40	13.50	1.99	14.78	0.53	4.523
3. ด้านการพูดเล่าเรื่องตามลำดับสถานการณ์	40	5.68	2.29	8.45	1.87	7.307

จากตารางที่ 4.2 พบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถด้านการพูดภาพรวมของเด็กปฐมวัยก่อนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นซึกเด็กมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 33.40 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 5.30 หลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นซึกมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 41.95 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.10 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถด้านการพูดคำศัพท์ของเด็กปฐมวัย ก่อนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นซึกคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 14.23 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.53 หลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นซึกมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 18.83 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.62 ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถด้านการพูดของเด็กปฐมวัยด้านพูดแต่งประโยคก่อนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นซึก มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 13.50 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.99 หลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นซึก มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 14.78 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.53 ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถด้านการพูดของเด็กปฐมวัยด้านพูดเล่าเรื่อง ก่อนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นซึก มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 5.68 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.29 หลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นซึก มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 8.45 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.87 เมื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการพูดของเด็กปฐมวัยก่อนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นซึกและหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นซึก ปรากฏว่าความสามารถด้านการพูดของเด็กปฐมวัย หลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นซึกสูงกว่า ก่อนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นซึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นที่มีซึ่กต่อความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย โรงเรียนอุดรวิทยา จังหวัดอุดรธานี โดยผู้วิจัยได้สรุปการวิจัยดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นซึ่ก

1.2 สมมติฐานการวิจัย

หลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นซึ่กเด็กปฐมวัยมีความสามารถในการพูดสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรม

1.3 ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1.3.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 3 อายุ 5-6 ปี โรงเรียนอุดรวิทยา จังหวัดอุดรธานี

1.3.2 กลุ่มตัวอย่าง เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนอุดรวิทยา จังหวัดอุดรธานี จำนวน 40 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม

1.4 เครื่องมือการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการวิจัย ดังนี้

1.4.1 คู่มือการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นซึ่กต่อความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย

1.4.2 แบบวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย

1.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1.5.1 ผู้วิจัยนำแบบวัดความสามารถในการพูดไปวัดกับกลุ่มตัวอย่างเป็นรายบุคคล

1.5.2 ดำเนินการทดลองโดยให้กลุ่มตัวอย่างได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน ประกอบหุ่นขี้กต่อความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย โดยใช้เวลาในการทดลอง 5 สัปดาห์ สัปดาห์ 5 วัน ใช้เวลาในแต่ละวันตามลักษณะกิจกรรมและความสนใจของเด็ก รวมทั้งสิ้น 25 ครั้ง ใช้เวลาวันละ 20-50 นาที (ยืดหยุ่นเวลาตามกิจกรรมที่จัด)

1.5.3 หลังการทดลอง ผู้วิจัยได้นำแบบวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย ไปวัดกับกลุ่มตัวอย่างเป็นรายบุคคลอีกครั้ง

1.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยการหาค่าสถิติวิจัย ดังนี้

1.6.1 *หาค่าสถิติพื้นฐาน* ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1.6.2 *เปรียบเทียบความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการทดลอง* โดยการทดสอบค่าที (t-test Dependent)

1.7 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

1.7.1 *หลังจากที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นขี้กโดยภาพรวม* พบว่าความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยหลังการจัดกิจกรรมสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.7.2 *เปรียบเทียบความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยรายด้าน* พบว่า

1) *ด้านการพูดคำศัพท์* พบว่า หลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นขี้ก เด็กมีความสามารถในการพูดคำศัพท์สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2) *ด้านการพูดแต่งประโยค* พบว่า หลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นขี้กเด็กมีความสามารถในการพูดแต่งประโยคสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3) *ด้านการพูดเล่าเรื่อง* พบว่า หลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นขี้กเด็กมีความสามารถในการพูดเล่าเรื่องสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นขี้กิ้ง ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นขี้กิ้งมีความสามารถในการพูดสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นขี้กิ้ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย สามารถอภิปรายผลการทดลองได้ดังนี้

2.1 เด็กปฐมวัยมีความสามารถในการพูดโดยภาพรวมสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นขี้กิ้ง เพราะการเล่านิทานประกอบหุ่นขี้กิ้งเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กได้มีการพูดคุยสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นมีจิตภาพที่ดีต่อกัน สร้างความรู้สึกที่ดีต่อคนรอบข้าง ซึ่งสามารถแสดงให้เห็นขั้นตอนการจัดกิจกรรมทั้งหมด 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ครูจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมโดยจัดมุนิทาน วางฉากให้เข้ากับเนื้อเรื่อง ของนิทานในแต่ละสัปดาห์ สร้างความคุ้นเคยเด็กโดยการพูดคุยสนทนาระหว่างครูกับเด็กก่อนการเล่า นิทานและนำร้องเพลงประกอบท่าทางการเล่านิทาน จากการจัดกิจกรรมพบว่าเด็กปฐมวัย ความ กระตือรือร้นที่จะเข้าร่วมกิจกรรม ให้ความสนใจ สื่อที่เตรียมไว้ ซึ่งสังเกตได้ว่าเด็กเริ่มแสดงออกถึง ความต้องการที่จะเรียนรู้ด้วยการสร้างปฏิสัมพันธ์กับครูแสดงออกโดย การอยากเข้ามามีส่วนร่วมใน การจัดกิจกรรม และช่วยในการสร้างฉากโดยครูไม่ได้ร้องขอ จึงแสดงให้เห็นว่าเพียงขั้นต้นในการจัด กิจกรรมก็สามารถส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยที่มีสื่อนิทานประกอบหุ่นขี้กิ้งเป็นเครื่องมือดึงดูดให้ เด็กปฐมวัยอยากเข้าร่วมกิจกรรมโดยไม่ถูกบังคับ ในการจัดบรรยากาศจึงทำให้เด็กมีความสุขและสนุก กับกิจกรรมที่จัดขึ้น สอดคล้องกับ ผุสดี กุญอินทร์ (2536, น. 186-187 อ้างถึงใน อภรณ์ สยามพันธ์ 2553, น. 29) ได้กล่าวถึงแนวการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสามารถทางการพูดไว้ว่าการจัด บรรยากาศในสภาวะแวดล้อมที่ไม่เคร่งเครียด ให้เด็กมีความสบายใจ มั่นใจ ครูควรสร้างบรรยากาศให้ เด็กมีความไว้วางใจในตัวครูและเพื่อนๆ เพื่อให้เด็กกล้าพูดและกล้าแสดงออกกระตุ้นให้เด็กพูดโดยวิธี สนทนา ตั้งคำถามให้เด็กตอบโดยไม่บีบบังคับแต่ช่วยให้เด็กรู้สึกเหมือนพูดคุยธรรมดา เมื่อเด็กมีความ มั่นใจแล้ว ควรกระตุ้นให้เด็กเล่าเรื่องที่เด็กมีประสบการณ์ใกล้ตัวและจัดกิจกรรมเพื่อฝึกทักษะการพูด เพื่อให้ความสัมพันธ์กับจุดประสงค์และเนื้อหาในหลักสูตรโดยเลือกกิจกรรมที่สนุกสนานให้เด็กเล่น และรับรู้ไปด้วย ส่งเสริมให้เด็กได้แสดงออกในโอกาสต่างๆ เช่น เป็นโฆษก เป็นพิธีกร นำผู้ที่มาเยี่ยม โรงเรียนชมสถานที่ และพบปะบุคลากรในโรงเรียน ร่วมแสดงละคร ร่วมทำกิจกรรมกลุ่ม และ นภเนตร ธรรมบวร (2544, น. 139-140) กล่าวถึงบทบาทของครูในการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านการ พูด ไว้ดังนี้ ครูควรจัดสิ่งแวดล้อมที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านการพูด โดยเปิดโอกาสให้

เด็กได้พูดคุย อภิปรายและเล่าเรื่องในสิ่งที่ตนสนใจ เปิดโอกาสได้ใช้การเขียนและการอ่าน วิธีการที่มีความหมายต่อตัวเด็ก ขณะที่เด็กสำรวจและเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งต่างๆ รอบตัวโดยการจัดหาคณะดาษ ดินสอ สมุด โทรศัพท์ รวมถึงวัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการอ่านและการเขียนไว้ที่มุมบทบาทสมมติ ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมให้เด็กได้เล่นเลียนแบบในสิ่งที่เด็กเห็นในชีวิตประจำวัน ครูควรกำหนดช่วงเวลาของการอ่านที่แน่นอนเป็นประจำทุกวัน โดยอาจเชิญพ่อแม่ผู้ปกครองมาอ่านหนังสือให้เด็กฟัง ขณะเดียวกันก็ควรจัดหาโอกาสในการพาเด็กไปห้องสมุดส่งเสริมให้เด็กเลือกและยืมหนังสือด้วยตนเอง ส่งเสริมให้เด็กใช้ภาษาอื่นๆ นอกเหนือจากการใช้ภาษาพูดเพียงอย่างเดียว เด็กสามารถแสดงออกถึงความต้องการและความรู้สึกของตนเอง เช่นการเคลื่อนไหว การแสดงออกทางศิลปะ การเขียน เป็นต้น

ขั้นที่ 2 ครูนำหุ่นชักมาเล่านิทานให้เด็กฟัง เพื่อดึงดูดความสนใจขณะที่ครูเล่า ครูสังเกตเห็นว่าเด็กเกิดความสนใจ ตื่นเต้นเมื่อเห็นหุ่นขยับไปมาได้ ในเรื่องของนิทานมีฉากตัวละคร บินหรือเหาะ เมื่อเด็กเห็นทำให้เกิดความกระตือรือร้นอยากร่วมสนทนาและมีส่วนในการเล่านิทานกับครู เด็กเกิดอารมณ์คล้อยตามพลิตเพลินและมีจินตนาการร่วม ไปพร้อมกับครูและมีความสนใจ ฟังพูดตามที่หุ่นขยับและฟังเสียงครู สามารถสร้างสมาธิที่ดีขณะฟังนิทาน จากนั้นครูหยุดเล่าในบางตอนเพื่อให้เด็กได้ร่วมเล่านิทาน เด็กเล่านิทานตามความเข้าใจ พูดในเรื่องราวที่ตนเองคิดเกี่ยวกับนิทาน เด็กได้พูดได้เล่าเรื่องและได้เล่นหุ่นชักโดยมีครูคอยแนะนำการใช้หุ่นอยู่ในตอนแรก และครูปล่อยให้เด็กเล่นเองโดยมีครูคอยสังเกตอยู่ห่างๆ และเปิดให้เด็กออกมาสับเปลี่ยนกันเล่านิทานและชักหุ่นตามจินตนาการ ในขั้นนี้เด็กมีความสนใจและเกิดความภาคภูมิใจเมื่อได้เล่านิทาน โดยแสดงออกทางการพูด น้ำเสียงที่สดใสรอยยิ้มที่ภาคภูมิใจ และคนที่มีโอกาสได้เล่าก่อนคอยเป็นพี่เลี้ยงช่วยเหลือเพื่อนแนะนำการจับหุ่นพร้อมกับช่วยเสริมคำพูดของเพื่อนเมื่อเพื่อนพูดติด ทั้งผู้เล่าและผู้ช่วยเหลือเกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้เกิดความคิดและคำพูดใหม่ขึ้นมาที่ออกจากความรู้สึกของเด็ก เด็กจึงได้เรียนรู้คำพูดใหม่โดยไม่รู้ตัว จากการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นชักพบว่า กิจกรรมนี้สามารถส่งเสริมความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยได้จริง ซึ่งสอดคล้องกับ เกริก ยุ้นพันธ์ (2543, น. 55-56) กล่าวถึงความสำคัญ ของการเล่านิทานไว้ดังนี้ เด็กหรือผู้ฟังจะเกิดความรู้สึกอบอุ่นหรือใกล้ชิดเป็นกันเองกับผู้เล่าจนเกิดความรู้สึกมีอารมณ์ร่วมในขณะที่ฟังนิทานทำให้เกิดพลิตเพลินผ่อนคลายและสดชื่นแจ่มใส และมีสมาธิหรือตั้งใจที่มีระยะเวลานานขึ้น โดยเฉพาะผู้เล่าที่มีความสามารถในการดึงให้ผู้ฟังหรือเด็กจดจ่ออยู่กับเรื่องราวที่ผู้เล่าได้เล่าเป็นเวลานาน ผู้ฟังจะถูกกล่อมเกลียดด้วยนิทานที่มีเนื้อหาส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ทำให้เด็กเข้าใจในความดีและความงามยิ่งขึ้น นิทานทำให้เด็กหรือผู้ฟังมีความละเอียดอ่อน รู้จักการรับและการให้มองโลกในแง่ดี นิทานทำให้เด็กสามารถใช้กระบวนการคิดในการพิจารณาแก้ปัญหา สามารถสร้างความกล้าให้กับเด็ก โดยการแสดงออกผ่านกระบวนการคิดที่มีประสิทธิภาพ การฟังนิทานจะได้ความรู้ที่เป็นประโยชน์และสามารถประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันได้ นิทานช่วยเสริมสร้างจินตนาการที่ก้าวไกลไร้ขอบเขตให้กับ

เด็กนิทานสามารถช่วยให้เด็กได้รู้จักการใช้คำพูดที่ถูกต้อง การออกเสียง การกระดกลิ้นตัว ร เรือ และ ล ลิงได้อย่างถูกต้องและเป็นธรรมชาติ

ขั้นที่ 3 เมื่อครูเล่านิทานจบครูสนทนาซักถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องของนิทานที่ครูเล่า จากนั้นให้เด็กที่สามารถจดจำนิทานที่ครูเล่าออกมาเล่านิทานให้เพื่อนฟัง ครูกล่าวคำชมเชยเด็กที่สามารถเล่านิทานได้และชักชวนเด็กๆ ที่ยังไม่ได้เล่านิทานให้ออกมาเล่านิทาน สับเปลี่ยนกัน และเล่น หุ่นชักประกอบการเล่านิทาน เด็กแบ่งหน้าที่กันเล่นว่าใครจะเป็นตัวละครตัวไหนตามความชอบของเด็กและเล่านิทานตามความคิดของเด็กโดยครูคอยสังเกตการพูดคุยอยู่ห่างๆ และช่วยเหลือเมื่อเด็กร้องขอ จากการจัดกิจกรรมพบว่า จากการที่เด็กได้เล่านิทานประกอบหุ่นชักจะช่วยส่งเสริมความสามารถ ด้านการพูดได้จริง การสร้างประสบการณ์ที่ดีในการพูดให้กับเด็กจะเป็นพื้นฐานในการคิดที่สามารถ เชื่อมต่อไปคำพูด กระตุ้นสติปัญญาของเด็ก เรื่องราวของนิทานมีความเคลื่อนไหวอยู่ในตัวโดยเฉพาะ เรื่องราวที่มีคำกริยาเพื่อให้เด็กได้ฟังบทสนทนาได้ตอบ เด็กได้รับรู้และเกิดคำถาม ใครทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เด็กได้ฝึกคิดฝึกพูดเป็นการส่งเสริมความสามารถในการพูดให้ดีขึ้น ทั้งยังสอดแทรกข้อคิด และคติสอนใจไว้ให้ผู้ฟังเอาไปเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต เพราะนิทานเป็นสื่อที่เด็กมีความสนใจ เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เล่า มีโอกาสสนทนาโต้ตอบ พูดคุยจากที่เด็กพบเห็น พูดจากจินตนาการตาม ความคิดของตนเอง พูดจากการเลียนแบบของตัวละคร ซึ่งประสบการณ์นี้จะเป็นพื้นฐานในการช่วยให้เด็กกล้าพูดกล้าแสดงออกมีความมั่นใจกับคำพูดของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับ สมศักดิ์ ปรีปุระณะ (2542, น. 59-62) กล่าวว่า การเล่านิทานให้ความรู้วิธีการหนึ่งที่ทำให้เด็กสนใจในการเรียนรู้ สามารถ จดจำกล้าแสดงออกแรงจูงใจที่จะเปิดรับพฤติกรรมที่พึงปรารถนา นอกนั้นยังช่วยตอบสนองความต้องการของเด็ก เช่น ความอยากรู้อยากเห็น ความสัมพันธ์ผลความต้องการเป็นที่ยอมรับเนื้อหาของ นิทานที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการดังกล่าว จะช่วยให้เด็กสมความปรารถนาและมีความสุข กระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ นิทานมีความสำคัญและประโยชน์ต่อเด็กเป็นเครื่องมือการสอนที่มีประสิทธิภาพ ในการชักจูงผู้เรียนให้คล้อยตามเป็นตัวกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ และการแสดงออกอันเป็นที่พึงประสงค์ ของสังคม ซึ่งมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและบุคลิกภาพของผู้เรียนเป็นเครื่องกระตุ้นและโน้มน้าวให้เด็กเปิดใจที่จะยอมรับพฤติกรรมด้านต่าง ๆ และตอบสนองความต้องการทางธรรมชาติของเด็ก ด้วยเป็นตัวแบบในการหล่อหลอมพฤติกรรมและบุคลิกภาพของเด็กและเป็นตัวแบบในการใช้คำพูด จากตัวละครที่ชื่นชอบสามารถพัฒนาคำพูดของเด็กให้ถูกต้อง และสอดคล้องกับ วรรรณี ศรีสุนทร (2532, น. 21) การฟังนิทานถึงจะเป็นเรื่องเล็กน้อยๆ แต่ก็ก็เป็นสิ่งที่มีประโยชน์ช่วยเสริมพัฒนาการ ได้หลายด้าน นิทานช่วยให้เด็กปฐมวัยรู้จักเป็นผู้ฟังที่ดี มีสมาธิ รู้จักรวบรวมอริยาบถของตนเอง ทำให้ผ่อนคลายอารมณ์ ได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน และเพิ่มพูนความรู้จากการฟัง ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ทางภาษาเด็กรู้จักคำมากขึ้นรู้จักเก็บรายละเอียดของการฟังเพื่อนำมาพัฒนาเป็นคำพูดของตนเอง

ขั้นที่ 4 ครูชักชวนเด็กเข้ามุนิทานโดยให้อาสาสมัครออกมาเล่านิทานให้เพื่อนฟังตามเนื้อเรื่องของนิทานที่เคยเล่าและใช้หุ่นชักประกอบการเล่าตามเนื้อเรื่อง โดยเด็กปฐมวัยสามารถสร้างคำพูดโดยใช้จินตนาการของตนเอง จากประสบการณ์ที่เคยได้ฟังนิทานจากครู ในการเล่านิทานเด็กปฐมวัยเข้าใจความหมายในเนื้อเรื่องของนิทาน แต่เวลาพูดจะใช้คำพูดของตัวเองโดยไม่มีใครชี้แนะ เด็กสามารถเรียงลำดับความคิดของเรื่องที่จะพูดแล้วถ่ายทอดออกมาเป็นคำพูดเมื่อเด็กเล่านิทาน และใช้คำพูดต่อเนื่องให้เป็นประโยคใหม่ได้ด้วยตนเอง การสร้างกระบวนการพูดที่เหมาะสมสามารถส่งผลให้เด็กปฐมวัยเกิดความพร้อมทางสมองสามารถวิเคราะห์เหตุการณ์ เข้าใจกับประสบการณ์และนำมาถ่ายทอดให้ผู้อื่นเข้าใจด้วยความแม่นยำ การที่เด็กปฐมวัยได้มีโอกาสได้พูดบ่อยๆ ทำให้เด็กปฐมวัยมีความเชื่อมั่นกับคำพูด สามารถพูดได้ตามหลักไวยากรณ์ สนทนา อภิปรายหรือเล่าเรื่องจากประสบการณ์ให้ผู้อื่นเข้าใจได้จริง จากการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นชักพบว่า เด็กปฐมวัยมีความมั่นใจและกล้าแสดงออก รู้จักการเรียบเรียงคำพูดที่มีความหมายสามารถเชื่อมต่อกำให้เป็นประโยคที่สมบูรณ์ นำคำในเรื่องราวที่เป็นประสบการณ์มาเล่าเพื่อสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้ ซึ่งสอดคล้อง แมคกีและริกเกิล (McGee and Richgels, 2000, p. 160 อ้างถึงใน นฤมลเนียมหอม, 2552, น. 10-32) ได้กล่าวว่า การที่เด็กได้เล่าเรื่องหรือพูดคุยสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อน ทำให้เด็กได้รับรู้ และเข้าใจเรื่องได้ดีขึ้น เด็กได้ใช้ภาษาพูดบ่อยขึ้น เด็กจะรู้จักใช้คำถาม ถามเพื่อน รู้จักการหาข้อมูลไว้ตอบคำถาม เกิดการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

ชอมสกี (Chomsky, 1965, pp. 22-23 อ้างถึงใน จันทนา ชูชื่น, 2553, น. 9)

ได้กล่าวว่าเด็กสามารถพูดคำใหม่ ๆ ได้โดยไม่ได้รับการเสริมแรง การเรียนรู้ ภาษาพูด เป็นเรื่องที่ซับซ้อนซึ่งจะต้องคำนึงถึงโครงสร้างภายในตัวเด็กด้วย เขาอธิบายการเรียนรู้ ภาษาพูดของเด็กว่า เมื่อเด็กได้รับประโยคหรือกลุ่มคำต่างๆ เข้ามา เด็กจะสร้างระบบไวยากรณ์ขึ้น โดยใช้เครื่องมือการเรียนรู้ภาษาโดยใช้ความสามารถของตนเองมาเปลี่ยนแปลงประโยคที่ ตนได้ยินโดยการลดเสียงลดคำเปลี่ยนที่และแทนที่ การเปลี่ยนแปลงนี้มีอยู่ทุกภาษาแต่ละภาษามีลักษณะพิเศษแตกต่างกัน ผู้เรียนจะใช้ความสามารถเฉพาะตนสร้างหลักไวยากรณ์โดยอัตโนมัติ และสอดคล้องกับ โลแกนและโลแกน (Logan & Logan, 1974, p. 207 อ้างถึงใน เขียวพา เตชะคุปต์, 2528, น. 40) เด็กเริ่มมีความสามารถในการคิดเป็นแบบแผนมากขึ้นตามสิ่งที่มองเห็นและรับรู้ ชอบซักถาม และต้องการคำตอบที่ถูกต้องสามารถพูดคุยกเล่าเรื่องที่ตนสนใจ ออกเสียงคำชัดเจน การใช้รูปประโยคให้ติดต่อเข้ากันได้ดี พัฒนาการในด้านการรู้จำนวน คำศัพท์เพิ่มมากขึ้น การออกเสียงคำที่ชัดเจน การรู้ความหมายของคำศัพท์และความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กวัยนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถในความเข้าใจคำพูดของผู้อื่น รวมทั้งความสามารถในการพูดของเด็กเองด้วย เรื่องที่เด็กพูดส่วนใหญ่มักเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับตัวเอง เด็กวัยนี้จะพูดได้คล่องแคล่วชัดเจนขึ้น และสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้

ขั้นที่ 5 ครูสนทนาซักถามเด็กเกี่ยวกับความสนใจในเนื้อเรื่องของนิทานที่ผ่านมามีทั้งหมด 4 เรื่อง ครูให้เด็กเลือกนิทานที่ตนเองชื่นชอบร่วมกันไม่กำหนดจำนวนตามความสนใจของเด็กโดยแบ่งได้นิทาน 4 เรื่อง เรื่องที่ 1 ลูกหมู 3 ตัว เรื่องที่ 2 ต่อกจอมพลัง เรื่องที่ 3 นกพิราบกับอิกาเจ้าเล่ห์ เรื่องที่ 4 นางเสือก เต็มวางแผนการเล่านิทานร่วมกันเด็กเป็นผู้เลือกหาวัสดุอุปกรณ์การเล่านิทานด้วยตนเอง เช่นจัดฉาก กำหนดตัวละคร กำหนดเนื้อเรื่องแต่ละฉาก สลับเปลี่ยนกันเป็นผู้ชมและผู้แสดงนิทาน โดยครูคอยสังเกตการเล่านิทานของเด็กและคอยช่วยเหลือเมื่อเด็กร้องขอ จากการสังเกตของครูพบว่าเด็กมีความสุขกับการได้แสดงออกพร้อมกันมีการปรึกษาและวางแผนที่จะเล่านิทานด้วยตนเอง โดยมีการแบ่งหน้าที่ในการเล่านิทาน เด็กปฐมวัยในกลุ่มทุกคนได้แสดงบทบาทของตัวละครในเรื่อง เด็กมีความสุขสนุกสนานโดยใช้เวลาไม่จำกัด เด็กแต่ละกลุ่มบางคนก็มีการย้ายกลุ่มเพื่อที่จะได้เล่านิทานเรื่องอื่นต่อ และเวียนเข้ากลุ่มอื่นจนครบ เด็กมีความสุขร่าเริงอย่างเห็นได้ชัด จากแต่ก่อนเด็กกลุ่มนี้เป็นเด็กที่ไม่กล้าพูดไม่กล้าแสดงออก ตอบคำถามไม่ได้ หลังจากการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นขี้ 5 สัปดาห์ เด็กมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่ดีอย่างเห็นได้ชัด เด็กพูดเก่งขึ้นกล้าพูดในสิ่งที่เด็กเห็น กล้าแสดงออกทางความคิด มีความเชื่อมั่นอยากเป็นผู้นำเพื่อแสดงศักยภาพของตนเอง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นขี้ได้ส่งเสริมความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยจริง ซึ่งสอดคล้องกับ วราภรณ์ รักวิจัย (2535, น. 83-87) กล่าวถึงการจัดกิจกรรมที่สามารถส่งเสริมทักษะทางการพูดไว้ว่า การเล่านิทาน (story telling) การเล่านิทานเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับเด็ก การเล่านิทานเป็นการแสดงความรัก การดูแลเอาใจใส่ สามารถนำไปพัฒนาทางภาษาพูด ในขณะเดียวกันก็เป็นการส่งเสริมให้เด็กเกิดการเรียนรู้กับชีวิตประจำวัน เกิดความคิดความเข้าใจและทำให้เกิดความสนุกสนาน การเล่านิทานให้เด็กฟังจะช่วยให้เด็กได้คิด เกิดจินตนาการ อยากใช้คำพูดอยากแสดงออกให้ผู้อื่นรับฟังได้ และการเล่นบทบาทสมมติ (Role Playing) เด็กปฐมวัยชอบเลียนแบบผู้ใหญ่ ที่อยู่ใกล้ซิดการเล่นบทบาทสมมติเป็นการเล่นอิสระที่เด็กๆ มีความสุขกับการได้เล่นได้ฝึกความคิดและกล้าแสดงออก ฝึกความมั่นใจในตนเอง กล้าแสดงออกทางคำพูดอย่างชัดถ้อยชัดคำ มีการเรียนรู้บทบาทของตนเองในสังคมส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ที่สามารถพัฒนาไปถึงการพูดของเด็กแต่ละคนเป็นการเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ของเด็กปฐมวัย ซึ่งสอดคล้องกับ สุมาลี เรื่องศิลป์กลการ (2553) กล่าวถึงการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย กิจกรรมการเล่าเรื่องหรือเล่านิทานที่มีสื่อประกอบ จะมีการชี้วัตถุประสงค้อยู่ในสื่อที่ขนาดพอเหมาะ ให้เด็กได้เห็นชัด มองสื่อด้วยความเข้าใจโดยใช้จินตนาการของตัวเอง สื่อจะสามารถดึงดูดความสนใจของเด็ก เมื่อได้เล่นเกิดความสนุกสนาน ผ่อนคลายสามารถสอนคำและช่วยให้เด็กจดจำคำพูดต่างๆ ได้ดีขึ้น

2.2 เด็กปฐมวัยเมื่อได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นขี้ก็มีการพัฒนา
ด้านการพูดสูงกว่าก่อนจัดกิจกรรม โดยมีการวัดความสามารถด้านการพูดเป็นรายด้านดังนี้

2.2.1 ความสามารถด้านการพูดคำศัพท์ ก่อนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน

ประกอบหุ่นซึกเด็กไม่กล้าพูดไม่กล้าแสดงความคิดเห็น ไม่ความมั่นใจในตนเอง ไม่กล้าตอบคำถาม การใช้คำพูดตะกุกตะกักพูดไม่เต็มปากไม่กล้าตัดสินใจ หลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นซึกเด็กมีความมั่นใจกล้าพูดกล้าแสดงออกมากขึ้น เนื่องจากครูได้เปิดโอกาสให้เด็กได้พูดตามจินตนาการของตนเองโดยครูกระตุ้นและชมเชยในการพูดเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับเด็กทุกคน ซึ่งสอดคล้องกับ นางลักษณ์ งามขำ (2551, น. 18) ที่กล่าวว่า การส่งเสริมพัฒนาการด้านการพูดด้วยการให้เรียนรู้คำศัพท์ใหม่ๆ โดยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การใช้ปริศนาคำทาย การเล่าเรื่องประกอบภาพ เป็นเรื่องราว ตลอดจนสามารถแปลความหมายของคำพูดเป็นประโยคที่สมบูรณ์ คือ ใคร ทำอะไร ที่ไหน ได้อย่างถูกต้อง และแนวทางที่สามารถส่งเสริมคำพูดของ วรณี ศิริสุนทร (วรณี ศิริสุนทร, 2543 อ้างถึงใน อัญชลี เอี่ยมยิ้ม, 2553, น. 2-3) ได้กล่าวว่า นิทานช่วยส่งเสริมประสบการณ์ให้เด็กรู้จักฟัง มีสมาธิในการฟังช่วยเพิ่มพูนทักษะทางการพูด เด็กรู้จักคำมากขึ้นและเกิดจินตนาการจากเรื่องราวที่ได้ฟัง การเล่านิทานนั้นเด็กได้มีส่วนร่วมในการเล่า เด็กจะได้รับการพัฒนาการด้านการพูดและความกล้าแสดงออกจากการเล่านิทานสูงขึ้น

2.2.2 ความสามารถด้านการพูดแต่งประโยค ก่อนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน

ประกอบหุ่นซึกเด็กยังไม่สามารถเชื่อมคำเป็นประโยคได้ พูดได้เป็นคำๆ ตามภาพเช่น ภาพหมอตรวจฟันเด็ก เด็กก็พูดว่า เด็กกับหมอ เด็กให้หมอบ้อนยา ซึ่งเกิดจากเด็กขาดพื้นฐานในการพูด ยังไม่เข้าใจการพูดแต่งประโยคและการเชื่อมคำให้มีความหมายเพื่อสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจ หลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นซึก เด็กมีความสามารถแต่งประโยคได้มองภาพแล้วเกิดจินตนาการสามารถเชื่อมต่อภาพและเรียบเรียงคำพูดใหม่ได้ดี เนื่องจากเด็กให้ความสนใจฟังเรื่องราวจากนิทานมีอารมณ์คล้อยตามขณะฟังนิทาน เด็กได้ฟังคำพูดจากตัวละครในนิทานและนำมาพูดให้เป็นคำพูดของตัวเองในสถานการณ์ต่างๆ ที่อยู่รอบข้างตัวเด็กทำให้เด็กมีความสามารถด้านการพูดเป็นประโยคสูงขึ้น ทำให้มีการสนทนาสื่อสารกับผู้อื่นในชีวิตประจำวันได้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ มุสดี กุญอินทร์ (2536, น. 186) กล่าวว่า การพูดเป็นทักษะที่เด็กจำเป็นต้องฝึกฝนเพื่อการติดต่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน และเพื่อการทำงานในอนาคต นอกจากการ “พูดได้” แล้วเด็กควรจะ “พูดเป็น” ด้วย กล่าวคือ สามารถสื่อความหมายได้ชัดเจนถูกต้อง ใช้ภาษาได้เหมาะสมพูดถูกกาลเทศะ เลือกเนื้อหาที่พูดได้เหมาะสมพูดในทางที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม

2.2.3 ความสามารถด้านพูดเล่าเรื่องตามสถานการณ์ ก่อนการจัดกิจกรรมการ

เล่านิทานประกอบหุ่นซึกเด็กไม่สามารถพูดเล่าเรื่องจากภาพได้ครบ เด็กพูดได้สั้นและเรียงลำดับภาพได้ไม่ถูก บอกรายละเอียดภาพได้ว่าเป็นภาพอะไรกำลังทำอะไร แต่ไม่สามารถเชื่อมต่อความหมายของภาพได้ มีการพูดวกไปวนมาสับสนหลังเล่าเรื่องไม่เข้าใจเรียงลำดับเหตุการณ์ก่อนหลังไม่ได้ หลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นซึก เด็กสามารถดูภาพและเล่าเรื่องราวตามลำดับ

เหตุการณ์ได้ถูกต้อง ซึ่งขณะที่เด็กได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นขี้ก้นนั้นเด็กได้พูดคุยเล่าเรื่องราวต่างๆ ตามความความคิดตามจินตนาการของตนเองทำให้เด็กเชื่อมโยงคำเป็นเรื่องราวได้ รวมทั้งเด็กมีโอกาสดำเนินงานให้เพื่อนและครูฟังเด็กจึงเกิดความมั่นใจกล้าคิดกล้าพูด แสดงออกทางคำพูดด้วยตัวเองได้ ซึ่งสอดคล้อง ซึ่งสอดคล้องกับ ผุสดี กุฎอินทร์ และจิระประภา บุญยนิษฐ์ (2539, น. 8-12) ซึ่งกล่าวไว้ใน การแสดงออกของเด็กปฐมวัยว่า การให้เด็กได้มีโอกาสแสดงออกโดยการเล่าเรื่องจะเป็นผลดีต่อพัฒนาการของเด็กในหลายๆ ด้าน เช่น ในด้านอารมณ์ การที่เด็กได้เล่าเรื่องต่างๆ ให้ผู้อื่นฟัง จะช่วยให้เด็กมีโอกาสดำเนินงานถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดออกมาโดยไม่ต้องเก็บไว้คิดตามลำพังแต่ผู้เดียว เมื่อได้พบเห็นเหตุการณ์ หรือเรื่องที่ทำให้ประทับใจ ตีใจ ตื่นเต้น ตลก หรือโศกเศร้า ก็ได้พูดระบายออกมาให้ผู้อื่นได้รับรู้ด้วย ซึ่งเป็นการตอบสนองความต้องการทางอารมณ์ของเด็กในด้านสังคมการที่เด็กได้มีโอกาสพูดคุยเล่าเรื่องต่างๆ ให้เพื่อนฟัง จะช่วยให้เด็กเป็นที่ยอมรับของผู้อื่น ได้มีโอกาสแสดงความรู้สึก และความสามารถให้ปรากฏแก่เพื่อนๆ ซึ่งจะส่งผลให้เด็กเข้ากับเพื่อนได้ดี นอกจากนี้การพูดของเด็กยังเป็นการส่งเสริมให้เด็กรู้จักใช้ความคิดและอาจก้าวไปไกลถึงระดับการพูดเล่าเรื่องอย่างสร้างสรรค์ซึ่งเป็นการส่งเสริมพัฒนาการทางด้านสติปัญญาของเด็กด้วยความสามารถในการพูดถือเป็นโอกาสที่เด็กจะได้ใช้ภาษาในการแสดงออกถึงจินตนาการความคิดตลอดจนความประทับใจ การพูดช่วยให้ผู้ใหญ่ทราบได้ว่าเด็กมีความคิดแตกฉานและมีความสามารถในการใช้ภาษาเพียงใด ทั้งยังช่วยให้เข้าใจได้ว่าเด็กได้เรียนรู้กฎเกณฑ์ของการใช้ภาษาและวิธีการถ่ายทอดเหตุการณ์ที่ต้องการจะให้ผู้อื่นรับทราบได้ดีแค่ไหนการที่เด็กจะพูดได้ดีขึ้น

2.2.4 ข้อสังเกตที่ได้จากการจัดกิจกรรม

การจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นขี้ก้นที่มีต่อความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยครั้งนี้สามารถสรุปได้ว่า เด็กปฐมวัยหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นขี้ก้น เด็กมีความเชื่อมั่นในการพูดมากขึ้น ในการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นขี้ก้นในสัปดาห์แรกเด็กจะไม่ค่อยกล้าพูดไม่กล้าแสดงออก เพียงแต่นั่งฟังนิทานด้วยความตั้งใจและดูตื่นเต้น แต่กลัวที่จะแสดงออก แต่ในสัปดาห์ที่สองเด็กเริ่มกล้าพูดในเรื่องที่สนทนากล้าแสดงออก เด็กค่อยๆ พูดด้วยความมั่นใจขึ้นเรื่อยๆ จนถึงสัปดาห์สุดท้ายเด็กมีความเชื่อมั่นสามารถพูดคุยเกี่ยวกับเรื่องของนิทานที่เคยฟัง และสามารถเล่านิทานประกอบหุ่นขี้ก้นด้วยตัวเองได้ เด็กสามารถจำทุกอย่างเกี่ยวกับนิทานทั้ง 4 เรื่อง เช่น ฉาก หรืออุปกรณ์ที่เกี่ยวกับนิทานแต่ละเรื่องเด็กสามารถจัดฉากด้วยตัวเด็กเองได้ และยังส่งผลให้เด็กได้มีความเชื่อมั่นตนเองในการทำกิจกรรมอื่นจากการสังเกตเด็กมีการจัดกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบมากขึ้น เริ่มจากสิ่งใกล้ตัวที่สนใจ แล้วช่วยกันคิดหาคำตอบในสิ่งนั้น ในช่วงระยะทำกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นขี้ก้นเด็กได้เรียนรู้คำศัพท์ใหม่เพิ่มขึ้น การเรียบเรียงคำพูดให้เป็นประโยค และเป็นเรื่องราวการสื่อสารในการสนทนาทำให้ผู้อื่นมีความเข้าใจมากขึ้น

รายละเอียดในการอภิปรายผล เป็นการแสดงให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมการ
เล่นนิทานประกอบหุ่นซึกเป็นกิจกรรมหนึ่งที่สามารถส่งเสริมความสามารถด้านการพูดของเด็กปฐมวัย
ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และจากผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมของครูผู้สอนระดับ
ปฐมวัย ผู้ที่มีความสนใจ ได้นำไปใช้จัดกิจกรรมให้กับเด็กปฐมวัยต่อไป

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

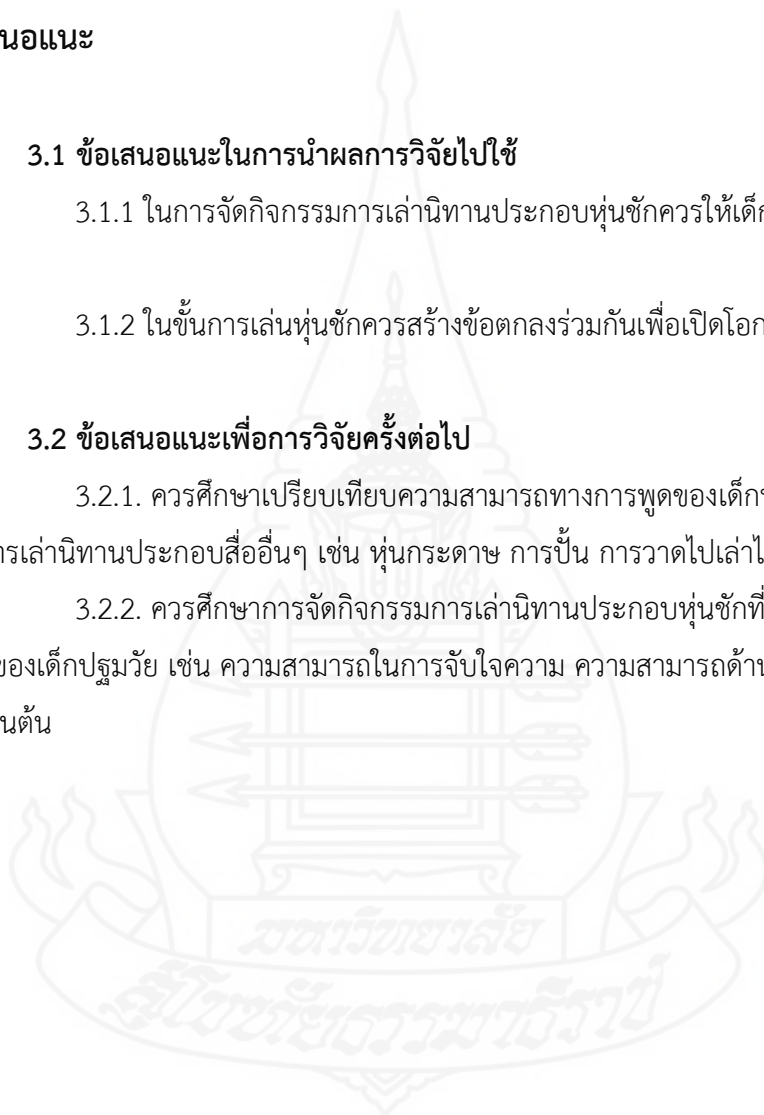
3.1.1 ในการจัดกิจกรรมการเล่นนิทานประกอบหุ่นซึกควรให้เด็กมีส่วนร่วมทุก
ชั้นตอน

3.1.2 ในชั้นการเล่นหุ่นซึกควรสร้างข้อตกลงร่วมกันเพื่อเปิดโอกาสให้เด็กได้เล่นหุ่น
ซึกทุกคน

3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1. ควรศึกษาเปรียบเทียบความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัยโดยการจัด
กิจกรรมการเล่นนิทานประกอบสื่ออื่นๆ เช่น หุ่นกระดาษ การปั้น การวาดไปเล่าไป เป็นต้น

3.2.2. ควรศึกษาการจัดกิจกรรมการเล่นนิทานประกอบหุ่นซึกที่มีต่อความสามารถ
ด้านอื่นๆ ของเด็กปฐมวัย เช่น ความสามารถในการจับใจความ ความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็ก
ปฐมวัย เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2540). *บทบาทครู หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2540*. กรุงเทพฯ: ศรุสภาลาดพร้าว.
- กรมอนามัย. (2553). *คู่มือครูผู้ดูแลเด็กส่งเสริมพัฒนาการแรกเกิด - 5 ปี*. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2541). กิจกรรมพัฒนาทางกายสำหรับเด็กปฐมวัย. *วารสารการศึกษาปฐมวัย*, 1(4), 11.
- _____. (2542). การเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียน 3-5 ขวบ. กรุงเทพฯ: โชติสุขการพิมพ์.
- _____. (2547). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ: เอดิสัน เพรสโปรดักส์.
- เกริก ยूनพันธ์. (2538). *การเล่านิทาน*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2543). *การเล่านิทาน*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- เกศินี โกติกเสถียร. (2524). *หุ่นเชิดมือ*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- คณิตร ตรีผล. (2550). การใช้คำคล้องจองเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดจันทบุรี (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, จันทบุรี.
- จันทนา ชูชื่น. (2553). *ผลของการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นมือที่มีต่อความสามารถด้านการพูดของเด็กปฐมวัย* (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี, เพชรบุรี.
- จิตราภรณ์ เตมีกุล. (2531). *การศึกษาเปรียบเทียบสมรรถภาพในการฟังนิทานของเด็กปฐมวัยโดยใช้รูปภาพและหุ่นมือประกอบ* (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จิระประภา บุญยนิษฐ์. (2551). *ภาษาพาสุนัข*. กรุงเทพฯ: วีอินเตอร์พริ้นท์.
- จิราพร ปั่นทอง. (2550). *ความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ การเล่านิทานประกอบการเชิดหุ่นมือ* (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- ชลิลา บุขบงก์. (2554). *ผลการจัดกิจกรรมการเล่นสำรวจสัตว์ท้องถิ่นที่มีต่อความสามารถด้านการพูดสื่อความหมายของเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลยางชุมน้อย (หน่วยคุรุราษฎร์รังสรรค์) จังหวัดศรีสะเกษ (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์).* มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- ณัฐธินี ชนะโชติ. (2548). *การใช้นิทานที่ครูแต่งเองโดยใช้เค้าโครงนิทานพื้นบ้านพัฒนาพฤติกรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และการช่วยเหลือผู้อื่นของเด็กปฐมวัย (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์).* มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- ดวงสมร ศรีคำใส. (2552). *ผลของการจัดกิจกรรมการเล่นนิทานพื้นบ้านที่มีต่อพัฒนาการทางภาษาด้านการพูดของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์).* มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- ธนารีย์ นันทสมบัติ. (2558). *การสร้างหุ่นขี้ก. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ โรงเรียนวรณสว่างจิตกร กรุงเทพฯ.*
- นงลักษณ์ งามขำ. (2551). *ความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้ปริศนาคำทาย (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์).* มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นภเนตร ธรรมบวร. (2544). *การพัฒนากระบวนการคิดในเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- นภาพรณ อันทะผลา. (2547). *ผลของกิจกรรมการเล่นนิทานที่มีต่อทักษะการพูดนักเรียน ชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาลราชินีบุล เขตวังทองหลาง กรุงเทพมหานคร (สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์).* มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- นฤมล เนียมหอม. (2552). *การจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยด้านภาษา. ใน ประมวลสาระชุดวิชาการการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย. หน่วยที่ 10. ตอนที่ 10.2. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.*
- นิตยา ประพฤติกิจ. (2542). *การพัฒนาการอ่านของลูก. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: เบลโล่การพิมพ์.*
- เนื่อน้อง สนับบุญ. (2541). *ความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นนิทาน (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์).* มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- บุษบา สงวนชาติ. (2547). *การพัฒนาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย โดยใช้หนังสือนิทานเล่มใหญ่ (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์).* มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.

- เบญจมาศ พระธานี. (2538). *ความผิดปกติทางการพูด*. ขอนแก่น: ภาควิชาโสต คอ นาสิก ลาริงซ์
วิทยา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ประครอง นิมมานเหมินทร์. (2545). *นิทานพื้นบ้าน*. กรุงเทพฯ: โครงการตำราและอักษรศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เปลื้อง ณ นคร. (2540). *ภาษาวรรณนาวิวัฒน์และวิบัติของภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- ผุสดี ภูอินทร์. (2536). การพัฒนาทักษะและประสบการณ์ทางภาษา. ใน *เอกสารการสอนชุดวิชา
ทักษะและประสบการณ์พื้นฐานสำหรับเด็กปฐมวัย*. หน่วยที่ 3. นนทบุรี:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์. (2521). *จิตวิทยาพัฒนาการ*. กรุงเทพฯ: หน่วยเอกสาร คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พราวพรรณ เหลืองสุวรรณ. (2537). *กิจกรรมและสื่อการสอนเพื่อฝึกทักษะพัฒนาการและการเรียนรู้*.
(พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พัชรี ผลโยธิน. (2540). พฤติกรรมการร่วมมือ. *วารสารการศึกษาปฐมวัย*, 1.
- พิสมัย กีกะแก้ว. (2531). *วาทกรรม*. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.
- พลสุข สุขเสริม. (2551). *ผลการจัดกิจกรรมเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัยที่มีต่อความสามารถทางการพูดของ
เด็กปฐมวัย (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์)*. มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- ไพพรรณ อินทนิล. (2534). *เทคนิคการเล่านิทาน*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ไพเราะ พุ่มมั่น. (2544). *กิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษา*. กรุงเทพฯ: แฉ่นแก้ว.
_____. (2544). *เทคนิคการเล่านิทาน*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- เยาวพา เดชะคุปต์. (2528). เข้าใจเด็กก่อนวัยเรียน. ใน *การส่งเสริมการเรียนรู้สำหรับเด็กเล็ก*.
กรุงเทพฯ: ชมรมไทยอิสราเอล.
- ลัดดา นีละมณี. (2539). สื่อการเล่าเรื่อง และนิทานสำหรับเด็กปฐมวัย. ใน *เอกสารการสอนชุดวิชา
สื่อการสอนระดับปฐมวัยศึกษา*. หน่วยที่ 5. เล่ม 1. นนทบุรี:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- วรรณิ โสมประยูร. (2537). *การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- วราภรณ์ รักรัก. (2535). *การอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2544). *การวิจัยทางการศึกษาปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วิไล มาศจรัส. (2551). *เทคนิคการเขียนการเล่านิทานสำหรับเด็ก*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ธารอักษร.
- ศรียา นิยมธรรม และประภัสสร นิยมธรรม. (2540). *พัฒนาการทางภาษา*. กรุงเทพฯ: ร้าไทย เพลส.

- ศรียา นิยมธรรม และประภัสสร นิยมธรรม. (2541). *พัฒนาการทางภาษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ภาควิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- _____. (2541). *พัฒนาทางภาษา : หนังสืออ่านประกอบวิชาจิตวิทยา*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: บรรณกิจเทรดดิ้ง.
- สมใจ พวงมาลี. (2549). *ผลการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นมือที่มีผลต่อพัฒนาการด้านสังคมของเด็กปฐมวัย* (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, ลพบุรี.
- สมศักดิ์ ปริบูรณ์. (2542). *นิทานความสำคัญและประโยชน์*. *สถาบันราชภัฏบ้านจอมบึง*, 2(4), 47-64.
- สัณห์พัฒน์ อรุณธารี. (2542). *นิทานสำหรับเด็กปฐมวัย*. *โปรแกรมวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย* ภูเก็ต: คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏภูเก็ต.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). *การส่งเสริมศักยภาพทางภาษาและการรู้หนังสือสำหรับเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์. (2549). *การพัฒนาคุณธรรมของเด็กปฐมวัยด้วยวิธีสอนโดยใช้ชุดนิทานชาดก*. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุกัญญา อินทร์นุรักษ์. (2553). *ผลการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการเล่นไหวที่มีต่อความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย* *สถานเลี้ยงเด็กมาดโฮมเดย์แคร์เนอสเซอรี่ กรุงเทพมหานคร* (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- สุทธิพร ชาดาศิคุณ. (2552). *ผลการจัดประสบการณ์แบบวางแผน ปฏิบัติ ทบทวน ที่มีต่อความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย* *โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น* (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- สุภาวดี ศรีวรรณ. (2542). *พัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยและวิธีการส่งเสริม*. นครสวรรค์: คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครสวรรค์.
- สุมาลี เรื่องศิลป์กลการ. (2536). *ผลของการใช้กิจกรรมพัฒนาภาษาที่มีต่อความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กกำพร้า อายุ 3-4 ปี ในสถานสงเคราะห์ของกรมประชาสงเคราะห์* (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- อรชума ยุทธวงศ์. (2524). *หุ่น*. กรุงเทพฯ: ตำราประกอบคำบรรยาย ภาควิชาศิลปะการละคร คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- อรชุนมา ยุทธวงศ์. (2539). การแสดงหุ่นสำหรับเด็กปฐมวัย. ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาวรรณกรรม และลัทธิระดับปฐมวัยศึกษา*. หน่วยที่ 11. (พิมพ์ครั้งที่ 2). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- อัญชลี เอี่ยมยิ้ม. (2553). ผลการจัดกิจกรรมการเล่านิทานแบบวาดไปแล้วไปที่มีต่อความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย โรงเรียนบ้านค้อกำแพง จังหวัดศรีสะเกษ (การศึกษา ค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- อาภรณ์ สยามพันธ์. (2553). การใช้หนังสือนิทานประกอบภาพเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลพัทลุง เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 1 (การศึกษา ค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- อารมณ สุวรรณपाल. (2532). เทคนิคในการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย 1. ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาฝึกอบรมครูและผู้เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย*. หน่วยที่ 4. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- อิงอร รอดน้อย. (2551). พฤติกรรมการแสดงมารยาทไทยที่พึงประสงค์ของเด็กปฐมวัยโดยการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการฝึกปฏิบัติจริง (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- อุทัยวรรณ ปิ่นประชาสรร. (2540). *เอกสารประกอบการสอนประถม 401 การละครสำหรับครูประถม*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Amoriggi, H.D. (1981). The Effect of Story Telling on Young Children's Sequencing Ability. *Dissertation Abstracts International*, 49, 1366A-1367A.
- Blumenthal, Eileen, *Puppetry and Puppets*, Thames & Hudson. (2015). *The egyptian Oracle Project*. BLOOMSBURY. Retrieved from <http://en.wikipedia.org/wiki/Marionette> 2005.
- Johnson, J.E., Christie, J.F. & yawkey, T.D. (1987). *Play and Early Childhood Development*. Illinois: Scott. Foresman.
- McGee. Lea M. and Richgels, Donald J. (2000). *Literacy's Beginnings : Supporting Young Readeers and Writers*. (3 th ed.) Maryland: Allyn & Bacon.
- Morrow, Lesley. (1993). *Literacy Development in the Early Years*. (2nd Ed.) Boston: Allyn & Bacon.

Shershow, Scott Cutler. (2015). *Puppets and "popular" Culture*. Cornell University Press. Gillam, Robyn and Jacobson, Jeffrey 1995 Retrieved from <http://en.wikipedia.org/wiki/Marionette>.

Simpson, T. (1988). *Characteristic of Oral Language used by selected for-years old in story Retellings*. (Ph.D.), University of Missouri-Columbia.

Vygotsky, LevS. (1997). *Thought ant Language*. (10th ed.) Translated by kozulin, Alex Massachusetts. The MIT Press.

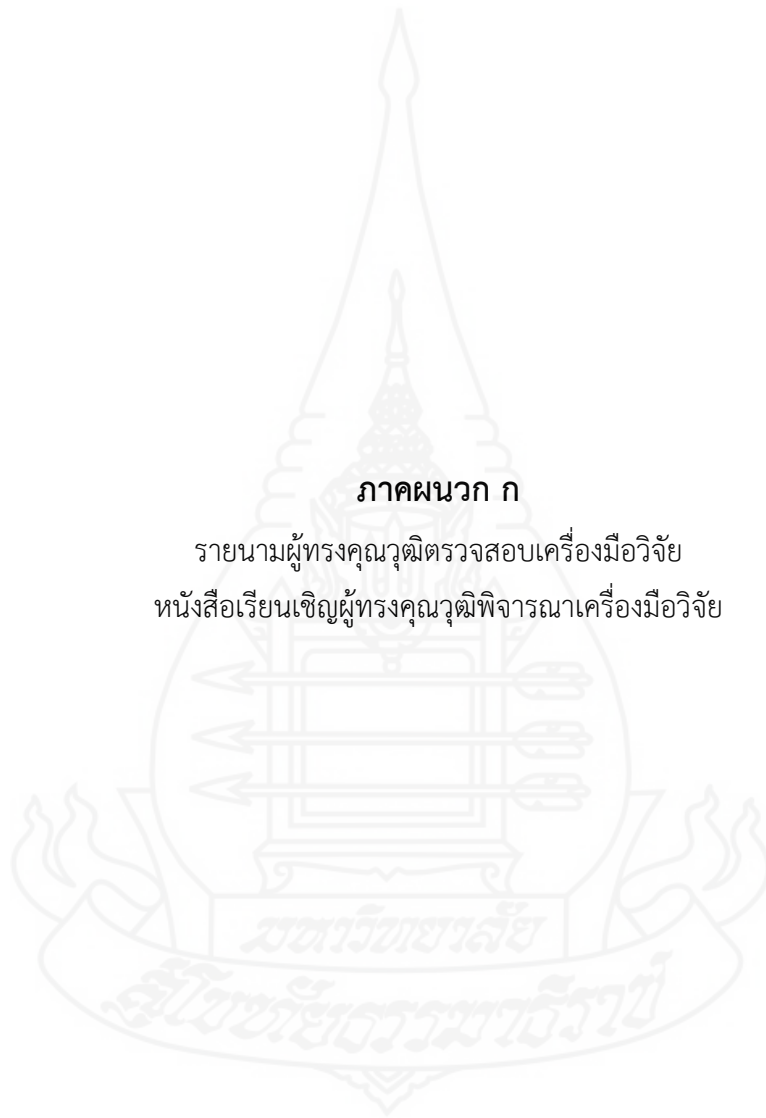
ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สภามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
หนังสือเรียนเชิญผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. ชื่อ ผู้ช่วยศาสตราจารย์กนกวรรณ ศรีวาปี
 สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
 วุฒิการศึกษา ค.บ. การอนุบาลศึกษา
 กศ.ม. บริหารการศึกษา
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย 22 ปี
2. ชื่อ นางสาวเพียงกานต์ พวงพะยอม
 สถานที่ทำงาน ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บึงกาฬ
 อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ
 วุฒิการศึกษา กศ.ม. การศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ ครูผู้สอนปฐมวัย 12 ปี
 ศึกษานิเทศก์ด้านการศึกษาปฐมวัย 4 ปี
 อาจารย์พิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต 5 ปี
3. ชื่อ นางนงลักษณ์ โพธิ์คำ
 สถานที่ทำงาน ครูชำนาญการพิเศษ ร.ร. บ้านบึงกาฬ สพ.บึงกาฬ
 วุฒิการศึกษา ศษ.ม. หลักสูตรและการสอน ปฐมวัยศึกษา
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ สอนระดับปฐมวัย 12 ปี

ที่ ศธ ๐๕๒๒.๑๖ (บ)/๓๑๔

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๑๗ กันยายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์กนกวรรณ ศรีวาปี

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางวรรณ แก้วคำศรี นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน วิชาเอกปฐมวัยศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษา ค้นคว้าอิสระ เรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเล่นทานประกอบหุ่นขี้กิ้งที่มีต่อความสามารถในการพูดของเด็ก ปฐมวัย โรงเรียนอุดรวิทยา จังหวัดอุดรธานี ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้ เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านปฐมวัยศึกษา ได้โปรดพิจารณา ตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับ รายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี
จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวิวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)

รองประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

รักษาราชการแทน

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๕-๐๑๓๒๗๓๔

ที่ ศธ ๐๕๒๒.๑๖ (บ)/๓๑๔

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๑๗ กันยายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นางสาวเพียงกานต์ พวงพยอม

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางวรรณิ แก้วคำศรี นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน วิชาเอกปฐมวัยศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเล่นิทานประกอบหุ่นขี้กิ้งที่มีต่อความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย โรงเรียนอุดรวิทยา จังหวัดอุดรธานี ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านปฐมวัยศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี
จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)

รองประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

รักษาราชการแทน

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

ที่ ศธ ๐๕๒๒.๑๖ (บ)/๓๑๔

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๑๗ กันยายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นางนงลักษณ์ โพธิ์คำ

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางวรรณ แก้วคำศรี นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน วิชาเอกปฐมวัยศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเล่นิทานประกอบหุ่นขี้กิ้งที่มีต่อความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย โรงเรียนอุดรวิทยา จังหวัดอุดรธานี ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัยทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านปฐมวัยศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอบุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)

รองประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

รักษาราชการแทน

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

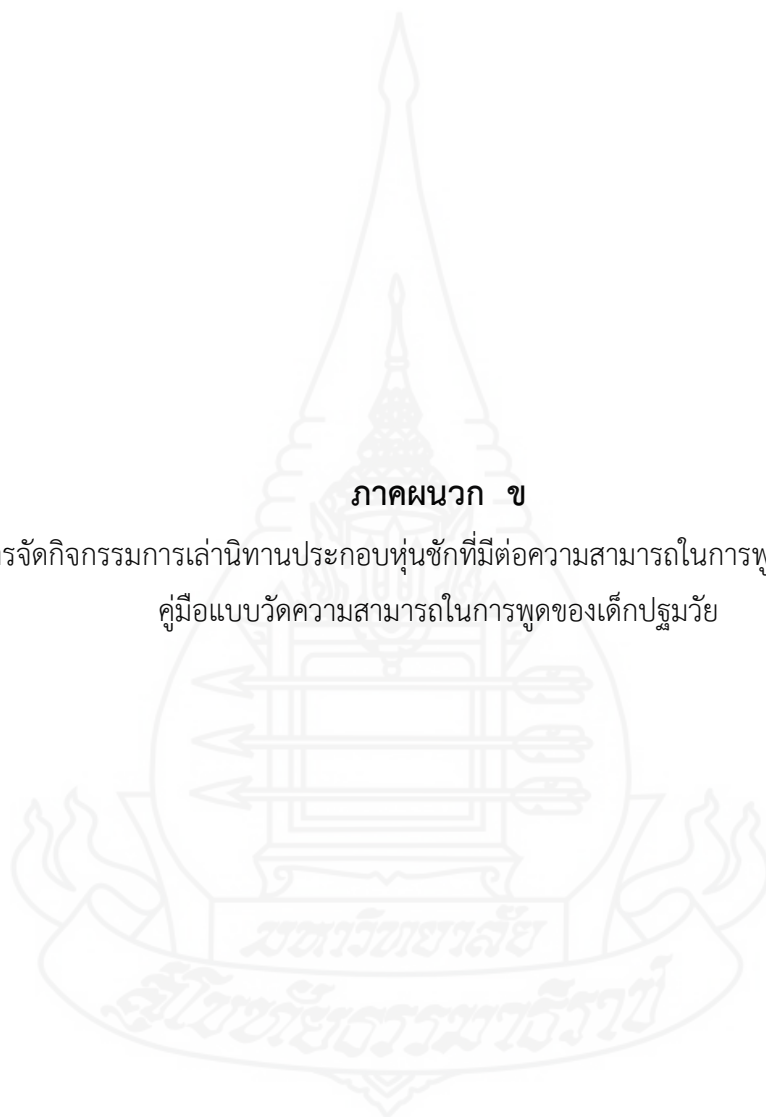
ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

ภาคผนวก ข

คู่มือการจัดกิจกรรมการเล่นิทานประกอบหุ่นซึกที่มีต่อความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย
คู่มือแบบวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย

คู่มือการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นขี้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย

หลักการและเหตุผล

ความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย มีการพัฒนาตามลำดับขั้นอย่างเป็นลำดับ ซึ่งมีนักทฤษฎีทางการศึกษา ได้ศึกษากระบวนการพัฒนาทางการพูดของเด็กปฐมวัยไว้ พบว่าการพูดของเด็กปฐมวัยมีรูปแบบ และกระบวนการพัฒนาอย่างเป็นระบบ ซึ่งการพูดของเด็กเป็นการเรียนรู้จากระบบกลไกที่เกิดขึ้นภายในตัวเด็ก และการที่เด็กได้รับการกระตุ้นจากสิ่งแวดล้อมและการอบรมเลี้ยงดู เป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงของเด็กปฐมวัย เด็กอายุ 5 – 6 ขวบในขณะนี้ความสามารถในการคิดและพัฒนาการทางภาษาของเด็กจะสูงขึ้น เริ่มพัฒนาภาษาไปสู่ภาษาที่เป็นแบบแผนมากขึ้นและใช้ภาษาเหล่านั้นกับสิ่งต่างๆ รอบตัวจะเริ่มต้นเมื่อเข้าเรียนในชั้นอนุบาล เริ่มใช้ไวยากรณ์อย่างง่าย ภาษาที่ใช้สื่อความหมายเกิดจากสิ่งที่มองเห็นและรับรู้ เด็กเล่นสนุกกับคำและหาวิธีสื่อความหมาย รู้จักวิเคราะห์และสร้างสรรค์ทักษะในการสื่อความหมายโดยใช้ถ้อยคำสำนวนการเปรียบเทียบและภาษาพูดที่เป็นนามธรรมมากขึ้น และจะรู้สึกสนุกกับการแสดงความคิดเห็นโดยการพูดและการเขียน โลกแกน และ โลกแกน (Logan & Logan, 1974, p. 207) ได้สรุปพัฒนาการทางการพูดในเด็กวัย 5-6 ปีว่า เป็นระยะการตอบสนอง (Responding Stage) พัฒนาการทางด้านภาษาจะสูงขึ้น เด็กเริ่มมีความสามารถในการคิดเป็นแบบแผนมากขึ้นตามสิ่งที่มองเห็นและรับรู้ ชอบซักถาม และต้องการคำตอบที่ถูกต้อง สามารถพูดคุยนำเรื่องที่ตนสนใจ ออกเสียงคำชัดเจน การใช้รูปประโยคให้ติดต่อเข้ากันได้ดี ภาษาพูดเป็นเครื่องมือสำคัญกับการคิด ในช่วงต้นของชีวิตเด็กจะใช้ภาษาพูดในการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น เด็กจะใช้การพูดในการบรรยายสถานการณ์ วิเคราะห์ วางแผน และสะท้อนถึงวิธีการแก้ปัญหาในที่สุดซึ่งมีความสอดคล้องกับ พัชรีย์ ผลโยธิน (2540, น. 196) ที่ได้กล่าวถึงความสำคัญของการพูดว่า ความสามารถในการพูดเป็นเครื่องมือสื่อความหมายทางการคิดและการเรียนรู้ ใช้เพื่อแสดงความต้องการ ใช้เพื่อสั่งหรือควบคุม ใช้เพื่อสัมพันธ์กับผู้อื่น ใช้เพื่อแสดงอารมณ์ความรู้สึก และความคิดเห็น ใช้แสวงหาความรู้ประสบการณ์ ความคิด สติปัญญา รสนิยมและระดับของจิตใจของบุคคลนั้นได้

การจัดกิจกรรมที่จะเปิดโอกาสให้เด็กได้พูดคุยนทนาร่วมกันคือการจัดกิจกรรมการเล่านิทานที่มีหุ่นขี้เป็นสื่อประกอบการเล่า โดยครูได้แนวคิดการสร้างหุ่นขี้ผ้าเพื่อการจับใช้ที่สะดวก เหมาะที่เด็กจะสามารถใช้ได้โดยไม่ต้องคอยกังวลเวลาเล่นมากนัก ส่วนใบหน้าของหุ่นจะไม่ใส่อวัยวะใดๆ เพื่อให้เด็กเกิดจินตนาการด้วยตัวเอง ธนารีย์ นันทสมบัติ (ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ โรงเรียนวรรณสว่างจิต กรุงเทพมหานคร, 2558) การเล่านิทานนั้นครูได้เปิดโอกาสให้เด็กได้มีส่วนร่วมในการ

สนทนาถึงตัวละครก่อนที่ครูจะเล่า ขณะเล่าครูก็ใช้หุ่นซึกเป็นสื่อกระตุ้นให้เด็กเกิดความสนใจอยากติดตามเนื้อเรื่องและเรียนรู้คำศัพท์จากตัวละคร และเมื่อครูเล่านิทานจบก็เปิดโอกาสให้เด็กได้เล่าต่อจากครูและต่อยอดความคิดโดยการสร้างจินตนาการของตัวเองเพื่อเรียนรู้คำศัพท์ใหม่ที่ติดได้ และยังช่วยให้เด็กได้กล้าพูดกล้าแสดงออกทางความคิดเห็น โดยถ่ายทอดเป็นคำพูด เพื่อสื่อสารกับบุคคลรอบข้างได้อย่างภาคภูมิใจของเด็กต่อไป

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการพูดคำศัพท์
2. เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการพูดแต่งประโยค
3. เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการเล่าเรื่อง

เนื้อหาในการจัดกิจกรรม

1. การจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นซึกเป็นกิจกรรมหนึ่งที่จะสามารถส่งเสริมความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย โดยอาศัยหุ่นซึกเป็นสื่อในการเล่านิทานเพื่อกระตุ้นให้เด็กปฐมวัยเกิดความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ความหมายของการพูดคำศัพท์ การพูดแต่งประโยคและการพูดเล่าเรื่อง

2. ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม 5 สัปดาห์ๆละ 5 วัน ในการเล่านิทานใช้เวลาประมาณ 20 นาที และมีกิจกรรมต่อเนื่องเพื่อเปิดโอกาสให้เด็กได้ลองใช้หุ่นซึกต่อจากครู ในการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นซึก ได้ใช้นิทานจำนวน 4 เรื่องคือ

- 1) ลูกหมู 3 ตัว
- 2) ต๋องจอมพลัง
- 3) นกพิราบกับกาเจ้าเล่ห์
- 4) นางเงือก

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

การจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นซึก เป็นการเล่านิทานโดยใช้กิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กได้ใช้ความคิดและมีการแสดงออกทางคำพูดอย่างอิสระในสภาพการณ์ที่เป็นจริง เด็กปฐมวัยได้ลองฝึกใช้คำพูดด้วยตนเองถึงเรื่องราวที่ได้รับฟังและเกิดความคิดต่อยอดของคำพูดเพื่อตอบสนองความต้องการอย่างอิสระโดยมีขั้นตอนการจัดกิจกรรมดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 จัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนให้เด็กมีความสบายใจ มั่นใจ และไว้วางใจในตัวครูสร้างจิตภาพที่ดี มีการสนทนาระหว่างครูกับเด็กก่อนการเล่านิทาน

ขั้นตอนที่ 2 ครูนำหุ่นซึกเป็นสื่อกระตุ้นให้เด็กสนใจและเริ่มเล่านิทานโดยใช้หุ่นซึก ประกอบการเล่าให้เด็กฟังซ้ำๆ และซึกหุ่นตามบทตัวละครและหยุดเล่าในบางตอนเพื่อให้เด็กได้คาดเดาเรื่องต่อ

ขั้นตอนที่ 3 เมื่อฟังนิทานจบเปิดโอกาสให้เด็ก ได้สนทนา พุดคุย ซักถามและแสดงความคิดเห็นกระตุ้นให้เด็กกล้าพูดกล้าแสดงออกเกี่ยวกับเรื่องที่ฟัง

ขั้นตอนที่ 4 ใช้นิทานประกอบหุ่นซึกเป็นสื่อกระตุ้นให้เด็กพูดถึงเนื้อเรื่องเพื่อเล่าต่อด้วยตนเอง และมีความคิดต่อยอดต่อจากครูได้

ขั้นตอนที่ 5 เปิดโอกาสให้เด็กได้ลองใช้หุ่นต่อจากครู และเลียนแบบการเล่า เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับเด็กได้ใช้คำพูดใหม่ที่ถูกต้องโดยการจัดมุมนิทานไว้ให้เด็กได้เล่นเมื่อฟังนิทานจบ

บทบาทครู

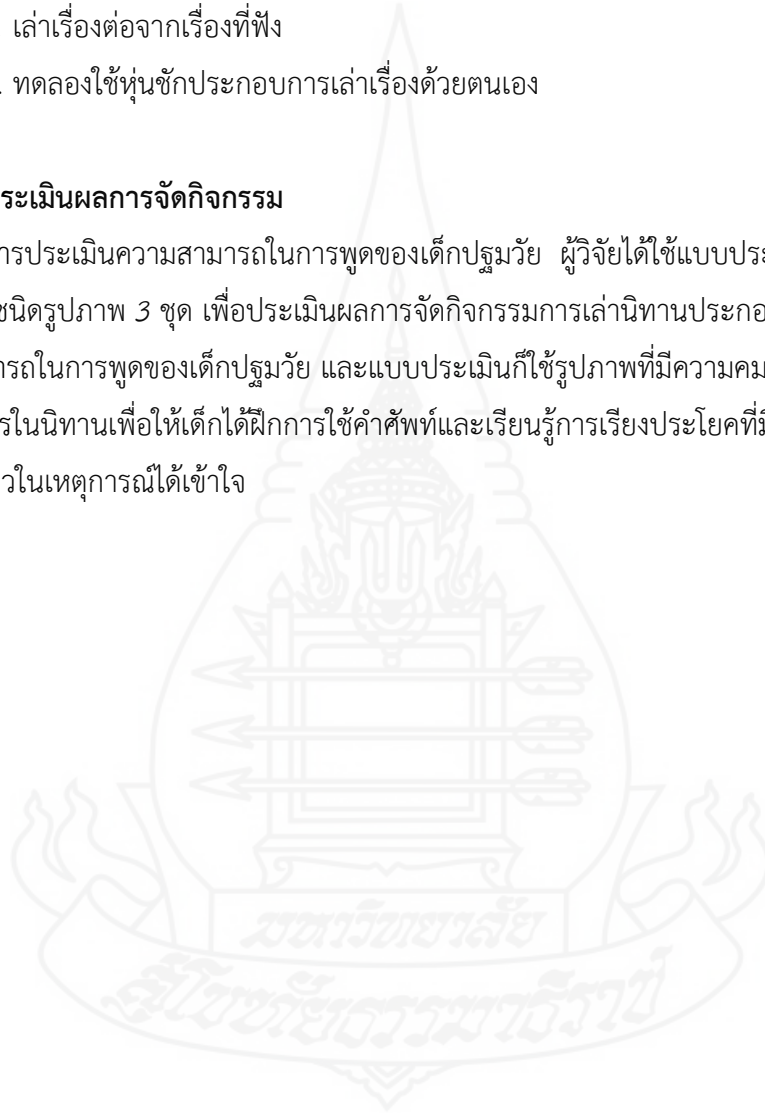
1. ศึกษาแผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นซึกต่อความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย
2. อธิบายถึงขั้นตอนในการปฏิบัติกิจกรรมให้เด็กนักเรียนเข้าใจอย่างชัดเจน
3. จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนให้มีความสบายใจ มั่นใจ และไว้วางใจในตัวครู สร้างจิตภาพที่ดี มีการสนทนาระหว่างครูกับเด็กก่อนการเล่านิทาน
4. เตรียมเด็กให้สงบก่อนเพื่อที่เด็กจะได้มีสมาธิในการฟังนิทานทุกครั้ง
5. ครูใช้นิทานประกอบหุ่นซึกเป็นสื่อและใช้อารมณ์ในตัวละครที่เล่าและเล่าโดยใช้ท่าทางที่สอดคล้องเหมาะสมกับเรื่องที่เล่า เพื่อกระตุ้นและส่งเสริมความสามารถในการพูด
6. เมื่อฟังนิทานจบเปิดโอกาสให้เด็กได้สนทนา ซักถาม ร่วมตอบคำถาม เล่าเรื่องและแสดงความคิดเห็น
7. กระตุ้นให้เด็กได้พูด สังเกตคำศัพท์ใหม่ จากการฟังนิทานประกอบหุ่นซึก
8. เสริมแรงให้เด็กมีความมั่นใจในการพูด โดยเปิดโอกาสให้เด็กได้ลองใช้หุ่นซึกต่อจากครูด้วยการจัดเตรียมมุมนิทานไว้ให้เด็กเพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้เด็กได้ฝึกใช้หุ่นซึกและฝึกพูดเรื่องราวในเนื้อหาของนิทาน
9. กระตุ้นให้เด็กได้พูดเป็นประโยค และเล่าเรื่องราวว่าใครทำอะไรที่ไหน และเปิดโอกาสให้เด็กได้ใช้หุ่นซึกประกอบการพูดโดยมีครูเป็นผู้เตรียมหุ่นซึกให้
10. สังเกต บันทึกการพูดของเด็ก

บทบาทเด็ก

1. ปฏิบัติตามข้อตกลงขณะทำกิจกรรม
2. ฟังการเล่านิทานประกอบหุ่นซึกด้วยความสนใจจนจบ
3. ร่วมสนทนาโต้ตอบ แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระเปิดโอกาสให้เด็กได้ตั้งคำถามง่ายๆ
4. ร่วมกิจกรรม พูดเป็นประโยค และเล่าเรื่องราวว่าใคร ทำอะไรที่ไหน
5. เล่าเรื่องต่อจากเรื่องที่ฟัง
6. ทดลองใช้หุ่นซึกประกอบการเล่าเรื่องด้วยตนเอง

แนวการประเมินผลการจัดกิจกรรม

การประเมินความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยได้ใช้แบบประเมินความสามารถในการพูดชนิดรูปภาพ 3 ชุด เพื่อประเมินผลการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นซึกที่ส่งเสริมความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย และแบบประเมินก็ใช้รูปภาพที่มีความคมชัดดูง่ายสอดคล้องกับตัวละครในนิทานเพื่อให้เด็กได้ฝึกการใช้คำศัพท์และเรียนรู้การเรียงประโยคที่มีความหมาย หรือเล่าเรื่องราวในเหตุการณ์ได้เข้าใจ

ตัวอย่างแผนการจัดกิจกรรม
แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นขี้ก
เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย
นิทานเรื่องลูกหมู 3 ตัว ชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558

สาระสำคัญ

การจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นขี้กเรื่องลูกหมู 3 ตัว การเล่านิทานนั้นมีหุ่นขี้กเป็นสื่อ ที่ตัวละครแต่ละตัวมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว สีชุดที่แตกต่างทำให้เด็กจำตัวละครง่าย และมีความสำคัญแตกต่างกันตามแต่ละเหตุการณ์ ตัวละครที่เป็นหุ่นขี้กในเรื่องลูกหมู 3 ตัวมีดังนี้ แม่หมู ลูกหมูทั้ง 3 ตัว หม่าป้า และฉากที่ดูเข้ากับเนื้อเรื่องของนิทานที่มีบ้าน 3 หลัง ที่มีความแตกต่างลักษณะของบ้าน มีบ้านฟาง บ้านไม้ บ้านอิฐ ในการเล่านิทานมีบทสนทนาต่อเนื่องระหว่างตัวละครมีการโต้ตอบที่สนุกสนานเด็กได้เรียนรู้การใช้คำพูดที่ถูกต้อง การออกเสียงที่ชัดเจน ในการเล่านิทานประกอบหุ่นขี้กครูเปิดโอกาสให้เด็กได้ใช้หุ่นขี้กเพื่อเล่นบทบาทสมมติ ได้ใช้คำพูดจากตัวละคร ซึ่ง เป็นการฝึกพื้นฐานในการเรียนรู้ในด้านการคิด ที่จะมุ่งส่งเสริมให้เด็กได้ใช้คำพูดในรูปแบบการพูดคำศัพท์พูดเป็นประโยค และพูดเป็นเรื่องราวได้ด้วยตนเองได้

จุดประสงค์

1. เด็กปฐมวัยสามารถบอกชื่อตัวละครได้
2. เด็กปฐมวัยสามารถพูดแต่งประโยคได้
3. เด็กปฐมวัยสามารถพูดเล่าเรื่องได้

วิธีการดำเนินกิจกรรม

กิจกรรมการเล่านิทาน วันที่ 1 (นิทานเรื่อง ลูกหมู 3 ตัว)

ขั้นตอนที่ 1 จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในห้องเรียน

จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในห้องเรียนโดย จัดมุนิทานและเตรียมหุ่นขี้กในนิทานเรื่อง ลูกหมู 3 ตัว พร้อมจัดฉากวางไว้ เตรียมพร้อมที่จะเล่านิทาน และสร้างข้อตกลงระหว่างเด็กและครู ในการฟังนิทานและการเล่นหุ่นขี้กต่อจากครู

ขั้นตอนที่ 2 การเล่านิทาน

1. ครูบอกชื่อนิทานเรื่องลูกหมู 3 ตัว และแนะนำชื่อหุ่นซึกแต่ละตัวให้เด็กรู้จัก
2. ครูเล่านิทานประกอบหุ่นซึกโดยใช้น้ำเสียงซัดถ้อยซัดคำดังพอประมาณช้าเร็วตามจังหวะของตัวละคร ถ้ามีฉากหมาป่าไล่หมูก็ทำเสียงให้น่ากลัว และขยับหุ่นให้เร็วขึ้นตามจังหวะ พูดเสียงตัวละครโต้ตอบกันให้สนุกสนาน

ขั้นตอนในการเล่านิทานเรื่อง ลูกหมู 3 ตัว

เนื้อเรื่อง	คำพูดของตัวละคร	การซึกหุ่นและการวางฉาก
<p>มีครอบครัวหมูครอบครัวหนึ่ง ในบ้านหลังนี้มีคุณแม่และลูก หมูอีกสามตัว ลูกหมูสามตัว ซุกซนมาก เล่นแล้วก็ไม่เคย เก็บ เสื้อผ้าที่ใส่มาก็ทิ้งขว้าง เก็บไม่เป็นที่ทำให้แม่หมูต้อง ทำงานหนักทุกวัน แม่หมูปั่น อยู่คนเดียวว่า</p> <p>แล้วแม่หมูก็ร้อจนลูกหมูกลับ จากโรงเรียน ส่วนลูกหมูสามตัวหลังจากที่ เลิกเรียนก็พากันเดินเล่นอย่าง มีความสุขและร้องเพลงไป</p>	<p>แม่หมู : “เฮ้อเหนื่อยจัง ลูกหมู ทำงานให้ทำเยอะเยอะเลย จะ ทำอย่างไรดีนี่ ลูกหมูถึงจะมี ความรับผิดชอบรู้จักดูแลตัวเอง ไม่ให้เป็นการระของแม่อย่างนี้ คิด ตึกตอกๆ อ้อ แม่หมูคิดออก แล้ว แม่หมูจะให้ลูกหมูทั้งสาม ตัวออกไปสร้างบ้านอยู่เอง ดีกว่า”</p>	<p>เป็นบ้านสีฟ้าทรงกลมหลังคา รูปกรวยแต่งสีให้หน้าดู</p> <p>ซึกหุ่น</p>

เนื้อเรื่อง	คำพูดของตัวละคร	การชักหุ่นและการวางฉาก
<p>ตามทางเดินว่า</p> <p>พอลูกหมูกลับมาถึงบ้านแม่หมูก็เรียกลูกหมูเข้าไปหา</p> <p>ลูกหมูวิ่งเข้ามาหาแม่พร้อมกับพูดว่า</p>	<p>ลูกหมู 3 ตัวร้องเพลง : “ลูกหมูสามตัวเป็นพี่น้องกันมัน เดินกันทั้งวันเดินไปเดินมา อยากปีนต้นไม้ไปเก็บลูกกิน อยากจะทำบันไดลูกไม้ป่าไม่เป็น เลยได้แต่เดินมองมันเลยต้อง เดินไปเดินมา ก้อก ก้อก ก้อก ก้อก ก้อก ก้อก ก้อก ก้อก ก้อก ก้อก ก้อก ก้อก ก้อก ก้อก ก้อก ก้อก”</p> <p>แม่หมู : “ลูกหมูมาหาแม่หน่อยจ้ะ”</p> <p>ลูกหมู : “แม่จ๋า สวัสดิ์จ๋า แม่หมูมีอะไรหรือจ๊ะ”</p> <p>แม่หมู : “อ้อแม่มีเรื่องจะบอก ลูกจ๋า คือว่าบ้านของเราก็ดับ แคบลูกหมูก็โตขึ้นทุกวันแม่คิดว่า จะให้เงินลูกคนละ 5 บาท 5 บาท 5 บาท เพื่อให้ลูกไปสร้าง บ้านอยู่เองนะ</p> <p>ลูกหมู : “ลูกหมูดีใจร้อง โฮโย ลูกหมูจะมีบ้านเป็นของตัวเอง แล้ว”</p>	<p>ชักหุ่น</p> <p>(ในการชักหุ่นที่ละสามตัว ใช้มือ ขวาจับหุ่นสองตัวโดยใช้หัวแม่ มือชักตัวที่หนึ่งใช้นิ้วก้อยชักตัว ที่สอง ส่วนหมูดัดที่สามใช้มือ ซ้ายชัก)</p> <p>ในการพูดคุยสนทนาระหว่างแม่ หมูกับลูกหมู มือซ้ายชักหุ่นแม่ หมู ส่วนมือขวาใช้ชักหุ่นลูกหมู ทั้งสามตัว มือขวาสามารถสอด เข้านิ้วได้ทุกนิ้วเพื่อขยับสนทนา</p> <p>ชักหุ่น</p>

เนื้อเรื่อง	คำพูดของตัวละคร	การชักหุ่นและการวางฉาก
<p>แล้วลูกหมูสามตัวก็แยกย้ายกันไปสร้างบ้านของตัวเองแต่อยู่บริเวณใกล้เคียงกัน</p> <p>ลูกหมูตัวที่ หนึ่ง พยายามสร้างบ้านโดยใช้อิฐใช้ปูนเขาต้องพยายามขนอิฐขนปูนเพื่อนำมาทำบ้านหลังใหญ่ เขาต้องใช้ความอดทนในการสร้างบ้าน</p> <p>ส่วนลูกหมูตัวที่สองก็บอกว่าฉันจะสร้างบ้านไม้เพราะชอบไม้และก็ทำได้ง่ายกว่าบ้านอิฐบ้านปูน ส่วนหมูตัวที่สามก็บอกว่าฉันจะสร้างบ้านฟางดีกว่าเสร็จง่ายสบายใจ แล้วหมูทั้งสามตัวก็พากันสร้างบ้านของตัวเอง</p> <p>แล้วบ้านสามหลังของลูกหมูสามตัวก็สร้างเสร็จลูกหมูชวนกันจัดงานเลี้ยงขึ้นบ้านใหม่และเตรียมอาหารอย่างอร่อยไว้กินฉลองกัน และเย็นวันนั้นเองลูกหมูสามตัวก็กินเลี้ยงกันอย่างมีความสุข และร้องเพลงว่า</p>	<p>ลูกหมู 3 ตัวร้องเพลง :</p> <p>“ลูกหมูสามตัวเป็นพี่น้องกันมันเดินกันทั้งวันเดินไปเดินมาอยากปีนต้นไม้ไปเก็บลูกกินอยากจะทำบิงโอบลูกไม้ป่าไม่เป็นเลยได้แต่เดินมองมันเลยต้อง</p>	<p>เปลี่ยนฉากเป็นบ้านลูกหมูสามตัว ที่มีบ้านสามหลังที่อยู่ใกล้กัน</p> <p>ชักหุ่น</p>

เนื้อเรื่อง	คำพูดของตัวละคร	การชักหุ่นและการวางฉาก
<p>ขณะที่ลูกหมูสามตัวกำลัง ฉลองกันอยู่นั้นเองหาว่า มี หมาป่าตัวหนึ่งที่มันหิวโง่ จากภูเขาดังโน้นมันกำลังหา อาหารกินและมันก็เดินมาเจอ ลูกหมูสามตัว มันแอบมอง น้ำลายไหลย่อยย่อยและพูดกับ ตัวเองว่า</p> <p>ว่าแล้วหมาป่าก็กระโจนเข้าไป หาลูกหมูโดยหมายมั่นจะกิน ลูกหมูตัวอ้วนให้หมดทั้งสาม ตัวเลย</p> <p>ส่วนลูกหมูก็วิ่งเข้าบ้านตัวเอง โดยมีหมาป่าวิ่งตามมาติดๆ ลูกหมูตัวที่สามวิ่งเข้าบ้านฟาง โดยมีหมาป่าไล่ตามมาติดๆ แล้วหยุดอยู่หน้าบ้านฟาง หมาป่ายืนมองแล้วคิดว่า</p> <p>ว่าแล้วหมาป่าเคาะประตูตั้ง ลูกหมูถามว่า หมาป่าบอกว่า ลูกหมูตอบว่า หมาป่าตอบว่า</p>	<p>เดินไปเดินมา ก้อก๊ก ก้อก ก๊กก้อก ก๊กก้อกๆ ๆ ๆ ๆ ๆ ๆ ”</p> <p>หมาป่า: “โอ้โห! ลูกหมูตัวอ้วนๆ ตั้งสามตัวเลย ข้าจะกินให้หมด ทั้งสามตัวเลย ”</p> <p>“เจ้าหมูอ้วนมาให้ข้ากินเสีย ดีๆเลย ”</p> <p>หมาป่า : “อ้อ แคบ้านฟาง บ้านฟางแค่นี้เองรี ”</p> <p>หมาป่า : “ก้อกๆๆๆ ”</p> <p>ลูกหมู : “ใครมา ”</p> <p>หมาป่า : “หมาป่าเขี้ยวยาวขอ เข้าไปหน่อย เจ้าหมูตัวน้อยเปิด ประตูให้ที ”</p> <p>ลูกหมู : ไม่เอาไปเป๊ ออย่ามาจู้จี้</p>	<p>ชักหุ่น</p> <p>ชักหุ่น</p>

เนื้อเรื่อง	คำพูดของตัวละคร	การชักหุ่นและการวางฉาก
<p>พุดจบหมาป่าก็สุดลมเข้าห้อง และก็เป่าบ้านฟางพังทันที</p>	<p>หมาป่าตัวดีไปให้ไกลๆ” หมาป่า : “เอ๊ะอ้อ! ไม่เปิดก็ไม่เป็นไร ฉันทหมาป่าใหญ่จะเป่าให้บ้านปลิว” หมาป่ากับลูกหมูพูดโต้ตอบกันไปมา โอมเพียง.....</p>	<p>วางบ้านฟาง</p>
<p>ลูกหมูวิ่งไปหาพี่ที่อยู่บ้านไม้ พี่ตัวที่สองรีบเปิดประตูให้น้องหมาป่าไล่มาติดๆ มาถึงบ้านไม้หมาป่ามือเท้าเอว ยืนมองแล้วพูดกับตัวเองว่า</p>	<p>ลูกหมู : “พี่เปิดประตูให้หนูหน่อยหมาป่ามา ๆ” หมาป่า: “อ้อ บ้านไม้แค่นี้รออะ ฉันทเป่าสองครั้งก็พังกแล้ว”</p>	<p>ชักหุ่น</p>
<p>หมาป่าเคาะประตูบ้านไม้ดัง ลูกหมูถาม หมาป่า</p>	<p>หมาป่า: “อ้อ บ้านไม้แค่นี้รออะ ฉันทเป่าสองครั้งก็พังกแล้ว” หมาป่า: “ก็อากๆๆ” ลูกหมู: “ใครมา” “หมาป่าเขี้ยววาวขอเข้าไป</p>	<p>ชักหุ่น</p>
<p>พุดจบหมาป่าก็เป่าบ้านไม้ครั้งแรกก็เซแล้ว พอครั้งที่สองก็</p>	<p>หน่อย เจ้าหมูตัวน้อยเปิดประตูให้ที” “ไม่เอาไปเป่ ออย่ามาจู้จี้ หมาป่าตัวดีไปให้ไกลๆ” “เอ๊ะอ้อ! ไม่เปิดก็ไม่เป็นไร ฉันทหมาป่าใหญ่จะเป่าให้บ้านปลิว”</p>	<p>วางบ้านไม้</p>

เนื้อเรื่อง	คำพูดของตัวละคร	การชักหุ่นและการวางฉาก
<p>พังทันทึ</p> <p>ลูกหมูพากันวิ่งไปหาบ้านของพี่ตัวโตเรียกให้มาเปิดประตูให้ลูกหมูทั้งสามตัวเข้าไปอยู่ในบ้านอิฐบ้านปูนโดยมีพี่บอกว่า</p> <p>แล้วหมูสามตัวก็ช่วยกันก่อไฟอยู่ในบ้านใช้หม้อกระทะใบใหญ่ต้มน้ำร้อน</p> <p>ส่วนหมาป่าวิ่งตามมาเห็นบ้านหลังใหญ่ก็ลองเป่าอยู่หลายครั้งจนรู้สึกเหนื่อย หมาป่ามันเหนื่อยมันนั่งข้างต้นไม้หน้าบ้านหอบแฮกๆเงยหน้าขึ้นมองเห็นควันไฟออกมาทางช่องไฟ</p> <p>หมาป่าคิดได้</p> <p>หมาป่าป็นขึ้นไปๆ จนถึงหลังคาบ้านใช้หัวมุดเข้าไปตรงช่องไฟ ในช่องไฟไม่มีที่จับทำให้หมาป่าหล่นลงไปถูกหม้อกระทะน้ำร้อนและก็ตายในที่สุด</p> <p>ลูกหมูทั้งสามตัวดีใจที่หมาป่าตาย บอกว่าไชโยๆ</p> <p>หมาป่าตายแล้วๆ และพากัน</p>	<p>ลูกหมู : “นี่น้องไม่ต้องกลัวนะ บ้านพี่แน่นหนาหมาป่ามันทำอะไรไม่ได้หรอก มาๆพี่จะพาก่อกองไฟ บ้านพี่ทำปองไฟไว้ด้วย ”</p> <p>หมาป่าคิด : “อ้อ ! เข้าทางปองไฟดีกว่า”</p>	<p>ชักหุ่น วางบ้านอิฐบ้านปูน</p> <p>ชักหุ่น</p>

เนื้อเรื่อง	คำพูดของตัวละคร	การชักหุ่นและการวางฉาก
<p>ร้องเพลงว่า</p> <p>แล้วลูกหมูสามตัวก็ช่วยกัน สร้างบ้านหลังใหม่ อีกสอง หลังที่เป็นบ้านปูนที่แข็งแรง และอยู่อย่างมีความสุขไม่มี หมาป่ามาใกล้อีกเลย</p>	<p>ลูกหมู 3 ตัว : “ไซโย ๆ ๆ เธอ คุ้มภัยได้เพราะเธอหัวใสมี ความคิดดีสร้างบ้านแข็งแรง อย่างนี้รอบคอบถ้วนถี่คิดคาด กาลไกล ลั่น หล่า ลั่น ๆ ลั่น ลา ๆ ๆ ๆ ๆ ๆ ๆ ๆ ”</p>	<p>ชักหุ่น</p>

ขั้นตอนที่ 3 เด็กพูดสรุปเนื้อเรื่องในนิทาน

เมื่อฟังนิทานจบเปิดโอกาสให้เด็กได้สนทนาพูดคุยซักถามและแสดงความคิดเห็น กระตุ้นให้เด็กกล้าพูด
กล้าแสดงออกเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและเปิดโอกาสให้เด็กได้เล่นหุ่นต่อจากครู โดยมีครูคอยเป็นผู้แนะนำการใช้หุ่น
และปล่อยให้เด็กได้เล่นโดยไม่จำกัดเวลา

สื่อการสอน

1. นิทานเรื่องลูกหมู 3 ตัว
2. หุ่นชักในตัวละคร หุ่นลูกหมู 3 ตัว , หุ่นแม่หมู , หุ่นหมาป่า
3. ฉากในเรื่องทำด้วยโต๊ะเตี้ยสี่เหลี่ยมใช้ผ้าคลุมทำฉากให้เข้ากับเนื้อเรื่องของนิทาน

รูปฉากบ้านแม่หมู

รูปฉากบ้านลูกหมูสามตัว

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการบอกชื่อตัวละครในเรื่อง
2. สังเกตการพูดเป็นประโยคจากเรื่องที่ฟัง
3. สังเกตการเล่าเรื่องได้ต่อเนื่อง

วิธีการดำเนินกิจกรรม

กิจกรรมการเล่านิทาน วันที่ 2 (นิทานเรื่อง ลูกหมู 3 ตัว)

ขั้นตอนที่ 1 จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในห้องเรียน

จัดบรรยากาศการพูดคุยสนทนาและครุพาเด็กร้องเพลงลูกหมู 3 ตัว โดยร้องว่า ลูกหมู 3 ตัว เป็นพี่น้องกันมันเดินทั้งวันเดินไปเดินมา อยากปีนต้นไม้ไปเก็บลูกกินอยากจะบินโฉบลูกไม้ป่า ไม่เป็นเลยได้แต่เดินมองมันเลยต้องเดินไปเดินมา ก้อก กี้ก ก้อก กี้ก ก้อก กี้ก ก้อก กี้ก ก้อก กี้ก ก้อก ครุพาเด็กร้องจนเด็กร้องได้

ขั้นตอนที่ 2 เด็กเล่นหุ่นชักอิสระ

1. ครูชักชวนเด็ก ๆ ให้เข้าเล่นมุมนิทานที่ครูเตรียมไว้ โดยอธิบายการใช้หุ่น และเสนอข้อตกลงร่วมกันในการใช้หุ่น
2. ครูให้เด็กเล่นหุ่นที่ครูเตรียมไว้โดยไม่จำกัดเวลา เพื่อให้เด็กได้เล่นเลียนแบบครูล่านิทานอย่างสนุกสนาน

ขั้นตอนที่ 3 เด็กเล่นเลียนแบบตัวละครลูกหมู 3 ตัว

ให้เด็กได้ลองเล่นบทบาทสมมติของตัวละครในนิทานเรื่องลูกหมู 3 ตัว ครูคอยสังเกตการใช้คำพูดเลียนแบบตัวละคร และใช้คำพูดของตนเองตามความเข้าใจตั้งแต่ต้นจนจบเรื่อง

สื่อการสอน

1. นิทานเรื่องลูกหมู 3 ตัว
2. หุ่นชักในตัวละคร หุ่นลูกหมู 3 ตัว , หุ่นแม่หมู , หุ่นหมาป่า
3. ฉากในเรื่องทำด้วยโต๊ะเตี้ยสี่เหลี่ยมใช้ผ้าคลุมทำฉากให้เข้ากับเนื้อเรื่องในนิทาน

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการบอกชื่อตัวละครในเรื่อง
2. สังเกตการพูดเป็นประโยคจากเรื่องที่ฟัง
3. สังเกตการเล่าเรื่องได้ต่อเนื่อง

วิธีการดำเนินกิจกรรม

กิจกรรมการเล่านิทาน วันที่ 3 (นิทานเรื่อง ลูกหมู 3 ตัว)

ขั้นตอนที่ 1 จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในห้องเรียน

1. ครูจัดบรรยากาศให้สนุกสนานเพื่อกระตุ้นให้เด็กอยากเข้าร่วมกิจกรรมโดยพาเด็กร้องเพลง ลูกหมู 3 ตัว และชักชวนเด็กเข้ามุนิทาน
2. ครูและเด็กร่วมกันสนทนาการเล่านิทานลูกหมู 3 ตัว โดยครูถามเด็กถึงเรื่องราวของนิทาน และถามเด็กว่าอยากฟังนิทานอีกไหม

ขั้นตอนที่ 2 ครูเล่านิทานประกอบหุ่นชักให้เด็กฟัง

1. ครูเล่านิทานประกอบหุ่นชักเรื่องลูกหมู 3 ตัว พร้อมกับชักหุ่นตามจังหวะ ใช้น้ำเสียงชัดเจน ชัดคำให้เด็กได้ฟังคำพูดต่อเนื่องเป็นเรื่องราว

ขั้นตอนที่ 3 ครูใช้คำถามกระตุ้นให้เด็กตอบในเรื่องที่เกี่ยวกับนิทาน

1. เมื่อนิทานจบครูใช้คำถามกระตุ้นให้เด็กได้ตอบ และแสดงความคิดเห็นเป็นการให้เด็กได้พูดเพื่อทบทวนเรื่องราวของนิทานเช่น
  - นิทานเรื่องนี้มีตัวละครใดบ้าง
  - เด็กๆ ชอบนิทานเรื่องนี้ไหม
  - ชอบตัวละครชื่ออะไร

ขั้นตอนที่ 4 ครูแนะนำการใช้หุ่นและเปิดโอกาสให้เด็กได้ใช้หุ่นประกอบการเล่านิทาน

ครูแนะนำการใช้หุ่น และเปิดโอกาสให้เด็กได้เล่านิทานต่อจากครู โดยใช้หุ่นชักเป็นสื่อในการเล่า และเปิดโอกาสให้เด็กได้ใช้คำพูดของตัวละครพูดถึงเนื้อเรื่องเพื่อเล่าต่อด้วยตนเองและมีความคิดต่อยอดจากครูได้

สื่อการสอน

1. นิทานเรื่องลูกหมู 3 ตัว
2. หุ่นชักในตัวละคร หุ่นลูกหมู 3 ตัว, หุ่นแม่หมู, หุ่นหมาป่า
3. ฉากในเรื่องทำด้วยโต๊ะเตี้ยสี่เหลี่ยมใช้ผ้าคลุมทำฉากให้เข้ากับเนื้อเรื่องในนิทาน

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการบอกชื่อตัวละครในเรื่อง
2. สังเกตการพูดเป็นประโยคจากเรื่องที่ฟัง
3. สังเกตการเล่าเรื่องโต้ตอบ

วิธีการดำเนินกิจกรรม

กิจกรรมการเล่านิทาน วันที่ 4 (นิทานเรื่อง ลูกหมู 3 ตัว)

ขั้นตอนที่ 1 จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในห้องเรียน

1. ครูจัดสภาพแวดล้อมในการเล่านิทานโดยจัดฉากให้ดูน่าสนใจและครูจัดชวนให้เด็กได้เข้าเล่นมุมนิทาน
2. ครูตั้งข้อตกลงว่าครูจะหาคนมาช่วยเล่านิทานต่อจากครูและครูขออาสาสมัครมาช่วยครู

ขั้นตอนที่ 2 ครูเล่านิทานแล้วให้เด็กเล่าต่อจากที่ครูเล่า

1. ครูเล่านิทานโดยใช้หุ่นชักประกอบการเล่าเฉพาะตอนแรก พอถึงตอนหมาป่าไล่หมูครูเปลี่ยนให้เด็กได้เล่าโต้ตอบกันระหว่างหมาป่ากับหมู ตอนไหนเด็กพูดผิดครูช่วยเสริมคำพูดให้ถูกต้องและแนะนำการชักหุ่นให้ถูกวิธี

ขั้นตอนที่ 3 เด็กและครูร่วมกันทบทวนนิทาน

1. เมื่อนิทานจบครูให้คำชมเชยแสดงถึงความกล้าหาญของเด็ก
2. ครูและเด็กทบทวนเรื่องราวของนิทาน โดยเล่าเรื่องลำดับเหตุการณ์และตั้งคำถาม
  - เด็กๆ ชอบบ้านหลังไหนมากที่สุด
  - เด็กๆ คิดว่าหมูที่สร้างบ้านฟางมีนิสัยอย่างไร
  - เด็กๆ คิดว่าหมูที่สร้างบ้านอิฐมีนิสัยอย่างไร

ขั้นตอนที่ 4 เด็กเล่านิทานประกอบหุ่นชัก

เปิดโอกาสให้เด็กได้ใช้นิทานและเล่านิทานประกอบหุ่นชักต่อจากครู

สื่อการสอน

1. นิทานเรื่องลูกหมู 3 ตัว
2. หุ่นชักในตัวละคร หุ่นลูกหมู 3 ตัว, หุ่นแม่หมู, หุ่นหมาป่า
3. ฉากในเรื่องทำด้วยโต๊ะเตี้ยสี่เหลี่ยมใช้ผ้าคลุมทำฉากให้เข้ากับเนื้อเรื่องในนิทาน

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการบอกชื่อตัวละครในเรื่อง
2. สังเกตการพูดเป็นประโยคจากเรื่องที่ฟัง
3. สังเกตการเล่าเรื่องได้ต่อเนื่อง

วิธีการดำเนินกิจกรรม

กิจกรรมการเล่านิทาน วันที่ 5 (นิทานเรื่อง ลูกหมู 3 ตัว)

ขั้นตอนที่ 1 จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในห้องเรียน

ครูจัดบรรยากาศที่ดีในมุมนิทานโดยจัดเตรียมหุ่นชัก และฉากบ้านลูกหมู 3 ตัว เตรียมในการเล่านิทาน โดยครูพาเด็กร้องเพลง ลูกหมู 3 ตัว และเด็กก็ร้องได้ทุกคน

ขั้นตอนที่ 2 ทหาอาสาสมัครออกมาเล่านิทานประกอบหุ่นชัก

1. ครูขออาสาสมัครมาเล่านิทานเท่าจำนวนตัวละครมีลูกหมู 3 ตัว แม่หมู หมาป่า
2. เด็กจับหุ่นชักตามที่ครูแนะนำ และเล่านิทานให้เพื่อนฟังชักหุ่นตามจังหวะเหมือนที่ครูเคย

สอน

ขั้นตอนที่ 3 ครูให้คำชมเชยเด็กที่ออกมาเล่านิทานประกอบหุ่นชัก

1. เมื่อนิทานจบครูให้คำชมเชยเด็กที่เป็นคนเก่งกล้าแสดงออกได้เหมาะสม
2. เด็กมีความกระตือรือร้นที่จะสนทนาร่วมกับครูและเข้าเล่นมุมนิทานอย่างสนุกสนาน

ขั้นตอนที่ 4 เด็กและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับเนื้อเรื่องของนิทาน

ครูและเด็กร่วมกันสนทนาในเนื้อเรื่องของนิทานเรื่องลูกหมู 3 ตัว และให้เด็กแสดงความคิดเห็น

- ทำไมบ้าน 3 หลังจึงไม่เหมือนกัน
- เด็กๆ ชอบบ้านหลังไหน
- ทำอย่างไรจึงจะได้บ้านที่ตัวเองชอบ

ขั้นที่ตอนที่ 5 เด็กและครูร่วมกันสรุปเรื่องราวของนิทาน

เด็กและครูช่วยกันสรุปเรื่องราว เปิดโอกาสให้เด็กได้เล่าและอธิบายเหตุการณ์ร่วมกัน และให้กำลังใจชื่นชมในการแสดงออกและมีส่วนร่วมของทุกๆ คน

กิจกรรมต่อเนื่อง เด็กวาดรูปตัวละคร

1. ครูวาดรูปตัวละครในเรื่อง บนกระดาน และเขียนชื่อกำกับแต่ละตัว
2. ให้เด็กวาดรูปตัวละครที่เด็กชอบและเขียนชื่อตัวละครนั้นเพื่อฝึกให้เด็กอ่านและพูด

คำศัพท์ให้คุ้นเคย

สื่อการสอน

1. นิทานเรื่องลูกหมู 3 ตัว
2. หุ่นชักในตัวละคร หุ่นลูกหมู 3 ตัว , หุ่นแม่หมู , หุ่นหมาป่า
3. ฉากในเรื่องทำด้วยโต๊ะเตี้ยสี่เหลี่ยมใช้ผ้าคลุมทำฉากให้เข้ากับเนื้อเรื่องของนิทาน

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการบอกชื่อตัวละครในเรื่อง
2. สังเกตการพูดเป็นประโยคจากเรื่องที่ฟัง
3. สังเกตการเล่าเรื่องได้ต่อเนื่อง

นิทานเรื่อง ลูกหมูสามตัว
เป็นนิทานที่มีสัตว์เป็นตัวเอกเพื่อเปรียบเทียบชีวิตเรื่องราวเกี่ยวกับมนุษย์

ผู้แต่งเรื่องและภาพ คิมิกะ วรรษะเบะ

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีครอบครัวหมูครอบครัวหนึ่ง มีลูกอยู่สามตัว ลูกหมูกำลังชนไม่มีความรับผิดชอบแม่หมูจะอย่างไรดีนี่? แม่หมูกัด และแล้วแม่หมูก็คิดว่าควรจะให้ลูกทั้งสามตัวแยกบ้านกันดีกว่าและแม่หมูก็เรียกลูกหมูมาและบอกว่า “ลูกๆ โตแล้วควรจะไปสร้างบ้านเป็นของตัวเองได้แล้วนะจ๊ะ” ลูกหมูรับปาก “ครับแม่ ค่ะแม่” และแล้วลูกหมูสามตัวก็แยกย้ายกันไปสร้างบ้านซึ่งอยู่บริเวณใกล้เคียงกัน ลูกหมูตัวพี่ที่หนึ่งบอกกับน้องว่า “นี่น้องๆ พี่อยากได้บ้านอิฐบ้านปูน น้องว่าอย่างไรจ๊ะ” น้องตัวที่สองบอกว่า โอ๊ยฉันไม่เอาหรอก ฉันนะชอบบ้านไม้ทำเสาสูงๆ ไว้ให้ลมพัดเย็นๆ และก็ทำเสร็จเร็วด้วย ส่วนน้องตัวที่สามซึ่งเป็นตัวเล็กสุดบอกว่าฉันนะไม่เอาทั้งบ้านไม้บ้านปูน ฉันอยากได้บ้านฟาง” และแล้วลูกหมูสามตัวก็แยกย้ายกันไปสร้างบ้าน ลูกหมูตัวพี่ที่หนึ่งไปสร้างบ้านด้วยอิฐด้วยปูนหลังใหญ่โดยให้เหตุผลว่าจะสร้างบ้านให้มีความมั่นคงปลอดภัย และไม่ลืมนะที่จะทำป้อมไฟเพื่อระบายนกไฟไม่ให้รบกวนอ้าว เขาใช้เวลานานมากแต่ก็ไม่ยอมย่อท้อ ส่วนน้องตัวที่สองก็พยายามหาไม้มาสร้างบ้านซึ่งก็ไม่อยากนัก ส่วนน้องตัวเล็กสุดก็ไปหาไม้ไผ่มาสามลำ มัดปลายเข้าด้วยกันทำเป็นเสาสามเสาแล้วหาฟางมาผูกเป็นหลังคาและรอบข้างลูกหมูตัวที่สามทำอยู่ไม่นานก็เสร็จ “ลูกอยู่ได้แล้ว” ลูกหมูทุกตัวสร้างบ้านเสร็จแล้วพี่ตัวโตชวนน้องว่า “นี่น้องๆ เรามาฉลองบ้านใหม่กันเถอะ” ลูกหมูสามตัวฉลองบ้านใหม่อย่างมีความสุข ทำขนมกินและร้องเพลงร่วมกันว่า “ลูกหมูสามตัวเป็นพี่น้องกัน มันเดินกันทั้งวันเดินไปเดินมา อยากปีนต้นไม้ไปเก็บลูกกิน อยากจะบินโฉบลูกไม้ป่าไม่เป็นเลยได้แต่เดินมอง มันเลยต้องเดินไปเดินมา ก่อ ก๊ก ก่อ ก๊ก ก่อ ก๊ก ก่อ ก๊ก ก่อ ก๊ก” ขณะที่ลูกหมูสามตัวกำลังสนุกสนานกันอยู่นั้น มีหมาป่าตัวใหญ่หิวโซเดินผ่านมาได้กลิ่นขนมของลูกหมูสามตัวเข้า หมาป่าแอบมองด้วยความหิวน้ำลายไหลย่อยและบอกว่า “ข้าจะกินให้หมดทั้งสามตัวเลย” แล้วหมาป่าก็กระโจนเข้าไปหาลูกหมูสามตัว ลูกหมูสามตัววิ่งเข้าบ้านตัวเอง หมาป่าวิ่งตามมาเห็นลูกหมูวิ่งเข้าบ้าน หมาป่าเลือกที่จะตามลูกหมูตัวที่มีบ้านฟางก่อน โดยเคาะประตูดัง “ก๊อก ๆ ๆ หมูน้อยถามว่าใครมา หมาป่าเขี้ยวยาวขอเข้าไปหน่อย เจ้าหมูตัวน้อยเปิดประตูให้ที่ หมูน้อยตอบว่าไม่เอาไปไป ออย่ามาจู้จี้ หมาป่าตัวดีไปให้ไกล ๆ เอ๊ะ ออ ไม่เปิดก็ไม่เป็นไรฉันหมาป่าใหญ่จะเป่าให้บ้านปลิว” พุดจบหมาป่าก็สุดลมเข้าห้องและก็เป่าบ้านฟางพังทันที หมูน้อยวิ่งหนีหมาป่าไปบ้านไม้และเรียกพี่ให้เปิดประตู หมาป่าไล่มาติดๆ เคาะประตูดัง “ก๊อก ๆ ๆ หมูน้อยถามว่าใครมา หมาป่าเขี้ยวยาวขอเข้าไปหน่อย เจ้าหมูตัวน้อยเปิดประตูให้ที่ หมูน้อยตอบว่า ไม่เอาไปไป ออย่ามาจู้จี้ หมาป่าตัวดีไปให้ไกล ๆ เอ๊ะ ออ ไม่เปิดก็ไม่เป็นไร ฉันหมาป่าใหญ่จะเป่าให้บ้านปลิว” พุดจบหมาป่าก็สุดลมเข้าห้องแล้วเป่าครั้งแรกบ้านไม้ก็เซ และเมื่อเป่าครั้งที่สองบ้านไม้ก็พังทันที ลูกหมูสองตัววิ่งไปหาพี่

ตัวโตที่สร้างบ้านอิฐบ้านปูน พี่เปิดประรับแล้วบอกว่า” น้องๆไม่ต้องกลัวบ้านพี่หลังใหญ่แน่นอนหมาหมาป่าเอาไม่ได้หรอก” หมาป่าวิ่งตามมาตืดๆ มาเห็นบ้านหลังใหญ่มันแหงนหน้าขึ้นมอง แล้วเคาะประตูหลายครั้งแต่หมูน้อยก็ไม่ได้เปิดประตู หมาป่าเฝ้าบ้านหลายครั้งจนเหนื่อยหอบและนั่งพักอยู่หน้าบ้าน ลูกหมูสามตัวแอบมองดูอยู่ในบ้านเห็นหมาป่านั่งเหนื่อยลึนห้อย พี่จึงชวนน้องไปก่อไฟใช้หม้อกระทะใบใหญ่ต้มน้ำร้อน ทันใดนั้นหมาป่าก็เหลือบมองเห็นควันไฟออกมาทางช่องไฟ หมาป่าคิดได้รีบปีนขึ้นไปบนหลังคาบ้านแล้วใช้หัวมุดลงไปนอนช่องไฟ ตรงช่องไฟไม่มีที่จับหมาป่าหล่นลงใส่หม้อกระทะน้ำร้อนร้องด้วยความเจ็บปวดแล้วขาดใจตาย ลูกหมูสามตัวดีใจและร้องเพลง “ไชโย ๆ ๆ เราคุ้มภัยได้เพราะเธอหัวใส มีความคิดดีสร้างบ้านแข็งแรงอย่างนี้รอบคอบถ้วนถี่คิดคาคากไกล ลึนหล่าลึน ๆ ๆ ๆ ลา ลึนหล่าลึน ๆ ๆ ๆ ลาลึนหล่าลึน ๆ ๆ ๆ ลา ลึนหล่าลึน ๆ ๆ ลา” แล้วลูกหมูสามตัวก็ช่วยกันสร้างบ้านอิฐบ้านปูนอีกสองหลัง แล้วก็อยู่กันอย่างมีความสุข ไม่มีหมาป่ามาใกล้อีกเลย

แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นซึก
ต่อความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย
นิทานเรื่องลูกหมู 3 ตัว ชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558

สาระสำคัญ

การจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นซึกในสัปดาห์ที่ 5 เป็นการทบทวนการเล่านิทาน เรื่องที่ครูได้ทำกิจกรรมในการเล่ามาจนครบ เพื่อเป็นการฝึกการใช้คำพูดและประเมินการพัฒนาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย ครูจัดมุมให้เด็กได้ใช้ในการเล่านิทานประกอบหุ่นซึกโดยครูไม่ได้เข้าไปช่วยเหลือ เพียงเป็นผู้สังเกตการณ์และประเมินผลที่เด็กได้ฝึกเล่านิทานประกอบหุ่นซึก ครบ 4 เรื่อง

วันที่ 1 ครูจัดมุมนิทานเรื่องลูกหมู 3 ตัว พร้อมฉากเตรียมให้เด็กได้เข้าไปใช้

วันที่ 2 ใช้นิทานเรื่องต้องจอมพลัง จัดมุมนิทานไว้ให้เด็กได้เล่นครูกอยสังเกตการณ์สนทนาของเด็กการเล่านิทาน

วันที่ 3 ครูเตรียมนิทานเรื่องนกพิราบกับกาเจ้าเล่ห์ เตรียมฉากไว้ให้เด็กได้จัดฉากการวางเอง

วันที่ 4 ครูวางหุ่นนิทานเรื่องนางเสีงพร้อมฉากไว้ข้างโต๊ะเปิดโอกาสให้เด็กได้จัดวางอุปกรณ์ในการเล่านิทานเอง

วันที่ 5 ครูนำหุ่นซึกทุกตัวในนิทาน 4 เรื่องมาให้เด็กดูโดยการวางรวมกัน และให้เด็กทายว่า หุ่นแต่ละตัวที่ครูจับมาให้ดูเป็นหุ่นนิทานเรื่องอะไรชื่อตัวละครว่าอย่างไร เพื่อให้เด็กได้ฝึกคิดใช้ความจำในเนื้อเรื่องของนิทานและบทบาทของตัวตัวละครนั้น

จุดประสงค์

1. เด็กปฐมวัยสามารถบอกชื่อตัวละครได้
2. เด็กปฐมวัยสามารถพูดแต่งประโยคได้
3. เด็กปฐมวัยสามารถพูดเล่าเรื่องได้

วิธีการดำเนินกิจกรรม

กิจกรรมการเล่านิทาน วันที่ 1 (นิทานเรื่อง ลูกหมู 3 ตัว)

ขั้นตอนที่ 1 จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในห้องเรียน

จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในห้องเรียนโดยพาเด็กร้องเพลงลูกหมู 3 ตัว จัดมุนิทาน และเตรียมหุ่นซึกในนิทานเรื่อง ลูกหมู 3 ตัว พร้อมจัดฉากวางไว้ เตรียมพร้อมที่จะให้เด็กได้เล่านิทาน และสร้างข้อตกลงระหว่างเด็กและครู ในการเล่านิทาน

ขั้นตอนที่ 2 เด็กเข้ามุนิทาน เลือกตัวละครหุ่นซึกและเล่นอิสระ

1. ครูให้เด็กได้เข้าไปเล่นมุนิทานตามใจชอบของเด็กเลือกตัวละครหุ่นซึกที่เด็กอยากเป็น และฝึกพูดเลียนแบบครู และตั้งกติกาในการเล่น เด็กๆต้องรู้จักรอคอยเราจะเป็นทั้งผู้ชมและผู้แสดง ไปพร้อมๆ กัน

2. ครูปล่อยให้เด็กได้ลองเล่นหุ่นและจัดฉากเองโดยเปิดโอกาสให้เด็กได้เล่นทุกคนทำตามข้อตกลงก่อนเล่น

สื่อการสอน

1. นิทานเรื่องลูกหมู 3 ตัว
2. หุ่นซึกในตัวละคร หุ่นลูกหมู 3 ตัว , หุ่นแม่หมู , หุ่นหมาป่า
3. ฉากในเรื่องทำด้วยโต๊ะเตี้ยสี่เหลี่ยมใช้ผ้าคลุมทำฉากให้เข้ากับเนื้อเรื่องของนิทาน
4. เพลงลูกหมู 3 ตัว

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการณ์เล่านิทานโดยมีการต่อเนื่องของเรื่องราว
2. สังเกตการบอกชื่อตัวละครในเรื่อง
3. สังเกตการพูดเป็นประโยคจากเรื่องที่ฟัง
4. สังเกตการเล่าเรื่องได้ต่อเนื่อง

วิธีการดำเนินกิจกรรม

กิจกรรมการเล่านิทาน วันที่ 2 (นิทานเรื่อง ตองจอมพลัง)

ขั้นตอนที่ 1 จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในห้องเรียน

1. ครูนำเด็กโดยร้องเพลงกินผักกินถั่วและถามเด็กว่าเป็นเพลงอะไรเราเคยร้องในนิทานเรื่องอะไร
2. ครูนำหุ่นมาให้เด็กเลือกว่าหุ่นตัวไหนที่อยู่ในนิทานเรื่องตองจอมพลังและนำมาฉากมาให้เด็กเล่นในการเล่านิทานการวางฉากเองจัดตัวละครเหมือนที่ครูเคยพาทำ
3. ปลอ่ยให้เด็กได้เล่นบทบาทสมมติในการเล่านิทานเรื่องตองจอมพลังโดยตั้งข้อตกลงในการเล่านิทาน แนะนำการวางหุ่น การชักที่ถูกต้องวิธี

สื่อการสอน

1. นิทานเรื่องตองจอมพลัง
2. หุ่นชักในตัวละคร ตอง พ่อ แม่ ซุปเปอร์แมน
3. ฉากในเรื่องทำด้วยโต๊ะเตี้ยสี่เหลี่ยมใช้ผ้าคลุมทำฉากให้เข้ากับเนื้อเรื่องในนิทาน
4. เพลงกินผักกินถั่วเรา บวบ ถั่วฝักยาว ผักกาดขาว แดงกวา คะน้า กวางตุ้ง ผักบั้ง โหระพา มะเขือเทศสีดา ฟักทอง กะหล่ำปลี

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการณ์เล่านิทานโดยมีการต่อเนื่องของเรื่องราว
2. สังเกตการบอกชื่อตัวละครในเรื่อง
3. สังเกตการพูดเป็นประโยคจากเรื่องที่ฟัง
4. สังเกตการเล่าเรื่องได้ต่อเนื่อง

วิธีการดำเนินกิจกรรม

กิจกรรมการเล่านิทาน วันที่ 3 (นิทานเรื่อง นกพิราบกับกาเจ้าเล่ห์)

ขั้นตอนที่ 1 จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในห้องเรียน

1. ครูจัดบรรยากาศให้สนุกสนานเพื่อกระตุ้นให้เด็กอยากเข้าร่วมกิจกรรมโดยพาเด็กท่องคำคล้องจอง กาเอ๋ยกาดำ รู้จำรู้จักรักเพื่อน ได้เหยื่อพ่อแม่ไม่แซ่เขื่อน รีบเตือนพวกพ้องร้องเรียกมา เกลื่อนกลุ่มรุ่มล้อมพร้อมพริก น่ารักน้ำใจกระไรหนา การเผื่อแม่แม่หนูจงดูกา มันโอบอารีรักน่ารัก เอ๋ย และเด็กก็ท่องได้ทุกคน

2. ครูและเด็กร่วมกันสนทนาการเล่นิทานเรื่องนกพิราบกับกาเจ้าเล่ห์ โดยอธิบายถึงนิสัยของกาที่อยู่ในิทาน แต่อีกบางตัวก็นิสัยดี ในนิทานเราจะพูดถึงกาที่นิสัยไม่ดี

ขั้นตอนที่ 2 ทหาสาสมัครออกมเล่นิทานประกอบหุ่นขี้ก

1. ครูขอคนเก่งมาเล่นิทานให้เพื่อนฟังโดยขอตัวละครมา 3 ตัว ใครอยากเป็นตัวไหนครูขอให้เลือกเอาได้ พร้อมแนะนำการชักหุ่น และเปลี่ยนคนเล่าต่อไปเรื่อยๆ เมื่อนิทานจบลง

ขั้นตอนที่ 3 เด็กเล่นหุ่นขี้กอิสระ

1. ครูคอยสังเกตการเล่นิทานของเด็กพร้อมกับให้โอกาสในการใช้หุ่นขี้กอย่างอิสระ

สื่อการสอน

1. นิทานเรื่องนกพิราบกับกาเจ้าเล่ห์
2. หุ่นขี้กในตัวละคร หุ่นนกพิราบ อีกา พ่อครัว
3. ฉากในเรื่องทำด้วยโต๊ะเตี้ยสี่เหลี่ยมใช้ผ้าคลุมทำฉากให้เข้ากับเนื้อเรื่องในนิทาน
4. คำคล้องจอง กาเอ๋ยกาดำ

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการเล่นิทานประกอบหุ่นขี้ก
2. สังเกตการบอกชื่อตัวละครในเรื่องที่ฟัง
3. สังเกตการพูดเป็นประโยคจากเรื่องที่ฟัง
4. สังเกตการเล่าเรื่องได้ต่อเนื่อง

วิธีการดำเนินกิจกรรม

กิจกรรมการเล่นิทาน วันที่ 4 (นิทานเรื่อง นางเสีอง)

ขั้นตอนที่ 1 จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในห้องเรียน

1. ครูจัดสภาพแวดล้อมในการเล่นิทานโดยจัดฉากให้ดูน่าสนใจและครูชักชวนให้เด็กได้เข้าเล่นมุนิทาน

ขั้นตอนที่ 2 ทหาสาสมัครออกมเล่นิทานประกอบหุ่นขี้ก

ครูตั้งข้อตกลงว่าครูจะทหาสาสมัครมาช่วยเล่นิทานให้เพื่อนฟัง และครูพาเด็กร้องเพลงงูลงรุ เพื่อให้เด็กมีสมาธิที่ดีในการฟังนิทาน

ขั้นตอนที่ 3 เด็กเปลี่ยนกันเล่นิทาน

เปิดโอกาสให้เด็กได้เล่นิทานและเปลี่ยนกันเล่าตามความสนใจของเด็ก

ขั้นตอนที่ 4 ครูทบทวนนิทานและตั้งคำถามเกี่ยวกับการเล่านิทาน

ครูทบทวนนิทานและตั้งคำถามเกี่ยวกับการเล่านิทาน

1. เด็กๆ คิดว่านิทานเรื่องนางเงือกสอนอะไร
2. การที่นางเงือกหายตาบอดและได้ลูกชายกลับมาเพราะนางเป็นคนอย่างไร

สื่อการสอน

1. นิทานเรื่องนางเงือก
2. หุ่นชักในตัวละคร หุ่นนางเงือก ลูกชาย เทวดา
3. ฉากในเรื่องทำด้วยโต๊ะเตี้ยสี่เหลี่ยมใช้ผ้าคลุมทำฉากให้เข้ากับเนื้อเรื่องในนิทาน

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการบอกชื่อตัวละครในเรื่อง
2. สังเกตการพูดเป็นประโยคจากเรื่องที่ฟัง
3. สังเกตการเล่าเรื่องได้ต่อเนื่อง

วิธีการดำเนินกิจกรรม

กิจกรรมการเล่านิทาน วันที่ 5 รวมนิทาน 4 เรื่อง

ขั้นตอนที่ 1 ครูนำนิทานหุ่นชัก มาทั้ง 4 เรื่อง ให้เด็กบอกชื่อตัวละครให้ตรงกับเนื้อเรื่อง

ครูนำหุ่นในนิทานมาทั้ง 4 เรื่อง และถามให้เด็กบอกชื่อตัวละครและบทบาทของตัวละคร เพื่อฝึกการจำและการใช้คำพูดที่เด็กชอบโดยให้แสดงความคิดเห็นทุกคนถ้าคนไหนไม่กล้าพูดครูก็กระตุ้นถามให้กล้าบอกและร่วมสนทนากับเพื่อนได้

ขั้นตอนที่ 2 เด็กและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับตัวละคร

เด็กและครูร่วมสนทนาถึงตัวหุ่น ในการมองภาพให้เป็นไปตามจินตนาการ ว่าตัวนี้คือหมูนส่วนประกอบในใบหน้าหมูมีอะไรบ้าง และควรอยู่ส่วนไหนของใบหน้าและหุ่นตัวอื่นๆ เช่น อีกามีสีอะไรมีลักษณะอย่างไร

ขั้นตอนที่ 3 ครูถามคำถามเกี่ยวกับตัวละครโดยวาดภาพตามลักษณะที่เด็กบอก

ครูใช้คำถามกับเด็กๆ เกี่ยวกับตัวละครและวาดภาพในกระดานให้เด็กดูและถามว่ากามีรูปร่างอย่างไรและครูวาดตามที่เด็กบอกให้ออกมาตามจินตนาการของเด็ก

ขั้นตอนที่ 4 เด็กวาดภาพต่อเติมรูปร่างตามจินตนาการ

ครูเตรียมกระดาษให้เด็กโดยวาดส่วนหน้าให้เด็กและแนะนำการวาดภาพของหุ่นตัวที่เด็กชอบตัวไหนก็ได้ไม่จำกัดความคิด ให้เด็กต่อเติมรูปร่างตามจินตนาการ

ขั้นที่ตอนที่ 5 เด็กนำเสนอผลงานให้เพื่อนและครูฟัง

เมื่อวาดภาพเสร็จครูให้เด็กได้ออกไปพูดนำเสนอผลงานของตัวเองให้เพื่อนฟัง เล่าเรื่องภาพที่วาดและเรื่องราวของรายละเอียดว่าเป็นภาพอะไรอยู่ในนิทานเรื่องไหนในเนื้อเรื่องพูดว่าอย่างไร และเด็กประทับใจตอนไหนถ้าเด็กพูดเพี้ยนจากครูเล่าไม่ถือว่าผิด โดยให้คิดเป็นความเข้าใจของเด็กที่สามารถสื่อสารได้

สื่อการสอน

หุ่นนิทานทั้ง 4 เรื่อง มีลูกหมี 3 ตัว, ต่อมจอมพลัง, นกพิราบกับกาเจ้าเล่ห์, นางเสีง
กระดาษวาดภาพ

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการบอกชื่อตัวละครในเรื่อง
2. สังเกตการพูดเป็นประโยคจากเรื่องที่ฟัง
3. สังเกตการเล่าเรื่องได้ต่อเนื่อง

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นขี้กิ้งที่ส่งเสริม

ความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย

ขั้นที่ 1 ครูจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมให้เด็กมีส่วนร่วม โดยให้เด็กได้ช่วยกันจัดมมุนิทาน วางฉากให้เข้ากับเนื้อเรื่องของนิทานในแต่ละสัปดาห์ สร้างความคุ้นเคยโดยการพูดคุยสนทนาระหว่างเด็ก

ขั้นตอนที่ 2 ครูนำหุ่นซึกเป็นสื่อกระตุ้นให้เด็กสนใจและเริ่มเล่านิทานโดยใช้หุ่นซึก ประกอบการเล่าให้เด็กฟังซ้าๆ และซึกหุ่นตามบทตัวละครและหยุดเล่าในบางตอนเพื่อให้เด็กได้คาดเดาเรื่องต่อได้

ขั้นตอนที่ 3 เมื่อฟังนิทานจบเปิดโอกาสให้เด็ก ได้สนทนา พุดคุย ชักถามและแสดงความ
คิดเห็นกระตุ้นให้เด็กกล้าพูดกล้าแสดงออกเกี่ยวกับเรื่องที่ฟัง

ขั้นตอนที่ 4 ใช้นิทานประกอบหุ่นชักเป็นสื่อกระตุ้นให้เด็กพูดถึงเนื้อเรื่องเพื่อเล่าต่อด้วยตนเอง และมีความคิดต่อยอดต่อจากครูได้

ขั้นตอนที่ 5 เปิดโอกาสให้เด็กได้ลองใช้หุ่นต่อจากครู และเลียนแบบการเล่า เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับเด็กได้ใช้คำพูดใหม่ที่ถูกต้องโดยการจัดมุนิทานพร้อมหุ่นชักและเตรียมฉากไว้ให้เข้ากับเนื้อเรื่องของนิทานเพื่อให้เด็กได้เล่นเมื่อฟังนิทานจบ

คู่มือดำเนินการวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย

1. หลักการและเหตุผล

การจัดกิจกรรมที่สามารถส่งเสริมความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัยอายุระหว่าง 5-6 ปี ซึ่งเป็นวัยที่มีพัฒนาการทางการพูดสูง เด็กวัยนี้สามารถสร้างจินตนาการทางการพูดได้เป็นอย่างดี ถ้าผู้ดูแลใกล้ชิดได้ให้คำแนะนำและครูผู้ดูแลได้จัดกิจกรรมที่เหมาะสมให้กับเด็กได้ใช้โครงสร้างของประโยคที่หลายรูปแบบในการแสดงความรู้สึกด้วยคำพูด เพื่อส่งเสริมการพูดของเด็กปฐมวัยดังที่

พลสุข สุขเสรีฐ (2551, น. 53) กล่าวว่า กิจกรรมที่ส่งเสริมความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัย มีกิจกรรมหลากหลายที่ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยที่สามารถจัดได้หลากหลายวิธี ได้แก่ การเล่านิทาน การสนทนา การสนทนาอภิปราย การเล่นเกมบทบาทสมมติ การสาธิต การทดลอง การศึกษานอกสถานที่ การร้องเพลง เล่นเกม การท่องคำคล้องจอง การจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม การเล่าของตนเอง และการทำท่าทางประกอบเพลง และผู้วิจัยได้ใช้การเล่านิทานประกอบหุ่นซั๊กเป็นเครื่องมือที่จะส่งเสริมความสามารถทางการพูดทุกรูปแบบ เช่น การพูด คำศัพท์ พูดเป็นประโยค พูดเล่าเรื่องซึ่งในการจัดกิจกรรมเหล่านี้ผู้วิจัยได้ทำแบบประเมินเพื่อให้รู้ว่าการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นซั๊กนั้นมีผลต่อการพัฒนาความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัยมากน้อยเพียงใด

แบบวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย ฉบับนี้เป็นคู่มือที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นเพื่อวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย โดยได้คัดเลือกกิจกรรมในการวัดที่มีความเหมาะสมกับวัยของเด็กและแบบวัดก็ใช้รูปภาพที่มีความคมชัดดูง่ายสอดคล้องกับตัวละครในนิทาน เพื่อให้เด็กได้ฝึกการใช้คำศัพท์และเรียนรู้การเรียงประโยคที่มีความหมาย หรือเล่าเรื่องราวในเหตุการณ์ได้เข้าใจซึ่งผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าแบบวัดความสามารถในการพูดฉบับนี้จะเป็นประโยชน์และเป็นแนวทางสำหรับผู้ที่กำลังศึกษาหรือสนใจเกี่ยวกับกิจกรรมการส่งเสริมความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยได้

2. จุดประสงค์

เพื่อวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย

3. องค์ประกอบ

แบบวัดนี้เป็นแบบวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย มีจำนวน 3 ชุด

ชุดที่ 1	แบบวัดความสามารถในการพูดคำศัพท์	มี 10 ข้อ	20	คะแนน
ชุดที่ 2	แบบวัดความสามารถในการพูดแต่งประโยค	มี 5 ข้อ	15	คะแนน
ชุดที่ 3	แบบวัดความสามารถในการพูดเล่าเรื่อง	มี 2 ข้อ	10	คะแนน

4. วิธีการดำเนินการวัด

การวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยนี้ ผู้วัดจะดำเนินการวัดเด็กโดยการฟังแล้ว บันทึกคำพูดของเด็กตามเวลาที่กำหนด โดยครูหยิบภาพให้เด็กดู แล้วให้เด็กบอกชื่อภาพหรือเหตุการณ์ในภาพ ผู้วัดจะบันทึกคำพูดของเด็กลงในแบบบันทึกการตอบ แบบวัดความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัยแต่ละคน

การวัดความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัย หมายถึง การวัดความสามารถในการใช้ภาษา ถ้อยคำ ในการสื่อสาร ถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจเพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจและสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสมซึ่งมีทั้งหมด 3 ด้าน คือ

1. ด้านการพูดคำศัพท์ หมายถึง ความสามารถในการบอกชื่อสิ่งต่างๆ จากภาพ
2. ด้านการพูดแต่งประโยค หมายถึง ความสามารถในการนำคำมาเรียงเชื่อมต่อแล้วพูดออกมาเป็นประโยค (ใคร ทำอะไร ที่ไหน) ที่มีความสอดคล้องกับภาพหรือเหตุการณ์
3. ด้านการพูดเล่าเรื่อง หมายถึง ความสามารถในการพูดเป็นประโยคที่มีความต่อเนื่องเป็นเรื่องราว การสื่อสารรายละเอียดเหตุการณ์หรือภาพ โดยมีขั้นตอนในการดำเนินดังนี้

5. ระยะเวลาที่ใช้ในการวัด

ตอนที่ 1 ใช้เวลาในการทำข้อสอบ ประมาณ 5 นาที

ตอนที่ 2 ใช้เวลาในการทำข้อสอบ ประมาณ 5 นาที

ตอนที่ 3 ใช้เวลาในการทำข้อสอบ ประมาณ 4 นาที

6. เกณฑ์ในการให้คะแนน

ตอนที่ 1 การพูดคำศัพท์จากภาพ แบบวัดมีทั้งหมด 10 ข้อ

คะแนนเต็ม	20	คะแนน
เด็กสามารถพูดคำศัพท์จากภาพได้ถูกต้องให้	2	คะแนน
เด็กพูดคำศัพท์ได้ไม่ครบให้	1	คะแนน
เด็กพูดไม่ถูกต้องหรือไม่พูดให้	0	คะแนน

ตอนที่ 2 การพูดแต่งประโยค จากภาพ แบบวัดมีทั้งหมด 5 ข้อ

คะแนนเต็ม	15	คะแนน
เด็กสามารถพูดแต่งประโยคได้ครบ ประกอบด้วย ประธาน กริยา กรรม ให้	3	คะแนน
เด็กสามารถพูดแต่งประโยคได้ ประกอบด้วย ประธาน กริยา ให้	2	คะแนน
เด็กสามารถพูดแต่งประโยคได้ ประกอบด้วย ประธาน ให้	1	คะแนน
เด็กพูดไม่ถูกต้องหรือไม่พูด ให้	0	คะแนน

ตอนที่ 3 การพูดเล่าเรื่องจากภาพตามลำดับเหตุการณ์ แบบวัดมีทั้งหมด 2 ข้อ

คะแนนเต็ม	10 คะแนน
เด็กเรียงภาพตามลำดับเหตุการณ์และเล่าเรื่องต่อเนื่องได้ถูกต้อง 5 ภาพ ให้	5 คะแนน
เด็กเรียงภาพตามลำดับเหตุการณ์และเล่าเรื่องต่อเนื่องได้ถูกต้อง 4 ภาพ ให้	4 คะแนน
เด็กเรียงภาพตามลำดับเหตุการณ์และเล่าเรื่องต่อเนื่องได้ถูกต้อง 3 ภาพ ให้	3 คะแนน
เด็กเรียงภาพตามลำดับเหตุการณ์และเล่าเรื่องต่อเนื่องได้ถูกต้อง 2 ภาพ ให้	2 คะแนน
เด็กเรียงภาพตามลำดับเหตุการณ์และเล่าเรื่องได้ถูกต้อง 1 ภาพ ให้	1 คะแนน
เด็กพูดไม่ถูกต้องหรือไม่พูด ให้	0 คะแนน

วิธีการวัด

1. ผู้ดำเนินการวัดเตรียมตัวก่อนวัดดังนี้
  - 1.1 ตรวจสอบแบบวัดให้ครบถ้วน
  - 1.2 ศึกษาแบบวัดและคู่มือให้เข้าใจกระบวนการทั้งหมด
  - 1.3 จัดสถานที่ที่จะวัดให้อยู่ในสภาพที่สะดวกสบาย จัดโต๊ะ เก้าอี้ ให้เหมาะสมกับผู้เข้ารับ

การวัด

- 1.4 เตรียมอุปกรณ์ในการวัดดังนี้
  - 1) แบบวัด คู่มือวัด และแบบบันทึกคำตอบความสามารถทางการพูด อย่างละ 1 ชุด
  - 2) นาฬิกาที่มีความเที่ยงตรง
  - 3) ปากกาและดินสอสำหรับจดบันทึกคะแนน
- 1.5 ก่อนทำการวัดจัดให้ผู้ทำการวัด ดื่มน้ำและเข้าห้องน้ำให้เรียบร้อย
- 1.6 ผู้ดำเนินการวัดต้องแสดงความเป็นกันเอง ทำให้ผู้ถูกวัดไม่กังวล มีความมั่นใจให้ความร่วมมือในการวัดเป็นอย่างดี
- 1.7 ผู้ดำเนินการวัดแนะนำ และอธิบายการทำแบบวัดความสามารถในการพูด ให้เด็กเข้าใจอย่างชัดเจน
2. ดำเนินการวัดตามขั้นตอนดังนี้
  - 2.1 ดำเนินการวัดเด็กเป็นรายบุคคลจนครบทุกคน
  - 2.2 ผู้ดำเนินการวัดอ่านคำสั่ง ข้อละ 2 ครั้ง
  - 2.3 เมื่อเสร็จสิ้นการวัด 1 ตอน ให้ผู้วัดรับการบันทึกแบบบันทึกคำตอบความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยให้เรียบร้อย

3. เมื่อเสร็จสิ้นการวัด

3.1 ตรวจสอบชื่อ นามสกุล ของผู้รับการวัดให้ถูกต้อง

3.2 ตรวจสอบและเก็บแบบวัด คู่มือดำเนินการวัดและแบบบันทึกคำตอบความสามารถในการ
พูดของเด็กปฐมวัยให้เรียบร้อย

แนวทางการวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย

การวัดความสามารถทางการพูด

ตอนที่ 1 การพูดคำศัพท์จากภาพแบบวัดมีทั้งหมด 10 ข้อ 20 คะแนน

1. จุดมุ่งหมาย เพื่อวัดความสามารถในการบอกชื่อสิ่งต่างๆ ที่รู้จักจากภาพได้ถูกต้อง
เกณฑ์การให้คะแนน

คะแนนเต็ม	20	คะแนน
เด็กสามารถพูดคำศัพท์จากภาพได้ถูกต้อง ให้	2	คะแนน
เด็กพูดคำศัพท์ได้ไม่ครบ ให้	1	คะแนน
เด็กพูดไม่ถูกต้องหรือไม่พูด ให้	0	คะแนน

เวลาในการทำการวัด ข้อละประมาณ 30 วินาที โดยใช้เวลา 5 นาที

ลักษณะแบบวัดบอกชื่อสิ่งต่างๆ ที่กำหนดในภาพได้

2. คำชี้แจง

2.1 แบบวัดฉบับนี้เป็นแบบวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยอายุ 5- 6 ปี

2.2 ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินในการวัดด้วยตนเอง โดยทำการวัดเด็กเป็นรายบุคคลและให้เด็กดูภาพ ที่
ละภาพแล้วบอกชื่อให้ถูกต้อง

3. องค์ประกอบ

แบบวัดตอนที่ 1 การพูดคำศัพท์ มีอุปกรณ์ได้แก่ภาพ 10 ภาพ เด็กสามารถบอกชื่อภาพ
แต่ภาพได้มากกว่า 1 ชื่อ ที่มีความสอดคล้องกับภาพ

1. ภาพกระท่อม หรือบ้านฟาง
2. ภาพคนขอทาน หรือ ผู้ชายขาขาด หรือผู้ชายพนมมือ
3. ภาพสวนผัก
4. ภาพผักบ็อกโคลี่
5. ภาพสตอร์เบอร์รี่
6. ภาพซูเปอร์แมน
7. ภาพนกพิราบ
8. ภาพอีกา
9. ภาพบ้านปูน
10. ภาพบ้านไม้

4. สถานที่ที่ใช้ในการวัด

สถานที่ที่ใช้ในการทดสอบแบบวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยควรมีอากาศถ่ายเท ได้สะดวกปราศจากเสียงรบกวนสามารถจัดทำกรวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยได้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน

5. บทบาทครู

1. จัดบรรยากาศในการทำกิจกรรมทั้งด้านกายภาพและจิตภาพให้เด็กรู้สึกสงบและเรียนรู้อย่างมีความสุข
2. ให้การสนับสนุน อำนวยความสะดวก ให้การช่วยเหลือในรูปแบบต่างๆตามความเหมาะสม
3. สังเกตและเชิญชวนเด็กให้เข้าร่วมกิจกรรมอย่างทั่วถึง กระตุ้นความสนใจของเด็กให้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้อย่างแท้จริง
4. ก่อนดำเนินการวัดให้ผู้เข้ารับการวัดไปทำธุระส่วนตัว อาทิ เข้าห้องน้ำหรือดื่มน้ำให้เรียบร้อย
5. ผู้ดำเนินการวัดอธิบายขั้นตอนในการวัดอย่างละเอียดให้แก่ผู้รับการวัดให้มีความมั่นใจก่อนที่จะดำเนินการวัด
6. ชมเชยเด็กทุกครั้งหลังสิ้นสุดการทำกิจกรรม

6. บทบาทเด็ก

1. เด็กปฏิบัติตามข้อตกลงของการวัดความสามารถในการพูดตั้งแต่ต้นจนจบ
2. เด็กเข้าร่วมกิจกรรมการวัดความสามารถในการพูดด้วยความเต็มใจและสนุกสนาน

7. วิธีดำเนินการวัด

แบบวัดชุดที่ 1 เป็นแบบวัดแบบรูปภาพเพื่อให้เด็กได้บอกชื่อภาพต่างๆ ดังนี้

ภาพประกอบคำถาม ภาพและคำตอบที่คาดว่าเด็กนักเรียนจะตอบ

ตอนที่ 1 ครู : นักเรียนคิดว่าเป็นภาพอะไร เด็ก : ได้ตอบจากภาพที่เห็น
เด็กสามารถบอกชื่อภาพได้มากกว่า 1 ชื่อ

1. ภาพกระท่อม หรือบ้านฟาง
2. ภาพคนขอทาน หรือคนขาขาดหรือผู้ชายพนมมือ
3. ภาพมะเขือเทศ
4. ภาพผักกาดขาว
5. ภาพสตอร์เบอร์รี่
6. ภาพซูปเปอร์แมน
7. ภาพนกพิราบ
8. ภาพอีกา
9. ภาพบ้านปูน
10. ภาพบ้านไม้

แบบวัดความสามารถด้านการพูด

ตอนที่ 1 ความสามารถในการพูดคำศัพท์

คำชี้แจง ให้เด็กดูรูปภาพแล้วบอกชื่อทีละภาพจำนวน 10 ภาพ

ข้อ	รูปภาพ	ข้อ	รูปภาพ
1	 <p>ภาพกระท่อมหรือบ้านฟาง</p>	2	 <p>ภาพคนขอทานหรือคนขาขาด หรือผู้ชายพนมมือ</p>
3	 <p>ภาพมะเขือเทศ</p>	4	 <p>ผักกาดขาว</p>

ชื่อ	รูปภาพ	ชื่อ	รูปภาพ
5	 <p data-bbox="531 712 695 745">ภาพนกพิราบ</p>	6	 <p data-bbox="1118 712 1222 745">ภาพอีกา</p>
7	 <p data-bbox="488 1160 735 1205">ภาพบ้านที่ทำด้วยปูน</p>	8	 <p data-bbox="1102 1171 1238 1205">ภาพบ้านไม้</p>
9	 <p data-bbox="520 1731 703 1776">ภาพสตอร์เบอร์รี่</p>	10	 <p data-bbox="1066 1731 1270 1776">ภาพซูเปอร์แมน</p>

การวัดความสามารถในการพูด แต่งประโยค

จุดมุ่งหมาย เพื่อวัดความสามารถด้านการพูดแต่งประโยคอย่างมีความหมาย

ตอนที่ 2 การพูดแต่งประโยค จากภาพ แบบวัดมีทั้งหมด 5 ข้อ

การให้คะแนน เด็กสามารถพูดแต่งประโยคโดยเข้าใจ

คะแนนเต็ม		15 คะแนน
เด็กสามารถพูดแต่งประโยคได้ครบ ประกอบด้วย ประธาน กริยา กรรมให้		3 คะแนน
เด็กสามารถพูดแต่งประโยคได้ครบ ประกอบด้วย ประธาน กริยาให้		2 คะแนน
เด็กสามารถพูดแต่งประโยคได้ครบ ประกอบด้วย ประธานให้		1 คะแนน
เด็กพูดไม่ถูกต้องหรือไม่พูดให้		0 คะแนน

เวลาในการวัด ข้อละประมาณ 1 นาที ใช้เวลาประมาณ 5 นาที

ลักษณะทำการวัด แต่งประโยคจากภาพที่กำหนดให้

แบบวัด มีจำนวน 5 ข้อ

คำชี้แจง

1. แบบวัดฉบับนี้เป็นแบบวัดความสามารถทางการพูดแต่งประโยคเป็นรายบุคคล
2. ครูหยิบภาพให้เด็กนักเรียนดูทีละภาพ ให้เด็กพูดแต่งประโยคปากเปล่า

ให้สอดคล้องกับภาพ

คำสั่ง ครูหยิบภาพให้เด็กนักเรียนดูแล้ว ให้เด็กแต่งประโยคปากเปล่าให้สอดคล้องกับภาพ

เด็กสามารถบอกประโยคได้มากกว่า 1 ประโยค

ข้อ ภาพ

1. เด็กกำลังแปรงฟันหรือเด็กกำลังมอง
2. เด็กนั่งเล่นชิงช้าหรือเด็กนั่งยกขา
3. เด็กกำลังกัดแอปเปิล
4. คุณหมอพินกำลังดูพินให้เด็ก
5. เด็ก 3 คนกำลังดูหนังสือ

แบบวัดความสามารถด้านการพูด

ตอนที่ 2 การพูดแต่งประโยค จากภาพ แบบประเมินมีทั้งหมด 5 ข้อ

คำชี้แจง ให้เด็กดูภาพข้างล่างแล้วเล่าให้ครูฟังจำนวน 5 ข้อ 15 คะแนน

1	 <p>ภาพเด็กแปรงฟันหรือเด็กกำลังมอง</p>	2	 <p>ภาพเด็กร้องชิงช้าหรือเด็กร้องยกขา</p>
3	 <p>ภาพเด็กกัดแอปเปิล</p>	4	 <p>ภาพคุณหมอฟันกำลังดูฟันให้เด็ก</p>
5	 <p>ภาพเด็ก 3 คนกำลังดูหนังสือ</p>		

การวัดความสามารถในการพูดเล่าเรื่อง

จุดมุ่งหมาย เพื่อวัดความสามารถในการอ่านภาพและแปลความหมาย
ประโยคที่สมบูรณ์คือ ใคร ทำอะไร ที่ไหน

ตอนที่ 3 การพูดเล่าเรื่อง จากภาพตามลำดับเหตุการณ์ 5 เหตุการณ์ แบบวัดมีทั้งหมด 2 ข้อ
การให้คะแนน เด็กสามารถพูดเล่าเรื่อง จากภาพตามลำดับเหตุการณ์ 5 เหตุการณ์

คะแนนเต็ม	10 คะแนน
เด็กเรียงภาพตามลำดับเหตุการณ์และเล่าเรื่องต่อเนื่องได้ถูกต้อง 5 ภาพ ให้	5 คะแนน
เด็กเรียงภาพตามลำดับเหตุการณ์และเล่าเรื่องต่อเนื่องได้ถูกต้อง 4 ภาพ ให้	4 คะแนน
เด็กเรียงภาพตามลำดับเหตุการณ์และเล่าเรื่องต่อเนื่องได้ถูกต้อง 3 ภาพ ให้	3 คะแนน
เด็กเรียงภาพตามลำดับเหตุการณ์และเล่าเรื่องต่อเนื่องได้ถูกต้อง 2 ภาพ ให้	2 คะแนน
เด็กบอกเหตุการณ์ในภาพที่ละภาพได้แต่เรียงลำดับเหตุการณ์ไม่ได้เลย ให้	1 คะแนน
เด็กพูดไม่ถูกต้องหรือไม่พูด ให้	0 คะแนน

ลักษณะในการวัดคือ เด็กเล่าเรื่องจากภาพตามลำดับเหตุการณ์ที่กำหนดได้ แบบวัดมีจำนวน 2 ข้อ

คำชี้แจง ครูเรียงภาพให้เด็กนักเรียนดูแล้วให้เด็กเล่าเรื่องราวให้

สอดคล้องกับภาพ (ใคร ทำอะไร ที่ไหน)

หมายเหตุ 1. ในกรณีที่เด็กนักเรียนเล่าเรื่องราวนอกเหนือจากเรื่องราวที่เฉลยในแต่ละข้อ

หรือบอกเล่าเหตุการณ์ในภาพได้แต่เรียงลำดับไม่ได้ ให้ 1 คะแนน

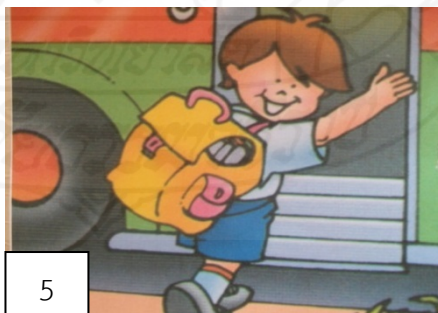
2. ในขณะที่กำลังวัด ถ้าเห็นภาพแล้วเด็กนักเรียนไม่ยอมพูด ครูใช้คำถามกระตุ้นให้เด็กคิด
แล้วรอให้เด็กพูดสักครู่ เมื่อเด็กไม่ยอมพูดให้เลื่อนไปทำข้ออื่นต่อไป

ข้อ ภาพ

1. เรียงลำดับเหตุการณ์กิจวัตรประจำวันของเด็ก
2. เรียงลำดับเหตุการณ์พ่อครัวทำขนมเค้ก

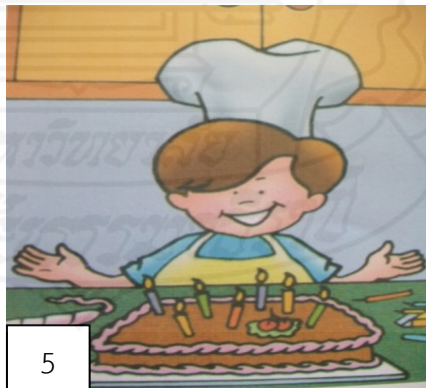
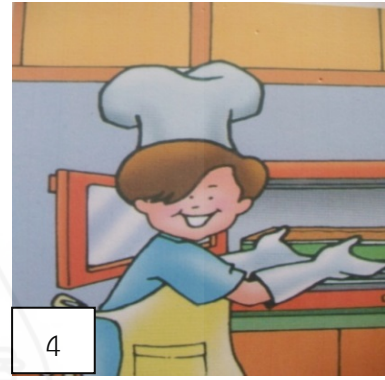
ตอนที่ 3 ความสามารถในการพูดเล่าเรื่อง จากภาพตามลำดับเหตุการณ์ 5 เหตุการณ์
คำชี้แจง ให้เด็กดูภาพข้างล่างแล้วเล่าเรื่องราวตามลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นให้ครูฟัง จำนวน 2 ข้อ

ครูถามเด็กๆ ว่าภาพนี้คือภาพ ใคร ทำอะไร ที่ไหน

เหตุการณ์ที่ 1

ครูถามเด็กๆ ว่าภาพนี้คือภาพ ใคร ทำอะไร ที่ไหน

เหตุการณ์ที่ 2

แบบบันทึกคะแนนการวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย

คำชี้แจง แบบบันทึกนี้เป็นแบบบันทึกคะแนนการวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยก่อน และหลังการจัดกิจกรรมการเล่นิทานประกอบหุ่นชัก มีจำนวน 3 ชุด แต่ละชุดมีคะแนนที่แตกต่างโดยทำเครื่องหมายถูกในช่องคะแนนที่กำหนดดังนี้

บันทึกการให้คะแนน ก่อนการจัดกิจกรรม หลังการจัดกิจกรรม

ชื่อ.....

ตอนที่ 1 แบบวัดความสามารถด้านการพูดคำศัพท์ 10 ข้อ 20 คะแนน

ข้อ	ภาพ	2	1	0	หมายเหตุ
1	ภาพกระท่อม				
2	ภาพชายขอทาน				
3	ภาพสวนผัก				
4	ภาพผักบ็อกโคลี่				
5	ภาพสตอร์เบอร์รี่				
6	ภาพซูปเปอร์แมน				
7	ภาพนกพิราบ				
8	ภาพอีกา				
9	ภาพบ้านปูน				
10	ภาพบ้านไม้				

ตอนที่ 2 แบบวัดความสามารถด้านการพูดแต่งประโยค 5 ข้อ 15 คะแนน

ข้อ	ภาพ	3	2	1	0	หมายเหตุ
1	ภาพเด็กแปรงฟัน					
2	ภาพเด็กนั่งเล่นชิงช้า					
3	ภาพเด็กกีดแอปเปิล					
4	ภาพคุณหมอฟันกำลังดูฟันให้เด็ก					
5	ภาพเด็ก 3 คนกำลังดูหนังสือ					

ตอนที่ 3 แบบวัดความสามารถด้านการพูดเล่าเรื่องจากภาพตามลำดับเหตุการณ์ 5 ภาพ 2 ข้อ
ข้อ 10 คะแนน

ข้อ	ภาพ	5	4	3	2	1	0	หมายเหตุ
1	ภาพเรียงลำดับเหตุการณ์กิจวัตรประจำวันของเด็ก							
2	ภาพเรียงลำดับเหตุการณ์พ่อครัวทำขนมเค้ก							

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางวรรณิ แก้วคำศรี
วัน เดือน ปีเกิด	1 กันยายน 2507
สถานที่เกิด	อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม
ประวัติการศึกษา	ปฐมวัยศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พ.ศ. 2547
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนอุดรวิทยา สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตพื้นที่การศึกษา เขต 1 ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี
ตำแหน่ง	ครูผู้สอน

